

Kort fortalt

Hustadvika
kommune

Kommuneplanens
handlingsdel

Driftsbudsjett

Investerings-
budsjett

Kort fortalt

Politisk behandling

Hustadvika kommune

Forutsetninger og bakgrunn for kommuneplanens handlingsdel 2022-2025

Kommuneplanens handlingsdel

Arbeid med sykefravær og trivsel på arbeidsplassen

Hustadvika kommune sammenlignet med andre kommuner - hva er status?

Driftsbudsjettet

Investeringsbudsjettet

Kort fortalt

Handlingsprogrammet inneholder budsjett for det kommende året, økonomiplan for de påfølgende tre årene, samt målene kommunen skal arbeide mot i fireårsperioden.

Dokumentet er oppdatert i forhold til vedtak i sak 98/2021 kommunestyret 16.12.2021 - økonomiplan 2022 - 2025.

Når det gjelder investeringsbudsjettet har kommunedirektøren også utvidet planen 10 år fram i tid.

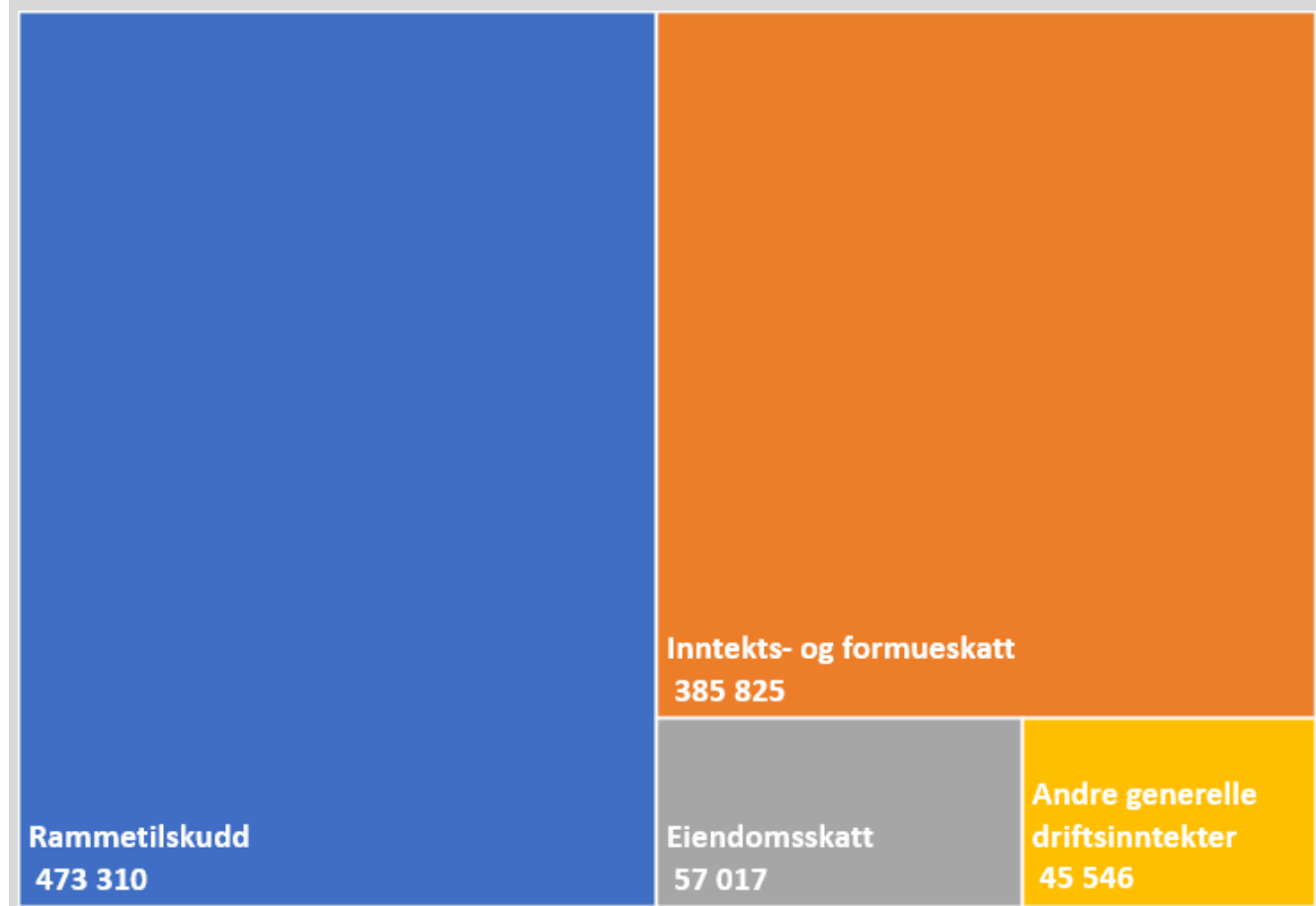
I år har budsjettets påvirkning på miljøet fått plass. Det er en forsiktig start på dette arbeidet.

Budsjettet for det kommende året er bindende, økonomiplanen er retningsgivende.

Frie inntekter (skatt, rammetilskudd etc.)

Denne oversikten viser frie inntekter lagt inn i budsjettet for 2022. I tillegg til dette vil kommunen få øremerkede tilskudd, salgsinntekter, inntekter fra pasienter, beboere osv.

Frie inntekter 2022

Handlingsregelen

Hustadvika kommunestyret har vedtatt 3 handlingsregler. Kommunen skal ha et positivt netto driftsresultat på 1,75% av driftsinntektene. Kommunen skal ha et disposisjonsfond som er minst 5% av driftsinntektene og kommunen skal ikke ha mer enn 100% gjeld (korrigert for selvkost og ubrukte lånemidler). Handlingsreglene vil hvis de er oppfylt, medføre en solid og god økonomi, som kan møte utfordringer og uforutsette hendelser.

Handlingsreglene	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Netto driftsresultat i % av inntekter	0,80 % ◆	0,25% ◆	-0,31% ◆	-0,16% ◆	-0,15% ◆
Disp fond i prosent av utg.	4,71 % ◆	4,84% ◆	4,53% ◆	4,36% ◆	4,22% ◆
Gjeld i % av driftsinntekter u selvkost	97,7 % ●	111,8% ◆	123,5% ◆	130,7% ◆	133,6% ◆

For økonomiplanperioden oppfyller Hustadvika kommune ikke kravet om et netto driftsresultat på over 1,75 %, eller disposisjonsfond på over 5%, eller gjeld under 100% av driftsinntektene i noen av årene.

Netto driftsresultat

Denne oversikten viser utvikling i netto driftsresultat for Hustadvika fra 2018 - 2025. For 2018-2020 er det vedtatt regnskap som er grunnlaget. For 2021 er det revidert budsjett, mens 2022-2025 er basert på budsjett og økonomiplanen. Netto driftsresultat blir forbedret i perioden og når 1,54 % i 2025. I 2022 utgjør prosenten 0,35 %.

Netto driftsresultat i hele tusen kroner

Netto driftsresultat i prosent

Netto driftsresultat mot måltall

Tall i hele tusen kr.

År	Mål i beløp	Regnskap/ Budsjett beløp	Differanse
2018	20 121	-21 053	-41 174
2019	20 390	-39 362	-59 752
2020	20 892	1 434	-19 458
2021	21 067	9 593	-11 474
2022	21 594	3 036	-18 558
2023	21 594	-3 818	-25 412
2024	21 594	-2 032	-23 626
2025	21 594	-1 816	-23 410

Tabellen over viser at vi hvor langt unna vi er å nå målet med 1,75% av driftsinntekter. i 2022 vil vi være 18,5 mill. unna å nå målet, mens vi i 2025 vil være 23,4 mill. unna å nå målet.

Disposisjonsfond

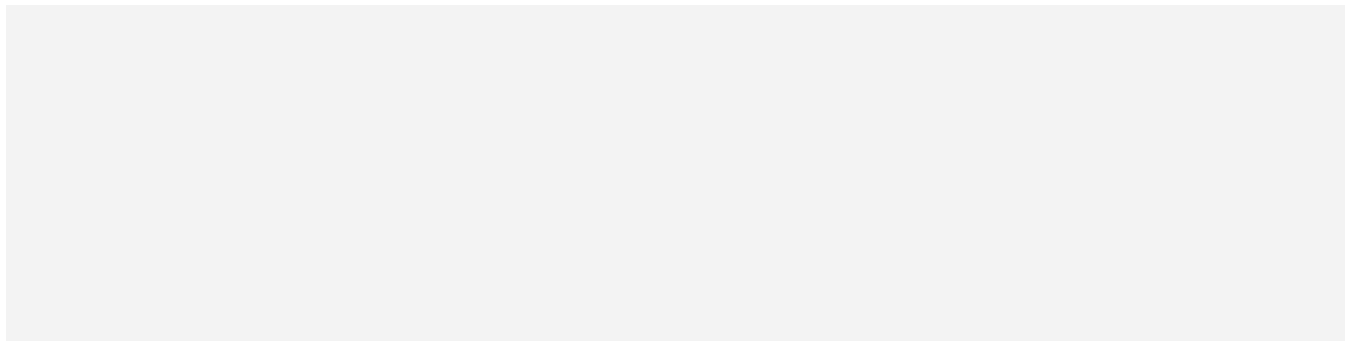
Denne oversikten viser utviklingen i disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter for Hustadvika fra 2021 til 2025. For 2021 er det revidert budsjett som er grunnlaget, mens de andre årene bygger på budsjett og økonomiplanen. Målet om 5 % nås ikke i økonomiplanperioden, men disposisjonsfondet ligger stabilt noe under målet.

Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter

Gjeld

Denne oversikten viser utviklingen i gjeld i prosent av driftsinntekter korrigert for selvkostinvesteringer for Hustadvika fra 2021 til 2025. For 2021 er det revidert budsjett som er grunnlaget, mens de andre årene bygger på budsjett og økonomiplanen. Oversikten viser at Hustadvika kommune ikke når målet om 100 % gjeld denne perioden. Det betyr at det må ryddes plass for økte renter og avdrag disse årene. Behovet for investeringer er stort.

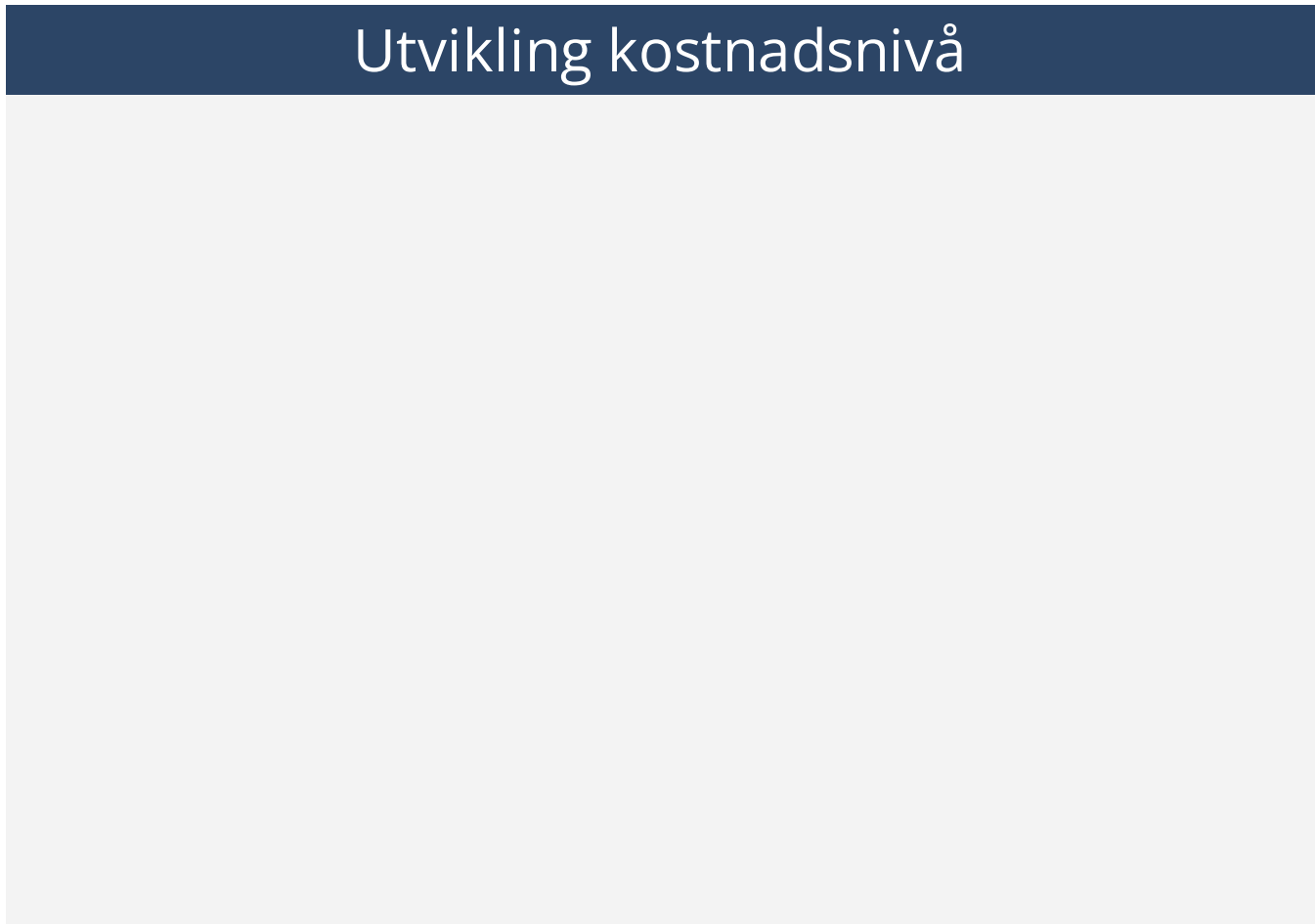
Gjeld

Utvikling i kostnadsnivå

I grafen over ser vi utvikling i kostnadsnivå på de forskjellige områdene i Eide og Fræna kommune i perioden 2016 til 2019 og for Hustadvika fra 2020 og utover.. Det er regnskapene som er grunnlag i årene 16-20. Mens det er revidert budsjett som er grunnlaget i 2021 og budsjett og økonomiplan som er grunnlaget for årene 2022-2025. Har gått ut fra samme deflator som 2022 i årene 2023,2024 og 2025.

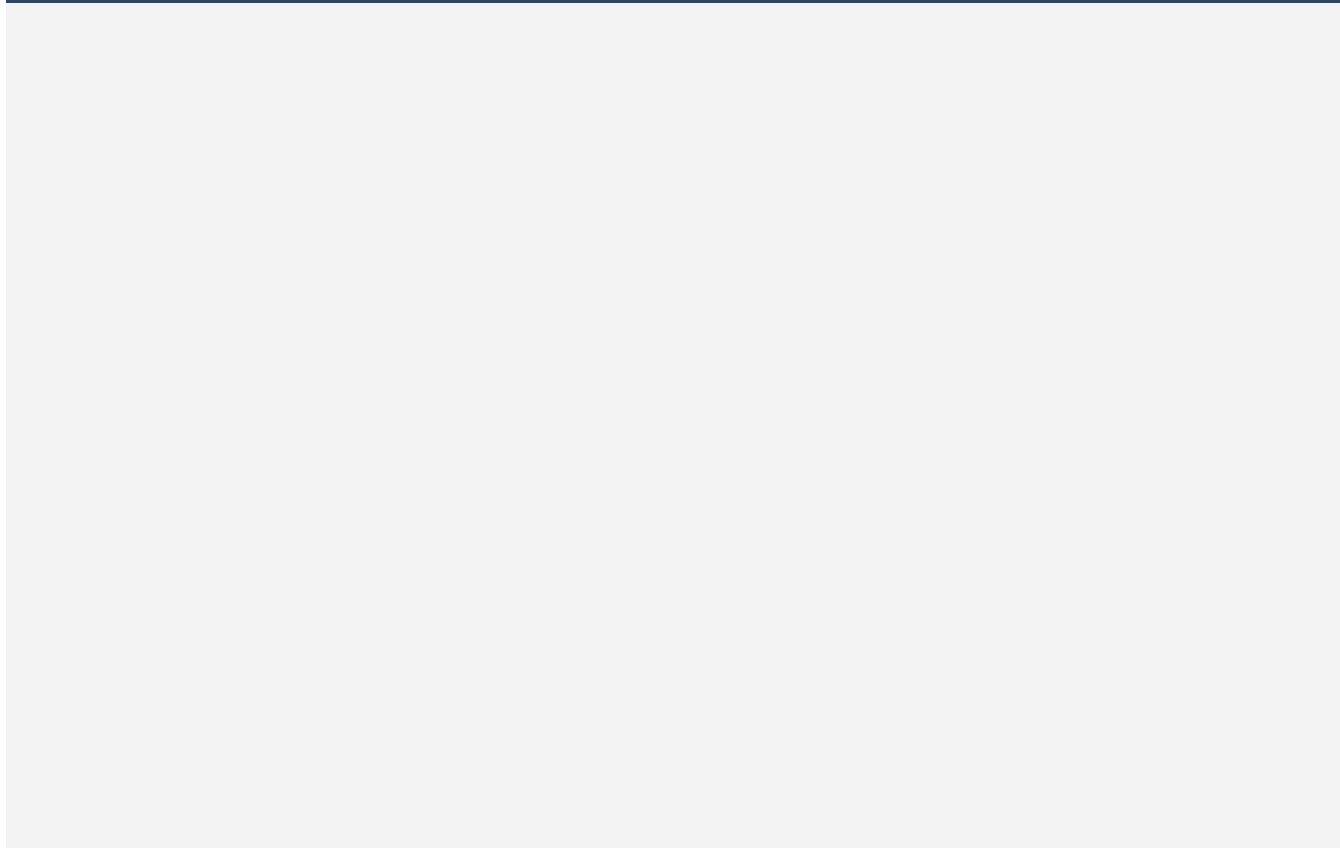
Utvikling kostnadsnivå

Fordeling av kommunens budsjett

Denne oversikten viser hvordan pengene er fordelt på sektorer i budsjettet for 2021-2025.

Fordeling av kommunens budsjett på områder

	Administrasjon	Familiens hus	Oppvekst	Helse	Teknisk
2021	8,35%	9,74%	37,75%	38,30%	5,87%
2022	8,47%	10,23%	37,69%	37,93%	5,69%
2023	8,64%	9,87%	36,74%	39,04%	5,71%
2024	8,68%	9,48%	36,80%	40,16%	5,89%
2025	8,75%	9,52%	34,93%	40,87%	5,92%

Politisk behandling

Kommunestyrets vedtak i behandling av budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 den 16. desember 2021, PS 98/2021

Budsjettvedtak sak 98/2021- Møte i kommunestyret 16.12.2021 - Budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025

Tall og oversikter i dette dokumentet er oppdatert i forhold til vedtak i sak 98/2021.

Formannskapetets innstilling til vedtak

1. Kommunestyret vedtar forslag til Handlingsprogram for 2022 – 2025, herunder årsbudsjett, økonomi- og handlingsplan. Her inngår bevilgningsoversikt drift og investering, samt sum bevilgning drift (rammeområder) med 877,8 mill. kroner og investering varige driftsmidler (investeringsprosjekter) med 336 mill. kroner.

2. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3, fattes følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivningen i Hustadvika kommune for 2022:

a. Hustadvika kommune skal i medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3a skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i hele kommunen for 2022.

b. Det skrives ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med fire syvendedeler i 2022 (jf. overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt.). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Fræna kommune er 7 promille. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget tidligere Eide kommune er 2 promille.

c. Den generelle skattesats som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille (esktl. § 13). I medhold av eiendomsskatteloven § 12a differensieres satsen ved at den skattesats som gjelder boliger og fritidseiendommer settes til 4 promille av skattegrunnlaget.

d. For boliger og fritidseiendommer gjelder et bunnfradrag på kr. 200 000,- (esktl. §11).

e. Eiendomsskatten for 2022 skrives ut i 4 terminer, men likevel slik at den kan deles i 1 og 12 terminer.

f. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 gis følgende fritak:

i. Stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten jf. § 7 bokstav a.

ii. Eiendommer tilhørende frivillige lag og organisasjoner som blir brukt til idrett, religiøse og allmenntilleggende formål herunder barnehager og båthavner som blir drevet av frivillige organisasjoner.

iii. Andre som kan oppfylle intensjonen i loven, kan søke om fritak. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre søknadene.

iv. Bygninger som har historisk verdi jf. § 7 bokstav b.

v. Bygninger som helt eller delvis blir brukt til husvære. Fritaket gjelder opptil 3 år fra den tid midlertidig brukstillatelse er gitt eller bygget står ferdig, jf. § 7 bokstav c. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre enkeltsaker om skattefritak.

3. Hustadvika kommune tar opp lån på 278,2 mill. kroner i hht. lånebehov i budsjettet for 2022. Lånet forutsettes avdratt over investeringenes levetid, og reguleres i samsvar med reglene om minste tillatte avdrag.

4. Hustadvika kommune tar i tillegg opp et lån (Startlån) i Husbanken på 20 mill. kroner for videre utlån. Innfridde utlån brukes til ekstraordinære avdrag på løpende lån.

5. Økonomiske mål

a. Netto driftsresultat: 1,75 %

b. Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter

c. Lånegjeld: Gjeldsgraden skal ikke overstige 100% av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost.

6. Med mindre annet følger av statlige direktiver med videre, skal kommunens avgifter, betalingssatser og gebyrer for 2022 normalt indeksreguleres i forhold til forventet lønns- og prisvekst. Det er fremmet egne saker på selvkost, helse og oppvekst.

Endring driftsbudsjett

Videreføring KEF (ernæringsfysiolog) kr. 750`

Viderføre MOT, som da legges inn igjen fom 2023

Tillegg drift vedlikehold vei, tillegg 1 mill, totalt 2 mill

Landbruk 67`tas inn igjen fra 2022 og 420 tas inn igjen fom 2023

Drift Farstad legges inn fom 2024/25

Ungdomsarbeider prosjektstilling 400`forsyves fra 2021 til 2022 og 2023

Økning driftsbudsjett dekkes inn ved reduksjon avsetning disp fond.

Endring investeringsbudsjett

	2022	2023	2024	2025
Omsorgsleiligheter *Farstad framskyves	10000	20000		
Ny skole Eide framskyves og inkluderer endring oljefyr	2500	125000	125000	
Forskuttering rundkjøring Kiwi krysset Malmefjorden	5000	15000		
Oppgradering uteområder kommunale barnehager	500	500		
Investering vei/bruer i tillegg til budsjett 6 mill (Dekkes inn ved at 10 mill oljefyr legges inn i ramme ny skole Eide)	10000			

- Tillegg låneramme blir redusert med investeringstilskudd husbanken ca 45%

Farstad

Det var satt av 2,5 mill i 2021 og 2,5 mill i 2022 til planlegging av nye omsorgsboliger/bokollektiv/eldretun. Disse skulle benyttes til å planlegge ombygging/utbygging på Farstad og planlegging av ombygging på Slettatunet og i underetasjen av Furutoppen på Eide. Kommunestyret bad også kommunedirektøren om å legge frem et forslag på ombygging/utbygging av omsorgsboliger/bokollektiv/eldretun på Farstad i løpet av 2021.

Vi kan ikke se at dette er gjennomført. 2,5 mill i 2021 overføres derfor til 2022. Videre ber vi om at oppstart bygging av omsorgsboliger på Farstad gjennomføres i 2022 og 2023. Det bevilges totalt kr. 30 mill til ombyggingen i investeringsbudsjettet for 2022 og 2023. Kommunestyret ber om at det blir søkt om investeringstilskudd fra husbanken på 45% av ombyggingen. Ombyggingen av tidligere Farstad omsorgssenter til omsorgsboliger forankres i kommunens helseplan som skal legges fram for politisk behandling senest i mai 2022. Da skal det også legges fram en helhetlig plan for ombyggingen på Farstad, med oppstart ombygging høsten 2022.

5 mill som ble lagt inn i budsjettet for 2024 videreføres og skal benyttes til planlegging av flere omsorgsboliger ref vedtak fra budsjettet i 2021.

Som vedtatt i budsjett for 2021 ønsker kommunestyret at Helseplanen skal vise en omorganisering av helseomsorgen i Hustadvika kommune for å imøtekomme framtidens økning i antallet eldre. Tjenestetilbudet endres slik at ressursene innen sektoren i større grad settes inn lenger ned i omsorgstrappen og i større grad til differensierte tjenester. Det er et ønske om å redusere antall institusjonsplasser og øke omsorgsboliger med heldøgns omsorg. I Hustadvika skal det også legges til rette for at eldre kan bo hjemme lengst mulig gjennom satsing på forebygging, velferdsteknologi, aktivitetstilbud, hjemmebaserte tjenester og tilrettelagte boliger i økonomisk drivbare klynger spredt i kommunen for brukere som ønsker en større trygghet.

Institusjonsplasser for de mest pleietrengende samles på færre lokasjoner, mens det fortsatt skal være omsorgsboliger/bokollektiv/eldretun på flere steder i kommunen. Det er derfor viktig at det samtidig planlegges for flere institusjonsplasser slik at omsorgsboligene ikke fylles opp av innbyggere som trenger institusjonsplass, men at disse får plass på institusjon når de trenger det.

Kommunedirektørens forslag i investeringsbudsjettet samlokalisering tjenester 60 mill i 2024 og 65 mill i 2025, samt

250 mill i 2026 og 2027 på institusjoner og omsorgssenter dekker dette behovet for omorganisering av omsorgstrappa.

Skole/ barnehage/ oppvekst:

I budsjettet for 2022 og i økonomiplanperioden vil vi legge inn midler til ny barneskole i Eide. Forholdene ved Eide barneskole er ikke i samsvar med andre barneskoler i kommunen når det gjelder fleksibilitet, universell utforming, inneklima og uteområde. Skolen har et personale, ledelse og et FAU som gjør sitt beste under gjeldende forhold, men de fortjener i likhet med barna et vesentlig bedre skolebygg. Og derfor vil vi legge inn midler til planlegging i 2022/ 2023 og ferdigstilling av nytt skolebygg i 2025.

Det pedagogiske innholdet i skolen er viktig. Gjennom å beholde dagens barneskolestruktur skaper vi trygghet og forutsigbarhet for barn, foreldre og ansatte ved alle våre flotte skoler. Vi ser positivt på videre dialog rundt læringsmateriell i skolen. Vi støtter kommunedirektørens budsjettforslag med en planmessig rullering og innkjøp av datautstyr til alle skoler i Hustadvika.

Arbeidet med klassemiljø og skolemiljø må fortsette ved våre skoler. Midler til MOT i ungdomsskolen beholdes. For å bedre skolemiljø og klassemiljø ved våre skoler er det viktig med en mer helhetlig koordinering av miljøarbeidet gjennom å involvere helsestasjon, helsesykepleier, ungdomsarbeider, Diakon m.m.

Midler til videreutdanning og kursing av ansatte i skole og SFO er viktig. Vi ønsker at videreutdanning brukes til å styrke andelen utdannede barne- og ungdomsarbeidere og andelen ansatte med kompetanse på klassemiljø og skolemiljø.

Utfasing oljefyring Eide ungdomsskole

Utfasing av oljefyr Eide ungdomsskole utsettes, og kr. 10 000 000,- tas ut av budsjett for 2022.

I forbindelse med utredning/prosjektering av Eide barneskole i 2022/2023 vurderes det en felles løsning med energisentral basert på bergvarme som dekker behovet for oppvarming av Eide barneskole, Eide ungdomsskole og Eidehallen.

Kostnad for evt. etablering av slik energisentral forutsettes inkludert innenfor avsatt ramme på 252 500 000,- ekskl. mva. til ny barneskole.

Fra 1. januar 2020 er det ikke lenger lov å fyre med fossil olje. Det vil derfor kanskje være nødvendig å legge til rette for fyring m. biofyringsolje i en overgangsperiode frem til at ny varmeløsning er etablert.»

Familiens hus:

Vi ønsker å skjerme Familiens hus i dette budsjett, samt at vi vil ha inn igjen KEF (ernæringsfysiolog).

Gnisten skal ha nye lokaler i løpet av første halvår 2022 og dersom ikke beløp lagt inn i budsjettet har høyde for en renovering av nye lokaler ber vi kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med dette.

Landbruk og miljø:

Landbruk er et viktig satsingsområde for Hustadvika. Vi er den største landbrukskommunen mellom Stavanger og Trondheim og har en faglig sterk landbruksavdeling. Vi trenger å styrke avdelinga og fremme mer interkommunalt samarbeid innen landbruk og miljø. Vi vil derfor sette av 100.000,- kroner for 2022 til støtte for å få etablert et planlagt

forsknings- og læringscenter for biogass i samarbeid med Norsøk.

Vi vil også opprettholde fjorårets ramme, og ta ut foreslått nedtrekk på 67.000,- for 2022. Vi foreslår også å opprettholde 420.000,- kroner årlig i økonomiplanperioden.

Bærekraft

Hustadvika kommune utreder i løpet av 2022 et interkommunalt samarbeid med andre distriktskommuner i regionen for å bygge opp kompetansen på FNs bærekraftsmål. Fokusområdene skal være tre av Hustadvikas seks utvalgte bærekraftsmål - 13 Stoppe klimaendringene, 14 Liv under vann og 15 Liv på land. Kompetansen skal bygges opp gjennom en eller flere stillinger som arbeider for distrikts-tilpassede løsninger på disse tre bærekraftsmålene. Selve samarbeidsformen er også en del av utredningen.

Forslag (men ikke føringer) til utredningen er:

- 1 Hustadvika kommune kan være vertskommune i samarbeidet.
- 2 Arbeidsoppgaver kan f.eks. være: rådgivning, utarbeiding av forvaltningsplaner, kunnskapsbygging (eksempel: lokalt arts mangfold), utslippsberegninger, og bistand til næringslivet.
- 3 Samarbeidet kan gis evnen til å bygge seg opp som en organisasjon

Utredning 2

Hustadvika kommune utreder med oppstart i 2022 hvordan prinsippet om arealnøytralitet kan tas i bruk på en realistisk måte i Hustadvika (og eventuelt i andre samarbeidskommuner) og hvordan lage arealregnskapet som dette vil medføre. Arealer som skal holdes nøytrale er LNF-områder, og innenfor LNF skilles det på dyrka og ikke-dyrka mark.

Forslag (men ikke føringer) til utredningen er:

- 1 Finne ut om det er områder i kommunen som er mer egnet enn andre til å bli arealnøytrale.
- 2 Finne ut hvordan arealer kan verdisettes, for eksempel for å sette årlige tak på nedbygging i områder av ulik verdi.
- 3 Omdisponering av LNF et sted kan erstattes med tilbakeføring av LNF et annet sted.
- 4 Hindre oppstyking av naturen."

Forskuttering Holamyra

Krysset Holamyra (fv. 64 – Tømmervegen) i Malmefjorden har i en årrekke vært et utsatt kryss med mange trafikkulykker. Utarbeidet trafikkanalyse viser at området har langt flere ulykker enn tilsvarende kryss. Fartsgrensen fv. 64 er 70 km/t og årsdøgntrafikken er den høyeste i Hustadvika kommune med om lag 7840 passeringer.

Ansvarlig veieier, Møre og Romsdal fylkeskommune, har ikke gjennomført avbøtende tiltak, slik som f.eks redusert fartsgrense. Veieier har prioritert Holamyra på 3. plass i investeringsbudsjettet trafikktryggingstiltak sin 10 års periode og ligger inne for realisering i tidsrommet 2025-2031. Regulering er igangsatt kommunalt.

Et utbedret kryss vil kunne bidra til store samfunnsmessige gevinster. Det er svært viktig å få ned ulykkespotensialet. Vi ser det som et forebyggede tiltak som vil kunne gi færre skadde i trafikken.

I tillegg vil dette kunne gi muligheten for å få realisert kommunal utbygging av bolig/næring/industriareal. Dette er ikke mulig uten en utbedret kryssløsning. Antall arbeidsplasser og økte skatteinntekter kan gi positive resultater for kommunen.

- Kommunestyret ber kommunedirektør (KD) gå i forhandlinger med fylkeskommunen med det formål å inngå en forskutteringsavtale Holamyra.
- Vi ber videre om at KD utgreier og formaliserer private bidrag.
- Kommunestyret ønsker at reguleringsarbeidet blir prioritert og forventer godkjent reguleringsplan sommer 2022.
- Fremforhandlet forskutteringsavtale legges frem til politisk behandling straks den foreligger.
- Det settes av 5 mill. i investeringsbudsjettet for 2022 og 15 mill. i 2023. Dette justeres ved revidering budsjett når endelig kostnad foreligger.
- Forskutteringen finansieres ved opptak lånemidler.

Behandling av budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 i formannskapsmøtet den 30. november 2021, PS 47/2021

Ordfører Tove Henøen fremmet følgende felles endringsforslag på vegne av Sp, KrF, SV, MDG:

Pkt. 1. – pkt 6. som kommuedirektørens forslag. Pkt 3. endres iht forslag

Endring driftsbudsjett:

Videreføring KEF (ernæringsfysiolog) kr. 750`

Viderføre MOT, som da legges inn igjen fom 2023

Tillegg drift vedlikehold vei, tillegg 1 mill, totalt 2 mill

Landbruk 67`tas inn igjen fra 2022 og 420 tas inn igjen fom 2023

Drift Farstad legges inn fom 2024/25

Ungdomsarbeider prosjektstilling 400`forsyves fra 2021 til 2022 og 2023

Økning driftsbudsjett dekkes inn ved reduksjon avsetning disp fond.

Endring investeringsbudsjett:

	2022	2023	2024	2025
<i>Omsorgsleiligheter *Farstad framskyves</i>	10000	20000		
<i>Ny skole Eide framskyves og inkluderer endring oljefyr</i>	2500	125000	125000	
<i>Forskuttering rundkjøring Kiwi krysset Malmefjorden</i>	5000	15000		
<i>Oppgradering uteområder kommunale barnehager</i>	500	500		
<i>Investering vei/bruer i tillegg til budsjett 6 mill</i>				10000
<i>(Dekkes inn ved at 10 mill oljefyr legges inn i ramme ny skole Eide)</i>				

- *Tillegg låneramme blir redusert med investeringstilskudd husbanken ca 45%*

Forslag vedtak Farstad:

Det var satt av 2,5 mill i 2021 og 2,5 mill i 2022 til planlegging av nye omsorgsboliger/bokollektiv/eldretun. Disse skulle benyttes til å planlegge ombygging/utbygging på Farstad og planlegging av ombygging på Slettatunet og i underetasjen av Furutoppen på Eide. Kommunestyret bad også kommunedirektøren om å legge frem et forslag på ombygging/utbygging av omsorgsboliger/bokollektiv/eldretun på Farstad i løpet av 2021.

Vi kan ikke se at dette er gjennomført. 2,5 mill i 2021 overføres derfor til 2022. Videre ber vi om at oppstart bygging av omsorgsboliger på Farstad gjennomføres i 2022 og 2023. Det bevilges totalt kr. 30 mill til ombyggingen i investeringsbudsjettet for 2022 og 2023. Kommunestyret ber om at det blir søkt om investeringstilskudd fra husbanken på 45% av ombyggingen. Ombyggingen av tidligere Farstad omsorgssenter til omsorgsboliger forankres i kommunens helseplan som skal legges fram for politisk behandling senest i mai 2022. Da skal det også legges fram en helhetlig plan for ombyggingen på Farstad, med oppstart ombygging høsten 2022.

5 mill som ble lagt inn i budsjettet for 2024 videreføres og skal benyttes til planlegging av flere omsorgsboliger ref vedtak fra budsjettet i 2021.

Som vedtatt i budsjett for 2021 ønsker kommunestyret at Helseplanen skal vise en omorganisering av helseomsorgen i Hustadvika kommune for å imøtekomme framtidens økning i antallet eldre. Tjenestetilbudet endres slik at ressursene innen sektoren i større grad settes inn lenger ned i omsorgstrappen og i større grad til differensierte tjenester. Det er et ønske om å redusere antall institusjonsplasser og øke omsorgsboliger med heldøgns omsorg. I Hustadvika skal det også legges til rette for at eldre kan bo hjemme lengst mulig gjennom satsing på forebygging, velferdsteknologi, aktivitetstilbud, hjemmebaserte tjenester og tilrettelagte boliger i økonomisk drivbare klynger spredt i kommunen for brukere som ønsker en større trygghet.

Institusjonsplasser for de mest pleietrengende samles på færre lokasjoner, mens det fortsatt skal være omsorgsboliger/bokollektiv/eldretun på flere steder i kommunen. Det er derfor viktig at det samtidig planlegges for flere institusjonsplasser slik at omsorgsboligene ikke fylles opp av innbyggere som trenger institusjonsplass, men at disse får plass på institusjon når de trenger det.

Kommunedirektørens forslag i investeringsbudsjettet samlokalisering tjenester 60 mil i 2024 og 65 mill i 2025, samt 250 mill i 2026 og 2027 på institusjoner og omsorgssenter dekker dette behovet for om organisering av omsorgstrappa.

Skole/ barnehage/ oppvekst:

I budsjettet for 2022 og i økonomiplanperioden vil vi legge inn midler til ny barneskole i Eide. Forholdene ved Eide barneskole er ikke i samsvar med andre barneskoler i kommunen når det gjelder fleksibilitet, universell utforming, inn klima og uteområde. Skolen har et personale, ledelse og et FAU som gjør sitt beste under gjeldende forhold, men de fortjener i likhet med barna et vesentlig bedre skolebygg. Og derfor vil vi legge inn midler til planlegging i 2022/ 2023 og ferdigstilling av nytt skolebygg i 2025.

Det pedagogiske innholdet i skolen er viktig. Gjennom å beholde dagens barneskolestruktur skaper vi trygghet og

forutsigbarhet for barn, foreldre og ansatte ved alle våre flotte skoler. Vi ser positivt på videre dialog rundt læringsmaterieill i skolen. Vi støtter kommunedirektørens budsjettforslag med en planmessig rullering og innkjøp av datautstyr til alle skoler i Hustadvika.

Arbeidet med klassemiljø og skolemiljø må fortsette ved våre skoler. Midler til MOT i ungdomsskolen beholdes. For å bedre skolemiljø og klassemiljø ved våre skoler er det viktig med en mer helhetlig koordinering av miljøarbeidet gjennom å involvere helsestasjon, helsesykepleier, ungdomsarbeider, Diakon m.m.

Midler til videreutdanning og kursing av ansatte i skole og SFO er viktig. Vi ønsker at videreutdanning brukes til å styrke andelen utdannede barne- og ungdomsarbeidere og andelen ansatte med kompetanse på klassemiljø og skolemiljø.

«Utfasing oljefyring Eide ungdomsskole

Utfasing av oljefyr Eide ungdomsskole utsettes, og kr. 10 000 000,- tas ut av budsjett for 2022.

I forbindelse med utredning/prosjektering av Eide barneskole i 2022/2023 vurderes det en felles løsning med energisentral basert på bergvarme som dekker behovet for oppvarming av Eide barneskole, Eide ungdomsskole og Eidehallen.

Kostnad for evt. etablering av slik energisentral forutsettes inkludert innenfor avsatt ramme på 252 500 000,- ekskl. mva. til ny barneskole.

Fra 1. januar 2020 er det ikke lenger lov å fyre med fossil olje. Det vil derfor kanskje være nødvendig å legge til rette for fyring m. biofyringsolje i en overgangsperiode frem til at ny varmeløsning er etablert.»

Familiens hus:

Vi ønsker å skjerme Familiens hus i dette budsjett, samt at vi vil ha inn igjen KEF (ernæringsfysiolog).

Gnisten skal ha nye lokaler i løpet av første halvår 2022 og dersom ikke beløp lagt inn i budsjettet har høyde for en renovering av nye lokaler ber vi kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret med dette.

Landbruk og miljø:

Landbruk er et viktig satsingsområde for Hustadvika. Vi er den største landbrukskommunen mellom Stavanger og Trondheim og har en faglig sterk landbruksavdeling. Vi trenger å styrke avdelinga og fremme mer interkommunalt samarbeid innen landbruk og miljø. Vi vil derfor sette av 100.000,- kroner for 2022 til støtte for å få etablert et planlagt forsknings- og læringsssenter for biogass i samarbeid med Norsøk.

Vi vil også opprettholde fjorårets ramme, og ta ut foreslått nedtrekk på 67.000,- for 2022. Vi foreslår også å opprettholde 420.000,- kroner årlig i økonomiplanperioden.

Bærekraft

Hustadvika kommune utreder i løpet av 2022 et interkommunalt samarbeid med andre distriktskommuner i regionen for å bygge opp kompetansen på FNs bærekraftsmål. Fokusområdene skal være tre av Hustadvikas seks utvalgte bærekraftsmål - 13 Stoppe klimaendringene, 14 Liv under vann og 15 Liv på land. Kompetansen skal bygges opp gjennom en eller flere stillinger som arbeider for distrikts-tilpassede løsninger på disse tre bærekraftsmålene. Selve samarbeidsformen er også en del av utredningen.

Forslag (men ikke føringer) til utredningen er:

1 Hustadvika kommune kan være vertskommune i samarbeidet.

2 Arbeidsoppgaver kan f.eks. være: rådgivning, utarbeiding av forvaltningsplaner, kunnskapsbygging (eksempel: lokalt artsmangfold), utslippsberegninger, og bistand til næringslivet.

3 Samarbeidet kan gis evnen til å bygge seg opp som en organisasjon

Utredning 2

Hustadvika kommune utreder med oppstart i 2022 hvordan prinsippet om arealnøytralitet kan tas i bruk på en realistisk måte i Hustadvika (og eventuelt i andre samarbeidskommuner) og hvordan lage arealregnskapet som dette vil medføre. Arealer som skal holdes nøytrale er LNF-områder, og innenfor LNF skilles det på dyrka og ikke-dyrka mark.

Forslag (men ikke føringer) til utredningen er:

1 Finne ut om det er områder i kommunen som er mer egnet enn andre til å bli arealnøytrale.

2 Finne ut hvordan arealer kan verdisettes, for eksempel for å sette årlige tak på nedbygging i områder av ulik verdi.

3 Omdisponering av LNF et sted kan erstattes med tilbakeføring av LNF et annet sted.

4 Hindre oppstyking av naturen."

Forskuttering Holamyra

Krysset Holamyra (fv. 64 – Tømmervegen) i Malmefjorden har i en årrekke vært et utsatt kryss med mange trafikkuulykker. Utarbeidet trafikkanalyse viser at området har langt flere ulykker enn tilsvarende kryss. Fartsgrensen fv. 64 er 70 km/t og årsdøgnetrafikken er den høyeste i Hustadvika kommune med om lag 7840 passeringer.

Ansvarlig veieier, Møre og Romsdal fylkeskommune, har ikke gjennomført avbøtende tiltak, slik som f.eks redusert fartsgrense. Veieier har prioritert Holamyra på 3. plass i investeringsbudsjettet trafikktryggingstiltak sin 10 års periode og ligger inne for realisering i tidsrommet 2025-2031. Regulering er igangsatt kommunalt.

Et utbedret kryss vil kunne bidra til store samfunnsmessige gevinster. Det er svært viktig å få ned ulykkespotensialet. Vi ser det som et forebyggede tiltak som vil kunne gi færre skadde i trafikken.

I tillegg vil dette kunne gi muligheten for å få realisert kommunal utbygging av bolig/næring/industriareal. Dette er ikke mulig uten en utbedret kryssløsning. Antall arbeidsplasser og økte skatteinntekter kan gi positive resultater for kommunen.

- Kommunestyret ber kommunedirektør (KD) gå i forhandlinger med fylkeskommunen med det formål å inngå en forskutteringsavtale Holamyra.*
- Vi ber videre om at KD utgreier og formaliserer private bidrag.*
- Kommunestyret ønsker at reguleringsarbeidet blir prioritert og forventer godkjent reguleringsplan sommer 2022.*
- Fremforhandlet forskutteringsavtale legges frem til politisk behandling straks den foreligger.*
- Det settes av 5 mill. i investeringsbudsjettet for 2022 og 15 mill. i 2023. Dette justeres ved revidering budsjett når endelig kostnad foreligger.*
- Forskutteringen finansieres ved opptak lånemidler.*

Representant Jan Arve Dyrnes (Ap) fremmet følgende endringsforslag:

Drift:

- *MOT – Vi må drive det holdningsskapende arbeidet blant ungdommen. Kan reduseres på barnetrinn.*
- *Kommunedirektøren utarbeider retningslinjer for tildeling av videre og etterutdanningsmidler i tråd med overordnet kompetanseplan.*
- *HOPP OG KEF - Helse og mestring - Hjemmebaserte tjenester*
- *Skal vi lykkes med å snu omsorgstrappen må de også følge med midler til det, satsningen er i tråd med samfunnsplanen kommunestyret har vedtatt.*
- *Har behov for å finne mer driftsmidler til flere heldøgnsomsorgsplasser utover dette forslaget.*
- *Prosjekt for reduksjon av sykefravær:
Vurdere en ekstra ressurs på personal som utelukkende har hjelp og bistand for enhetslederne for å jobbe med dette.*

Følgende tiltak bes ses på:

- *Heltidskultur*
- *Økt grunnbemanning*
- *Øke bevilgningen til videreutdanning av personell, spesielt for pedagoger og sykepleiere for å sikre rekruttering for fremtiden*
- *Etablere vikarpool i barnehagesektor, skolesektor og i Helse og velferdssektoren.*
- *Utnytte kompetanse på tvers av enhetene*
- *Fokus på arbeidsmiljø og ledelse*
- *Fagutvikling og økt medbestemmelse*
- *Etablere en ordning med hus assistent på institusjonene våre som sikrer at vi bruker rett kompetanse på rett sted mtp sykepleiermangel.*
- *Awikle ordningen med at arbeidstakere skal betale for kaffe ved alle arbeidsplasser i Hustadvika.*
- *Se på om det er tekniske hjelpemidler i helsesektoren som kan avlaste*

Investering

- *Vei og asfaltering av vei er lagt på et nivå vi mener vi er pålagt av kommuneloven for å sikre en tilfredsstillende utvikling. Det samme gjelder broer.*
- *Forskuttering av kryss burde være unødvendig, men forutsetningen er avtale om tilbakebetaling i løpet av kommunestyreperioden.*
- *Mindre til brannstasjon – må være mulig å renovere til en rimeligere pris*
- *Infrastruktur kulturskole – vi har et initiativ på naboeiendommen som kan utløse mer samarbeid om infrastruktur. Det bør ikke begrenses til denne aktøren.*
- *Investeringen i skole fra 2025 skyves frem til 2022, 2023 og 2024 à kommunestyret peker på Eide barneskole og ønsker dette vurdert i oppvekstplanen.*
- *Investeringene i Institusjoner og omsorgssenter skyves frem til 2023 som et innspill til helse og omsorgsplanen. Det ses på muligheter for betjente omsorgsboliger i kommunen der sykepleier kompetansen ivaretas av hjemmetjenesten. En slik løsning vil kunne bruke frivilligheten på best mulig måte. Helheten i dette ses på i Helse og velferdsplanene.*

Drift				
Nye tiltak:				
	2022	2023	2024	2025
Skole (MOT)		500,00	500,00	500,00
Familiens hus (KEF(1/2)+HOPP)	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Oppvekst felles (Etter- og videreutdanning)	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Helse og velferd felles(Etter og videreutdanning)		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Helse og mestring (KEF(1/2) + økte ressurser)	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Hjemmebaserte tjenester (økt behov)	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Sum	7 000,00	9 500,00	9 500,00	9 500,00
Reduksjon:				
Sykefravær(Fordeles på alle rammer i %)	- 2 500,00	- 5 000,00	- 5 000,00	- 5 000,00
Reduksjon administrasjon/merkantile stillinger	- 2 000,00	- 4 000,00	- 4 000,00	- 4 000,00
Skole - struktur			- 3 000,00	- 3 000,00
Sum	- 4 500,00	- 9 000,00	- 9 000,00	- 12 000,00
Netto	2 500,00	500,00	500,00	- 2 500,00
Investering				
Økning				
Asfaltering og vei	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Broer	2 500,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Skole	2 500,00	125 000,00	125 000,00	
Kryss Holamvra	20 000,00			
Institusjon og omsorgsboliger*		50 000,00	100 000,00	100 000,00
*1/2 finansiert ved økning i kapasitet		25 000,00	50 000,00	50 000,00
Sum (virkning)	40 000,00	170 000,00	195 000,00	70 000,00
Reduksjon				
Brannstasjon glesvågen	- 8 000,00			
Kulturskole* Felles infrastruktur	- 8 000,00			
Kryss Holamvra				- 20 000,00
Sum	- 16 000,00			- 20 000,00
Netto	24 000,00	170 000,00	195 000,00	50 000,00
Økt finanskostand:				
	1 200,00	8 850,00	17 625,00	19 875,00
Total virkning	- 3 700,00	- 9 350,00	- 18 125,00	- 17 375,00
Avsetning/Bruk til DISP FOND	635,00	- 3 748,00	- 2 462,00	1 604,00
Netto avsetning i perioden	- 3 971,00			

Votering

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble tatt opp til votering. Innstillingen falt med en stemme for: H, mot 8 stemmer: 3 Sp, 1 KrF, 2 Ap, 1 MDG, 1 Frp.

Arbeiderpartiets forslag ble satt oppimot SP, KrF, SV og MDG sitt fellesforslag. Fellesforslaget til SP, KrF, SV og MDG ble vedtatt med 5 stemmer for: 3 SP, 1 KrF, 1 MDG. Ap sitt forslag fikk 4 stemmer: 2 Ap, 1 H, 1 Frp.

Kommunedirektørens forslag til innstilling

Kommunedirektørens innstilling -

1. Kommunestyret vedtar forslag til Handlingsprogram for 2022 – 2025, herunder årsbudsjett, økonomi- og handlingsplan. Her inngår

bevilgningsoversikt drift og investering, samt sum bevilgning drift (rammeområder) med 876,0 mill. kroner og investering varige driftsmidler

(investeringsprosjekter) med 318,1 mill. kroner.

2. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3, fattes følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivningen i Hustadvika kommune for 2022:

a. Hustadvika kommune skal i medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3a skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i hele kommunen

for 2022.

b. Det skrives ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med fire syvendedeler i 2022 (jf. overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt.). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Fræna kommune er 7 promille. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Eide kommune er 2 promille.

c. Den generelle skattesats som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille (esktl. § 13). I medhold av

eiendomsskatteloven § 12a differensieres satsen ved at den skattesats som gjelder boliger og fritidseiendommer settes til 4 promille av

skattegrunnlaget.

d. For boliger og fritidseiendommer gjelder et bunnfradrag på kr. 200 000,- (esktl. §11).

e. Eiendomsskatten for 2022 skrives ut i 4 terminer, men likevel slik at den kan deles i 1 og 12 terminer.

f. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 gis følgende fritak:

i. Stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten jf. § 7 bokstav a.

ii. Eiendommer tilhørende frivillige lag og organisasjoner som blir brukt til idrett, religiøse og allmenntillegte formål herunder barnehager og båthavner som blir drevet av frivillige organisasjoner.

iii. Andre som kan oppfylle intensjonen i loven, kan søke om fritak. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre søknadene.

iv. Bygninger som har historisk verdi jf. § 7 bokstav b.

v. Bygninger som helt eller delvis blir brukt til husvære. Fritaket gjelder opptil 3 år fra den tid midlertidig

brukstillatelse er gitt eller bygget står ferdig, jf. § 7 bokstav c. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre enkeltsaker om skattefritak.

3. Hustadvika kommune tar opp lån på 262,1 mill. kroner i hht. lånebehov i budsjettet for 2022. Lånet forutsettes avdratt over investeringenes levetid,

og reguleres i samsvar med reglene om minste tillatte avdrag.

4. Hustadvika kommune tar i tillegg opp et lån (Startlån) i Husbanken på 20 mill. kroner for videre utlån. Innfridde utlån brukes til ekstraordinære

avdrag på løpende lån.

5. Økonomiske mål

a. Netto driftsresultat: 1,75 %

b. Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter

c. Lånegjeld: Gjeldsgraden skal ikke overstige 100% av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost.

6. Med mindre annet følger av statlige direktiver med videre, skal kommunens avgifter, betalingssatser og gebyrer for 2022 normalt

indeksreguleres i forhold til forventet lønns- og prisvekst. Det er fremmet egne saker på selvkost, helse og oppvekst.

Hustadvika kommune

Ny kommune fra 1.1.2020

Hustadvika kommune ble ny kommune den 1. januar 2020. 2021 er kommunens andre driftsår.

Hustadvika kommune - kort fortalt

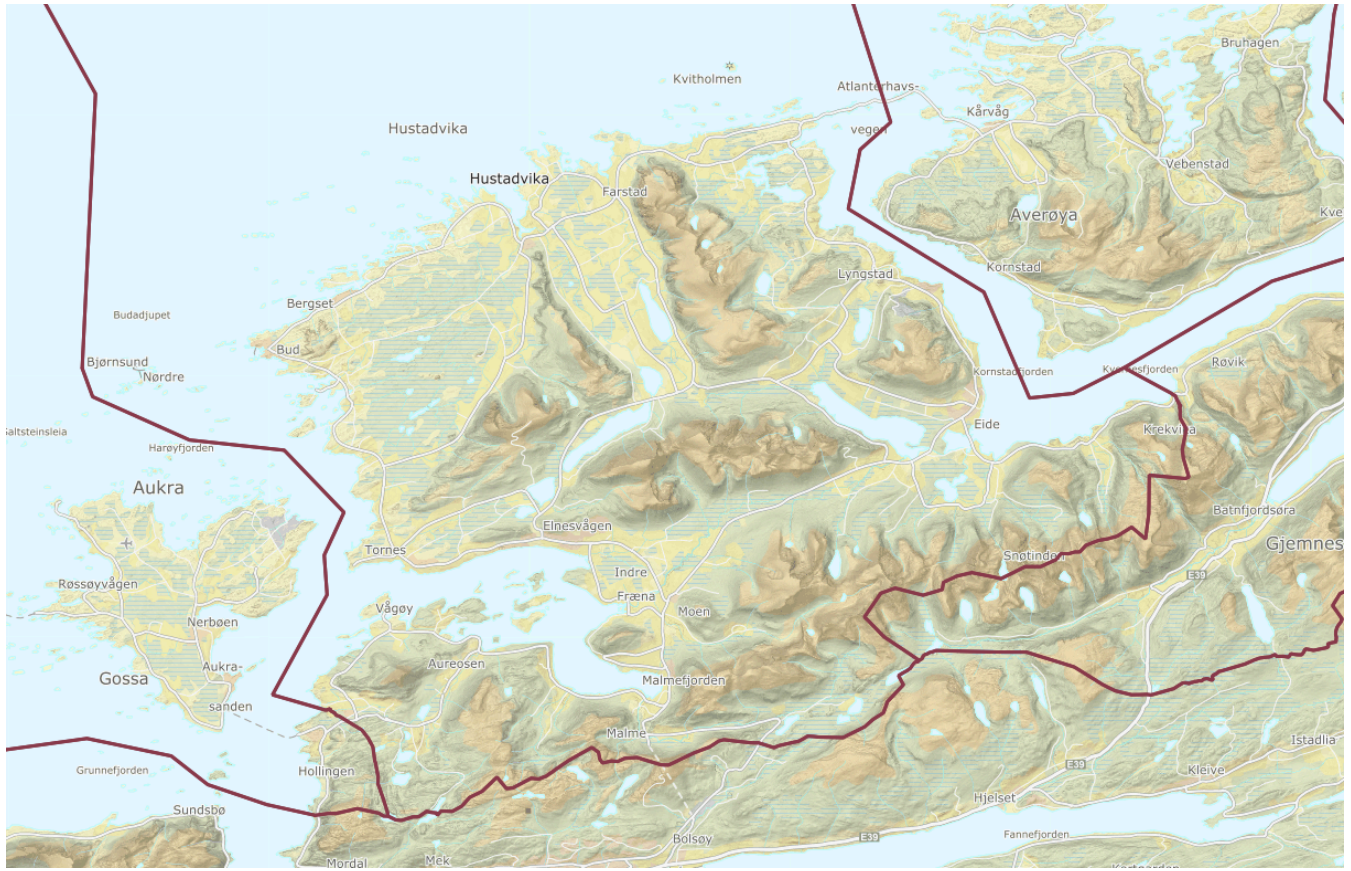
1. januar 2020 ble de gamle kommunen Eide og Fræna til Hustadvika kommune. Kommunen er på litt over 520 kvm² og har rundt 13 300 innbyggere. Kommunen ligger ytterst på Romsdalshalvøya. Nabokommunene er Aukra, Averøy, Molde og Gjemnes. Kommunesenteret heter Elnesvågen.

Kommunen er i vekst og har et variert ekspansivt næringsliv, godt utvalg av butikker, gode kommunale tjenester, trygge oppvekstvilkår og mange muligheter til friluftsliv og kulturelle aktiviteter. Dette gjør oss til en attraktiv kommune å bo i. Vi har to byer i nærheten, Molde i sør og Kristiansund i nord. Hustadvika ligger sentralt i forhold til pendling til begge byene.

Vi har kommunale og private boligfelt rundt om i kommunen og mye areal satt av til næring og industri. I Hustadvika kommune har vi mange barnehager og skoler med god geografisk spredning. Innbyggerne våre har et godt tilbud der de bor og dermed skapes levende bygder og gode fellesskap. Vi har et godt utbygd helse- og velferdstilbud med fokus på velferdsteknologi og hverdagsmestring slik at flest mulig kan bo hjemme så lenge som mulig.

Et mangfold av lag og organisasjoner favner alle interesser og aldersgrupper og drives i stor grad av engasjerte frivillige. Kulturtilbudet er godt og avstanden er kort til byene i nærheten for tilbudene vi ikke har i egen kommune.

Naturen er spektakulær og både egne innbyggere og tilreisende er flittige brukere av fjell i alle størrelser og vanskelighetsgrad, og ikke minst de flotte turstiene som er opparbeidet rundt om i kommunen. Nasjonal turistveg går igjennom kommunen vår, fra Bud til Atlanterhavewegen. Langs denne unike vegstrekningen får du flotte opplevelser av kyst, kultur og historie.

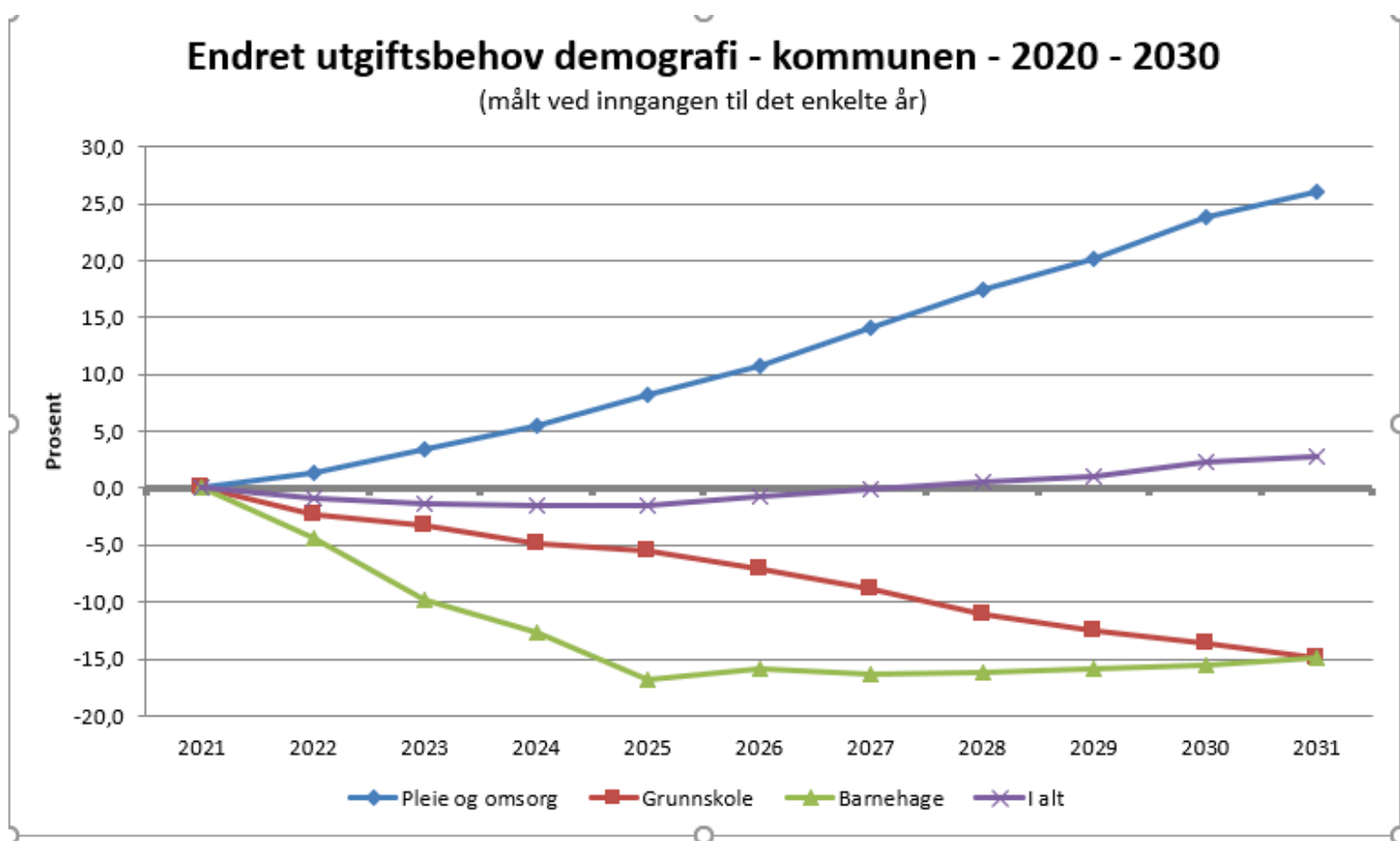

Utviklingstrekk

Hustadvika kommune har unike rekreasjons- og opplevelsesmuligheter. Kommunen ligger mellom to byer, Molde og Kristiansund, med handel og næring, flyplass og mulighet for felles arbeidsmarked. Kommunen har levende primærnæringer og satser på blå og grønn matproduksjon. Innbyggere og besøkende kan oppleve flott natur og friluftsliv. Frivillig sektor er aktiv og bidrar til levende lokalmiljøer. Kommunen er rustet til å møte fremtiden og tilby innbyggerne tjenester med kvalitet. Her er nærhet til kyst og hav. Korte avstander, trygge veiforbindelser, og ingen avhengighet av ferjer. Her er få områder som er skred- og flomutsatte. Kommunesenter er i Elnesvågen med korte avstander til resten av kommunen

Utgangspunktet er godt, men Hustadvika kommune har likevel utfordringer som må møtes med aktiv innsats.

Befolkningsutvikling

Befolkningen har økt jevnt siden 1950-tallet. Positivt fødselsoverskudd og tilflytting har økt både Fræna kommune og Eide kommune sin befolkning de fleste år. De årene der det har vært befolkningsnedgang skyldes dette negativ nettoinnflytting, altså at det er flere som flytter fra kommunen enn som flytter til kommunen. Befolkningsveksten består

av fødselsoverskudd og netto tilflytting. For å få økt folkevekst er det først og fremst innvandring som får folketallet til å stige jevnt framover. Folketallet i den nye kommunen vokste med 4,0 prosent i siste tiårsperiode, mot 6,4 prosent vekst i fylket som helhet. De fleste i kommunen bor langs kysten. Antall kvinner mellom 20 og 39 år pr. 100 menn ligger på omtrent 90. Det er derfor et underskudd på kvinner i denne aldersgruppen i forhold til menn.

Flere lever lenger med god helse, og forventet levealder for Hustadvika kommune er tilnærmet likt fylkes- og landsgjennomsnittet for begge kjønn. Både Fræna og Eide hadde de siste årene en svak positiv befolkningsvekst. Dersom befolkningsveksten fortsetter med en svak vekst, medfører dette en ytterligere andel eldre i befolkningen. I 2019 er andelen innbyggere som er 80 år eller eldre omtrent 4 prosent, mens det ifølge befolkningsframskrivingene vil være omtrent en andel på 10 prosent i 2040.

Forholdet mellom andelen av befolkningen som er i aldersgruppen 20 til 66 år synker vesentlig i forhold til andelen av befolkningen som er 67 og eldre. Denne utfordringen krever oppmerksomhet og vil få prioritet i Hustadvika kommune.

Langsiktige utfordringer som følge av en aldrende befolkning

Vi blir stadig eldre i Norge. Det tyder på bedre helse og på mange måter bedre liv. Samtidig gir det utfordringer for bærekraften i våre velferdsordninger.

Velferdsstaten innebærer en betydelig omfordeling over livsløpet. Som barn, ungdom og eldre mottar vi mye offentlige tjenester og overføringer, samtidig som vi betaler mindre skatt. I yrkesaktiv alder betaler vi i gjennomsnitt mer i skatter og avgifter enn vi mottar. Da er vi netto bidragsyttere. Dette mønsteret betyr at offentlige finanser påvirkes av endringer i alderssammensetningen av befolkningen.

I tiårene fremover vil andelen eldre i befolkningen øke kraftig. Det vil isolert sett trekke opp utgifter til helse- og omsorgstjenester og pensjoner og gi lavere sysselsetting og dermed svekke skattegrunnlagene. En eldre befolkning vil gi økte utgifter til pensjoner, helse og omsorg.

Nå har Norge én million pensjonister

1. november var det for første gang én million som mottok alderspensjon fra NAV. De siste ti årene har veksten vært på nær 300 000 personer. Et økende antall nordmenn får alderspensjon på bankkontoen. På ti år har antallet økt med drøyt 40 prosent, og hver sjettede nordmann er nå alderspensjonist.

«At vi nå runder én million alderspensjonister er en milepæl som både er positiv og utfordrende for Norge. På den ene siden er dette et utslag av at flere lever lenger og har bedre helse. Samtidig utfordrer denne utviklingen bærekraften i pensjonssystemet de neste tiårene», sier arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte i NAV. De neste årene venter NAV at antallet alderspensjonister vil stige videre. Antallet vil øke med 100 000 hvert fjerde år i gjennomsnitt og ved utgangen av 2025 vil antallet være om lag 1 100 000 alderspensjonister.

Demografiske endringer i samfunnet

Perioden 2009 til 2019 viser betydelige demografiske endringer i den norske befolkningen. Befolkningen har totalt sett økt med 11 prosent, mens aldersgruppen 67-79 år har økt med hele 46 prosent og gruppen 90 år og eldre har økt med 29,7 prosent. Det var en mindre økning for de yngre aldersgruppene, mens det i aldergruppen mellom 80 og 90 år har vært en nedgang på 2,1 prosent.

Befolkningsøkningen fra 2020 til 2040 blir spesielt sterk blant de som er 80 år og eldre. I 2020 utgjør alle i aldersgruppene 80 år og eldre 4,3 prosent av befolkningen. I 2040 vil denne aldersgruppen utgjøre 8,0 prosent av befolkningen i Norge. I antall tilsvarer dette en økning fra 230 606 til nærmere 500 000 i 2040.

De demografiske endringene vil variere med kommunestørrelse. Trenden er at de eldre blir boende i distriktene mens de yngre flytter mot byene. Særlig mindre sentrale kommuner med lavt folketall får økt omsorgsbyrde da de ofte har en høy andel innbyggere over 65. I noen av disse kommunene er andelen av befolkningen over 65 år høyere enn andelen i yrkesaktiv alder.

Lokal samfunnsutvikling

Hustadvika kommune må jobbe for å bli oppfattet som attraktiv, slik at vi kan holde på og tiltrekke oss innbyggere. Dette er viktig for verdiskapingen for kommunen og landet.

Kommunen har ansvaret for å sikre gode levekår og et likeverdig tjenestetilbud lokalt, og skal samtidig være en pådriver for lokal samfunns- og næringsutvikling. Målet er å holde på innbyggerne som kommer til kommunen, og å tiltrekke seg nye.

Kommunen vil gjerne legge til rette for å rekruttere og ta vare på arbeidskraft. Det er generelt en utfordring for småsamfunn og tettsteder å være attraktive for tilflytting og lokalisering av virksomheter. Dette kan handle

Boligtilbud

Hustadvika kommune har gode forutsetninger for å tilby gode og trygge bomiljøer. Det er viktig for alle som ønsker å etablere seg en bolig. Dette gjelder særlig familier i etableringsfasen og ungdom. Når vi ser på hushold etter type, er det mest aleneboere i kommunen (1906 hushold). 1576 hushold består av foreldre med barn under 18 år, mens 1434 hushold består av par uten hjemmeboende barn. Når det gjelder boligtyper, er eneboliger mest vanlig, i Hustadvika er det registrert 4984 slike boligtyper. Det er 624 tomannsboliger, 464 boliger i rekkehus og 44 boliger i leilighetsbygg (tall fra 2019). Det lokale boligtilbudet må samsvare med ønsket utvikling i Hustadvika kommune, og må være tilpasset befolkningens behov og endringer i boligmarkedet.

Vi må legge til rette for boliger nært kommunens tettsteder ved bruk av fortetning og ved å legge til rette for mer varierte boligstørrelser. Vi må legge til rette for spredt boligbebyggelse ved en planmessig avsetning av områder for dette formålet i hele kommunen (bebyggelse i LNFR-områder etter pbl §11-7 nr. 5). Det stilles krav til gode energiokonomiske og klimavennlige løsninger.

Sysselsetting

Endring i sysselsettingen i forhold til arbeidssted (fra 2018 til 2019) viser en svak vekst i Hustadvika kommune. Både fylket og resten av landet har sterkere vekst. Hustadvika kommune har en egendeckning av arbeidsplasser på knappe 70 %. Utpendling skjer først og fremst til Molde. Molde-regionen betraktes som et godt integrert arbeidsmarked. For Hustadvika kommune er sysselsettingen avhengig av at det legges godt til rette for både lokale arbeidsplasser og for utpendling.

Næringslivet i kommunen domineres av landbruk, fiskeproduksjon, industri og byggevirksomhet generelt, og steinindustri spesielt. Av de 4811 arbeidsplassene (tall fra 2018) i Hustadvika er 6,3 prosent innen primærnæringene (sammenlignet med 3,7 prosent i fylket som helhet), mens 19,4 arbeider i bergverk, industri og energi (17,5 prosent i fylket). 10,5 prosent arbeider i bygge- og anleggsbransjen (7,8 prosent i fylket). Sysselsettinga innen primærnæringene fordeler seg med 203 i jordbruk og 90 i fiske og havbruk. Jordbruket er preget av husdyrhold og melkeproduksjon, og jordbruksarealet brukes til slått og beite. Sørvisnæringen har en andel på 23 prosent, offentlig administrasjon 5 prosent, undervisning 9 prosent, og helse og sosialtjeneste har en andel på 23 prosent

Høy deltagelse i arbeidslivet er viktig for den enkelte og for kommunens evne til å møte det forventede økte behovet for pleie- og omsorgstjenester.

Pendling

Hustadvika kommune har lav arbeidsplassdekning, og mange av innbyggerne i Hustadvika pendler til arbeid i Molde. Arbeidsplassdekning er tallet på arbeidsplasser i prosent av tallet på arbeidstakere i en kommune. Molde har den høyeste arbeidsplassdekningen i fylket (124 prosent), og er avhengig av innpendling fra de omkringliggende kommunene. Når vi sammenligner veksten i folketallet og veksten i sysselsettingen i Hustadvika kommune, ser vi at folketallsveksten er økende, mens antall arbeidsplasser holder seg på samme nivå. Over tid øker dette kommunens avhengighet av Molde. Av de 6798 yrkesaktive personene i Hustadvika (tall fra 2018) arbeider 57,9 prosent i hjemkommunen, 27,2 prosent i Molde, 1,6 prosent i Kristiansund, mens 3,5 prosent jobber i de tre nabokommunene Aukra, Averøy og Gjemnes.

1852 mennesker pendler til Molde, 109 til Kristiansund, 125 til Aukra og 91 til Averøy. Når det gjelder innpendling, kommer 456 fra Molde for å jobbe i Hustadvika, 22 fra Kristiansund, 66 fra Aukra og 122 fra Averøy.

Ulikheter

Hustadvika kommune har flere tettsteder, bygder og grender med tydelig identitet og lokalpatriotisme. Dette er viktig for innbyggernes tilhørighet, samhold og engasjement i nærmiljøet. Som i de fleste andre kommuner, er der sosiale ulikheter mellom ulike områder i Hustadvika kommune. Ulikhetene omfatter helsetilstand, utdanning og inntekt. Rundt 30 prosent av innbyggerne i Hustadvika kommune har grunnskolen som høyeste utdanningsnivå, ca. 45 prosent har gjennomført videregående, 20 prosent har fullført utdanning på universitet eller høyskole lavere grad, og omtrent fem prosent av befolkningen i Hustadvika har gjennomført lang universitets- eller høyskoleutdanning.

Ulikhet i inntekt er en indikator for sosial ulikhet i helse. Hustadvika kommune vil utvikle tiltak for å forebygge negative konsekvenser av ulikhetene. Husbanken oppfordrer kommunen til en mer forebyggende og oppsøkende tilnærming overfor barnefamilier som er vanskeligstilt på boligmarkedet for økt eieretablering. Videre kan salg av kommunale boliger være et virkemiddel gjennom modellen leie-før-eie.

Ifølge SSB sin likestillingsindeks er Møre og Romsdal blant de fylkene som skårer lavest på fylkesrangeringen. Flere av faktorene som blir mål er svært stabile over tid, og det gjelder særlig lønnsforskjeller og karrierevalg på videregående skole.

For mer statistikk, se Møre og Romsdal fylkeskommune sin kommunestatistikk - <https://mrfylke.no/for-deg-som-jobbar-i-kommune/statistikk-analyse-og-kart/kommunestatistikk>

Kommunens organisering

Politisk organisering

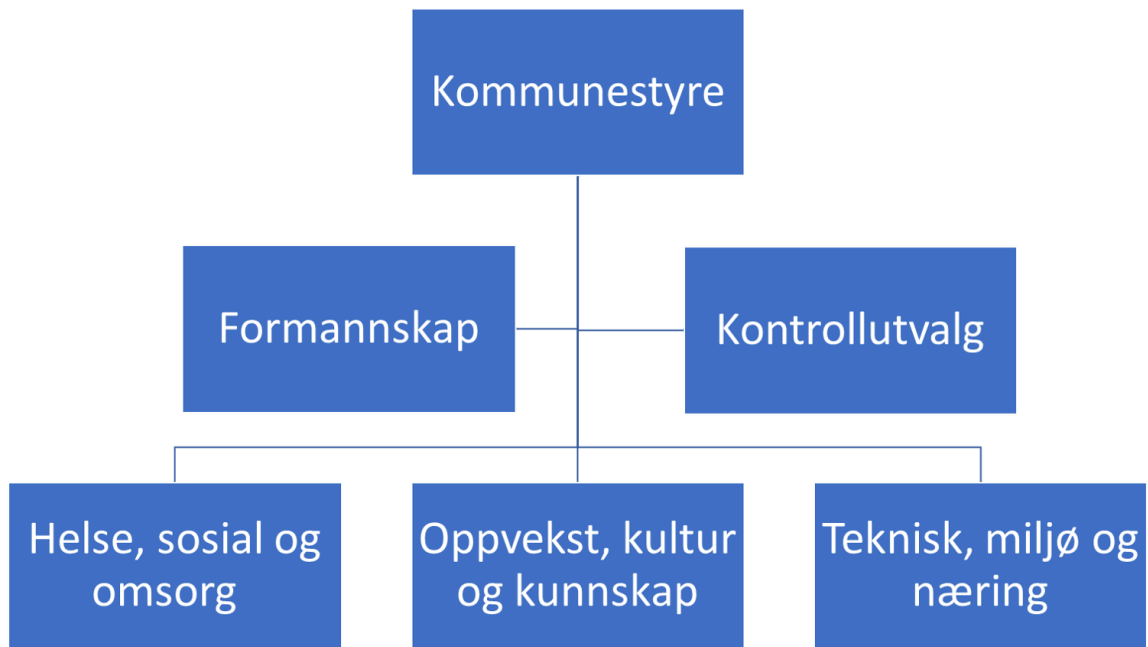
Hustadvika kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen.

Kommunestyret i Hustadvika består av 37 representanter, og det er 8 politiske partier representert i kommunestyret. Disse er:

Valgresultat

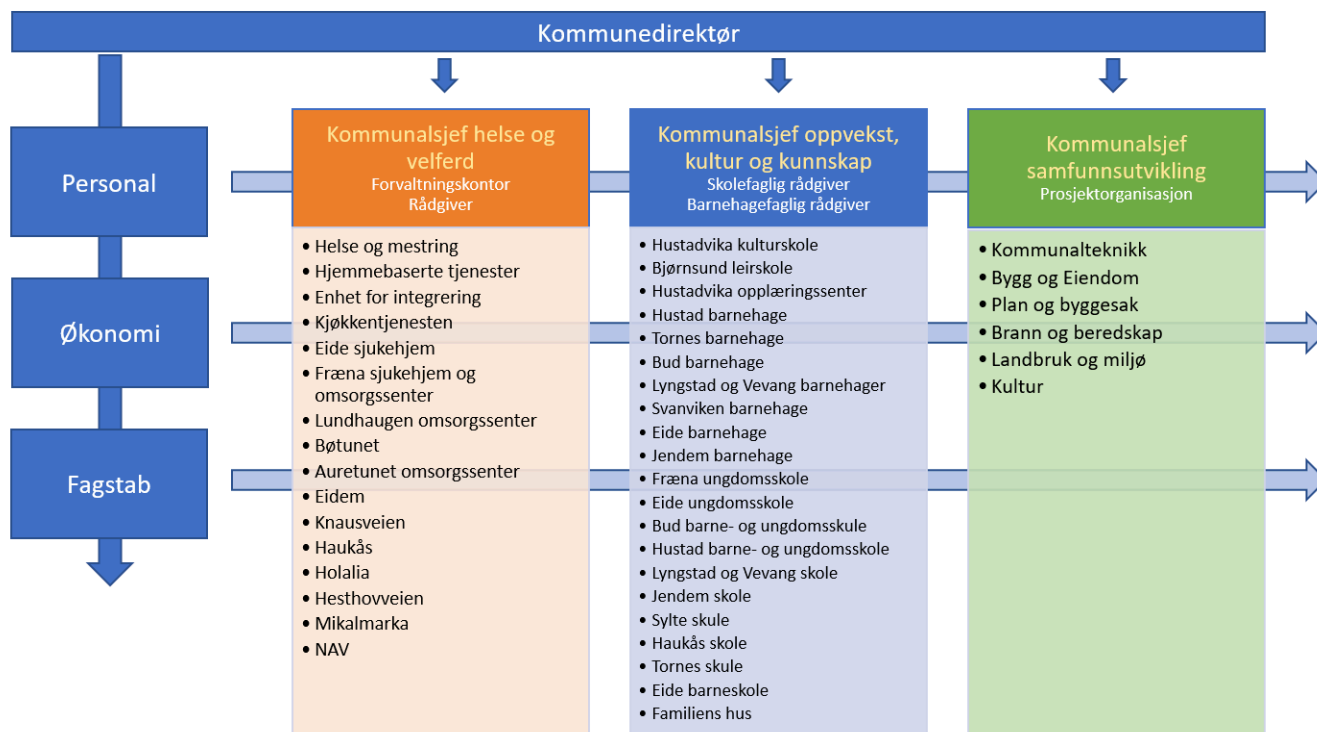
Parti	Antall representanter
Senterpartiet	16
Arbeiderpartiet	7
Høyre	5
Fremskrittspartiet	4
Kristelig folkeparti	2
Miljøpartiet de grønne	1
Venstre	1
Sosialistisk venstreparti	1

Politisk organisasjonskart

Hustadvika kommune har formannskapsmodellen som styringsform, der en i tillegg til formannskapet har tre hovedutvalg:

- Helse, sosial og omsorg
- Oppvekst, kultur og kunnskap
- Teknisk, miljø og næring

Administrativ organisering

Det er søkt samsvar mellom overordnet politisk og administrativ organisering.

Med bakgrunn i ny kommunelov heter øverste administrative leder kommunedirektør. Hustadvika kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer - kommunedirektør og enhetsledere.

Hustadvika kommune

Kommunenavn

Navnet på den nye kommunen var på plass våren 2017. Navnet viser til det kjente havstykket som ligger utenfor Hustadvika.

Kommunevåpen

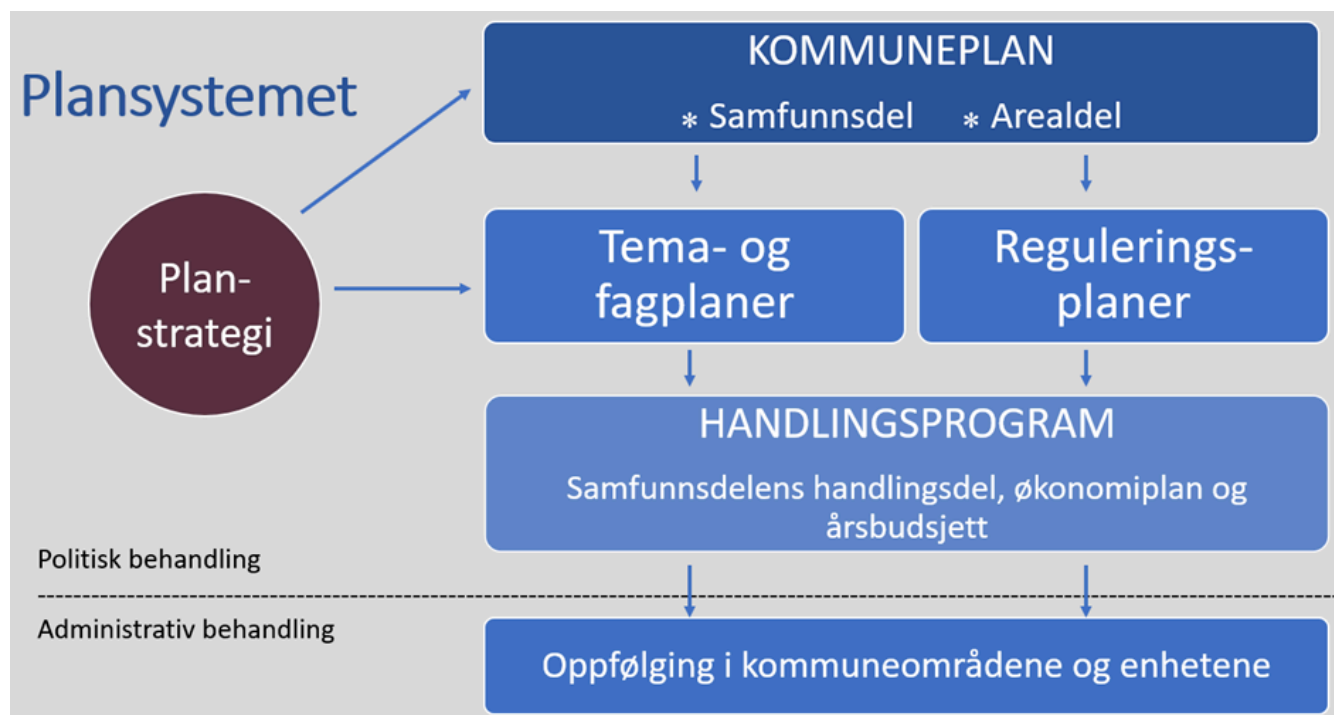
Utforming av kommunevåpenet var resultat av en konkurranse, der mer enn 165 forslag kom inn!

Kommunevåpenet for Hustadvika kommune har fått tittelen «Plogen og fisken» og representerer to viktige næringsveier for kommunen: jordbruk og fiske. Kommunevåpenet er gitt et enkelt og moderne uttrykk – og det er poeten Øystein Hauge og kunstneren Madlen Behrendt som har stått for idé og utforming av det heraldiske uttrykket for Hustadvika kommune.

Plan- og styringssystem

Hensikt med planlegging er å sette **retning** for **utvikling** av kommunen.

Plan- og styringssystemet skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioriteringer, og kommunedirektørens ansvar for å iverksette politiske vedtak og styringssignaler.

Plansystemet i Hustadvika

Plansystemet for Hustadvika kommune er bygd opp med bakgrunn i plan- og bygningslovens system med kobling til økonomiplanleggingen etter kommuneloven. Vi utarbeider et årsbudsjett og en økonomiplan som samtidig fungerer som handlingsdelen til kommuneplanen.

Kommuneplan

Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet for Hustadvika kommune. Den peker ut den langsiktige utviklingen i Hustadvika og angår derfor alle som bor, jobber og lever her.

I henhold til plan- og bygningsloven skal kommunen ha en samlet kommuneplan med en samfunnsdel og en arealdel (§ 11-1).

Samfunnsdelen skal ta stilling til **langsiktige utfordringer, mål og strategier** for kommunesamfunnet som helhet og som organisasjon.

Kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune ble enstemmig vedtatt i kommunestyremøtet den 17. september 2020 (PS 70/2020), med de forslag som kom frem og vedtatt i møtet.

Arealdelen skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk og angi **hovedtrekkene i arealdisponeringen**. Arealdelens juridisk bindende dokumenter er plankart og planbestemmelser.

Kommuneplanen skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge til grunn retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter.

Kommuneplanen skal ha en **handlingsdel** som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende årene eller mer, og revideres årlig. **Budsjett og økonomiplan** utgjør handlingsdelen for Hustadvikas kommuneplan.

Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi skal utarbeides hvert fjerde år og innen utgangen av det første året etter konstituering av nytt kommunestyre.

For Hustadvika kommune sin del ble den vedtatt for første gang den 2. april 2020 (PS 20/2020). Planstrategien er en politisk prioritering av planbehovet i denne kommunestyreperioden. Planstrategien er et retningsgivende verktøy for kommunens prioritering av planoppgaver. Planene som prioriteres, skal inneholde konkrete tiltak som innarbeides ved årlig rullering av Hustadvika kommunes budsjett- økonomiplan med handlingsdel.

Nytt helhetlig kvalitetssystem for Hustadvika kommune

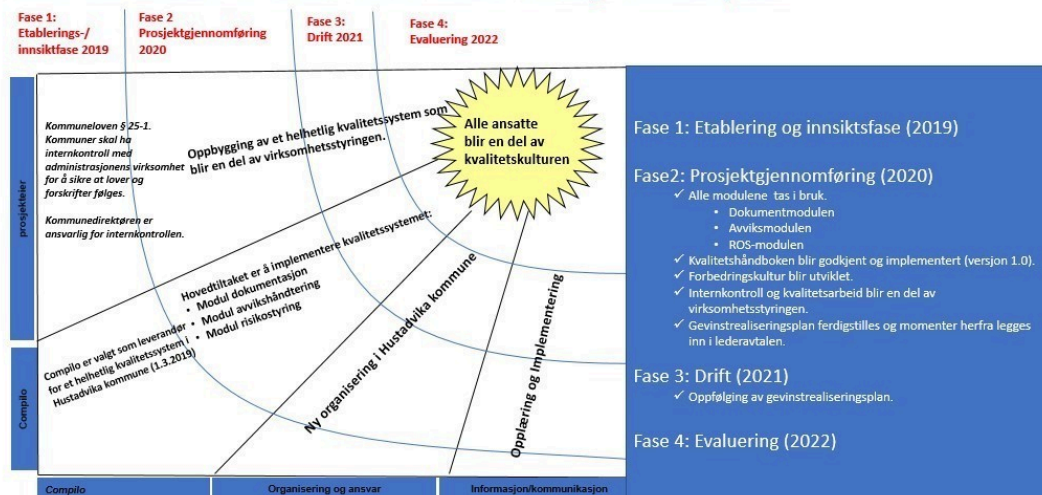
Kommunedirektøren er i gang med å innføre et helhetlig kvalitetssystem i Hustadvika kommune. Et omfattende arbeid som er organisert som et prosjekt som går over 4 år.

Prosjektet er inndelt i følgende faser:

- Fase 1: Etablering og innsiktsfase (2019)
- Fase 2: Prosjektgjennomføring (2020)
- Fase 3: Drift (2021)
- Fase 4: Evaluering (2022)

I fase 1 ble det utarbeidet et overordnet målbilde som tydeliggjør de ulike fasene i prosjektet

Overordna målbidde for Hustadvika kommunes helhetlige kvalitetssystem

Kvalitetssystemet er tatt i bruk i organisasjonen og er i rute i henhold til prosjektplan.

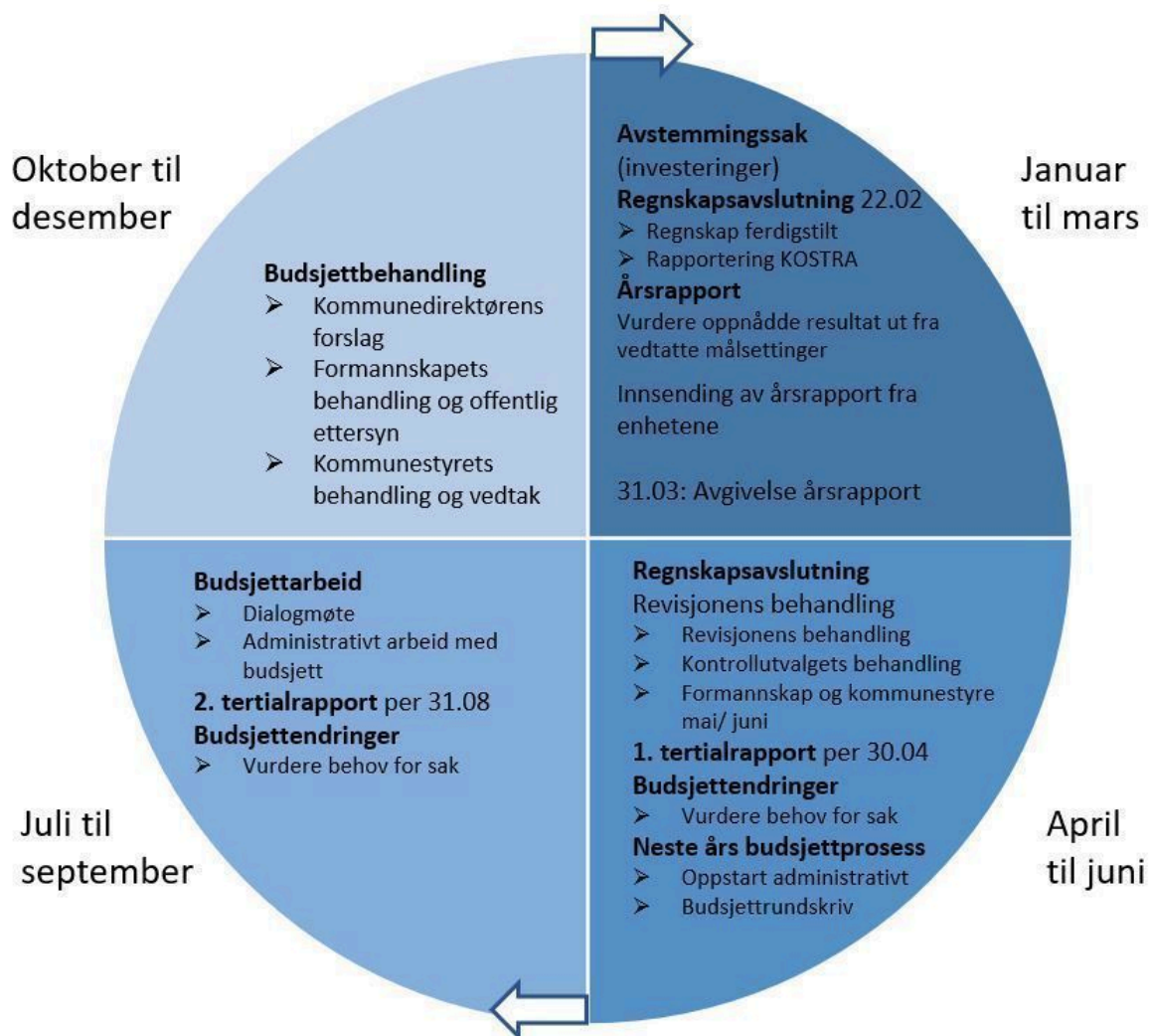
For å lykkes i dette arbeidet er det avgjørende at det er samhandling og forpliktelser i kommunen på alle nivå i organisasjonen. Ledelsesoppfølging er derfor et sentralt element i prosjektet.

Årshjul

Årshjul

Årshjulet for Hustadvika kommune viser de viktigste milepæler i arbeidet gjennom året med budsjett, rapportering og regnskap. Årshjulet viser både når saker fremmes til politisk behandling og de viktigste administrative prosesser i denne forbindelse.

Illustrasjonen under viser når årsregnskapet og årsrapporten for foregående år blir behandlet, når de to tertialrapportene vil komme opp og når det er planlagt gjennomført dialogmøte. I siste tertial av året blir budsjettet for neste år behandlet.

Årsverk i Hustadvika kommune

Bemanning i Hustadvika kommune

Pr. 31. august 2021 hadde kommunen 974 årsverk fordelt på 1285 ansatte (inkludert vikarer og midlertidige ansatte). Ved oppstarten av Hustadvika kommune hadde kommunen 988 årsverk. Så det har vært en reduksjon på antall årsverk fra 1. januar 2020 til 31. august 2021. Ved inngangen av 2021 var det så vidt over 1000 årsverk i kommunen. Nedgangen i løpet av 2021 skyldes i stor grad nedleggelsen av Farstad omsorgssenter.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommunen er nå 78,9% for kvinner og 74,1% for menn. Det lave tallet for menn skyldes at det innen brann- og redningstjenesten er mange små deltidsstillinger. Kommunen jobber aktivt med heltidskultur innenfor helse- og omsorgstjenestene. I tillegg har flere ansatte fått innvilget krav om økt stillingsstørrelse og fast stilling etter hjemlene i Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Gjennomsnittsalderen i kommunen er nå 44,4 år (44,4 for kvinner og 44,5 for menn). Gjennomsnittlig jobber ansatte 12,4 år i kommunen vår. Kvinnene jobber i gjennomsnitt flere år i kommunen enn mennene før de skifter jobb.

Lærlinger

Vi har de siste årene satset på å få flere lærlinger i kommunen, noe vi har lyktes med. Å ha en god lærlingeordning med dyktige veiledere er med på å lette rekrutteringen til fagområdene senere samtidig som det gir kommunen veiledningskompetanse. Flere av lærlingene har også fått arbeid i kommunen etter bestått fagprøve.

Vi har nå 17 lærlinger innenfor fagene:

- Institusjonskokk
- Barne- og ungdomsarbeider
- Helsefagarbeider
- Renholdsoperatør
- IKT
- Feier

9 av lærlingene begynte i høst, 7 er andreaårslærlinger og én går et fireårlig løp.

Utvikling i årsverk fordelt på områder.

Området	Årsverk 01.01.2020	Årsverk 01.01.2021	Årsverk 31.08.2021
Administrasjon, stab, kultur og samfunnsutvikling	48,89	45,99	41,02

Familiens hus	66,52	71,6	61,82
Oppvekst	417,37	416,58	411,78
Helse, sosial og omsorg	380,25	390,03	373,58
Teknisk	75,31	77,35	77,63
Sum alle:	988,34	1001,55	973,83

Klimatiltak/klimabudsjettering

Ulike drifts- og investeringstiltak i kommende planperiode vil uten tvil ha betydning for klima, både i positiv og negativ retning, uten at dette drøftes i saksutredningen. I tillegg gjøres det oppmerksom på at kommunen har tatt inn kommentarer i forhold til klima for første gang og at dette inngår i budsjett og økonomiplan for 2022–2025. Klima er nevnt under de poster i budsjettet der dette er naturlig. Spesielt nevnes at investeringer i energiøkonomisering, vann og avløp er viktige i denne forbindelse. Vi tegnet som første kommune i MR en avtale om bærekraftig retur av IKT utstyr. Dette gir oss inntekter når utstyret er så bra at det selges videre, og sørger for at utrangert utstyr blir avhendet på en bærekraftig måte.

Kommunedirektøren ser på dette som en start på dette arbeidet og vil utvikle dette fokuset i årene som kommer.

Investeringer i 2022 - 2025 som har klimaeffekt

Tall i hele tusen

Tekst/prosjekt	2022	2023	2024	2025
Drenering ved Gaustad kapell	350			
Nytt varmesystem Fræna ungdomsskole		12 000		
Renovering Frænahallen	6 250			
Vatn	50 000	20 000	10 000	10 000
Avløp	22 000	16 000	11 000	11 000
Gatelys	1 500	1 000	1 000	
Oppgradering LED belysning	2 500			
Sum	82 600	49 000	22 000	21 000

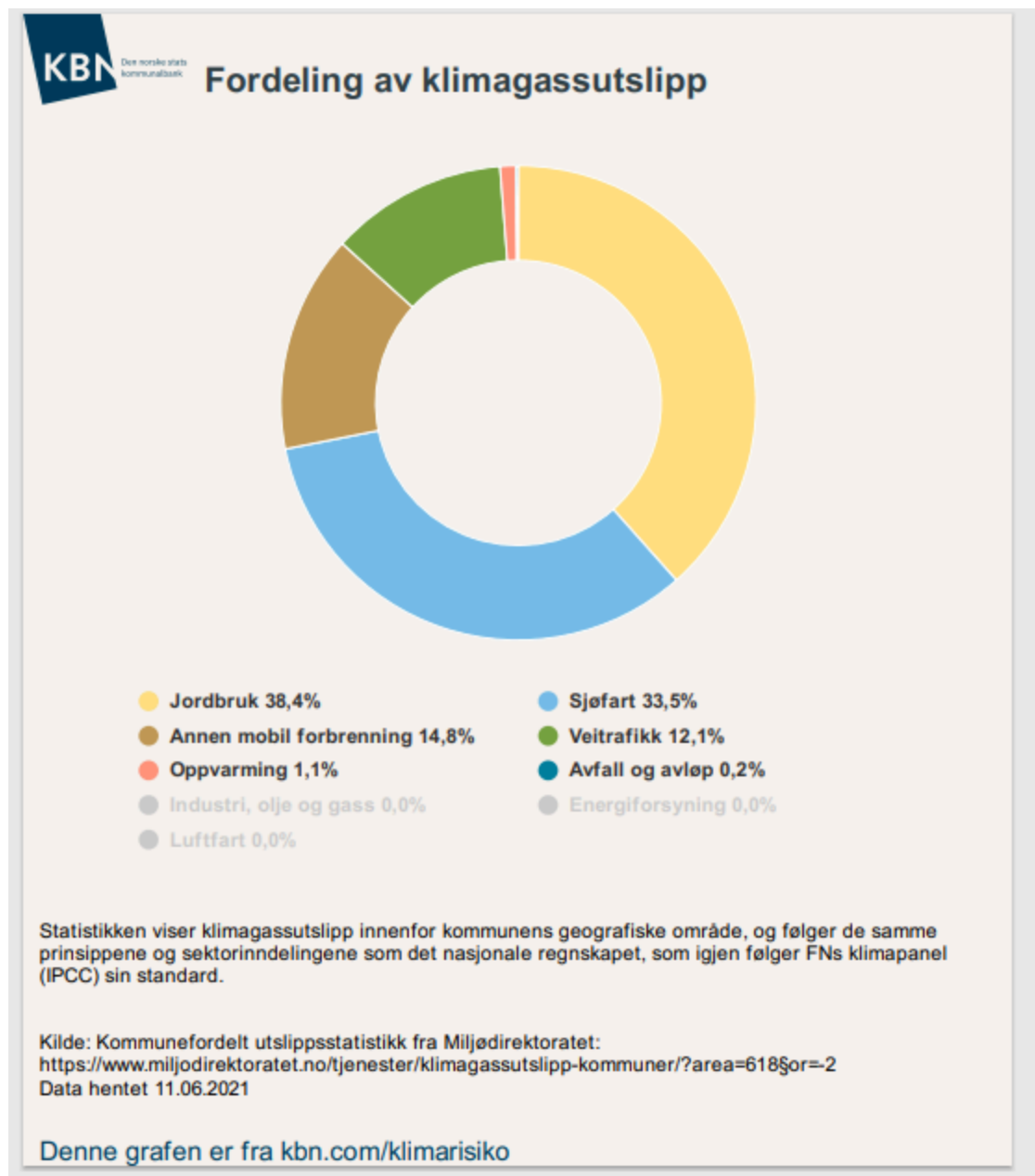
I tillegg er lagt inn i budsjettet for ny Eide barneskole en ny løsning for oppvarming som bytter ut tidligere oljefyr. Utfasing av oljefyr hadde en ramme på 10 millioner kroner når det var eget prosjekt.

Utslipp av klimagasser Hustadvika kommune

Utslipp av klimagasser driver klimaendringer. Uten å redusere utslippene klarer vi heller ikke bremse klimaendringene og dermed minimere den fysiske klimarisikoen som følger av klimaendringer. Omstillingen til lavutslippssamfunnet krever at klimagassutslippene reduseres kraftig, også i Norge. Vi vil kunne se mer av både avgifter, karbonprising og forbud mot teknologier med utslipp. Dette innebærer en overgangsrisiko for kommunene. Nye reguleringer kan treffe kommunens egne utslipp og slik sett påføre kommunen kostnader. Karbonintensive virksomheter som er viktige for

kommunen kan oppleve at etterspørsel, inntekter og selskapsverdi påvirkes. Store utslippskilder som kommunen i mindre grad har råderett over, representerer som regel heller ikke stor klimarisiko for kommunen.

De sektorer som er markert med grå tekst og 0 % utslipp finnes det ikke tall for p.t.

Innsamling brukt IKT utstyr - 2021

Under finner du en rapport om virkninger av Hustadvika kommunes avtale om bærekraftig retur av IKT utstyr.

Dette gir oss inntekter når utstyret er så bra at det selges videre, og sørger for at utrangert utstyr blir avhendet på en bærekraftig måte.

← 01.01.2020 25.11.2021

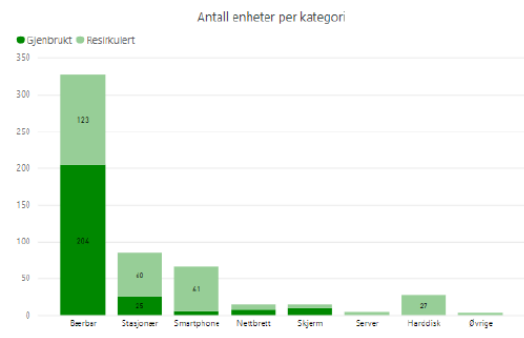
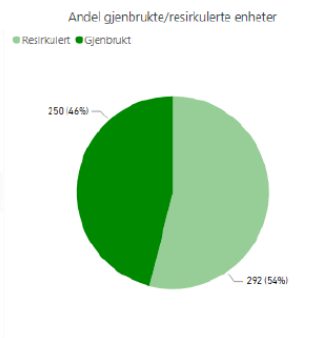
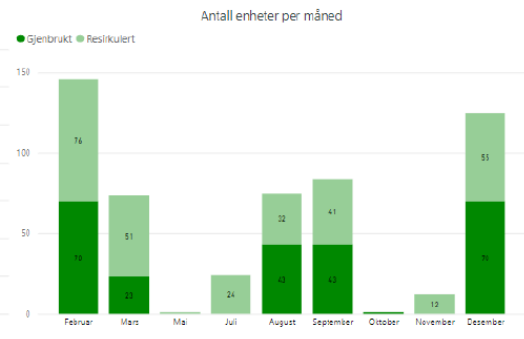
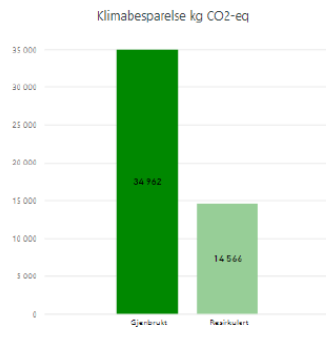
Språk
Norsk

Total Klimabesparelse kg CO2-eq
49 528

Total vekt kg
1 140

GOITLOOP

Miljøbesparelsen fra ditt miljøarbeide sammen med Altea motsvarer 556494 km kjøring med en Volvo V40 D2 miljøbil, vilket motsvarer 13,88 vev rundt jordkloden.

Forutsetninger og bakgrunn for kommuneplanens handlingsdel 2022-2025

Hva er en økonomiplan?

Økonomiplanen går over fire år der det første året er årsbudsjettet. I en vedtatt økonomiplan er det kun årsbudsjettet som er bindende for kommunen. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en **driftsdel** og en **investeringsdel**.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Hva er et budsjett?

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer. Kommunestyret kan gi et underordnet organ myndighet til å avgjøre at deler av en bevilgning i driftsbudsjettet skal benyttes til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet.

Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett. Saken skal behandles av kommunestyret senest 30. juni.

Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Prosess for økonomiplanprosessen 2022 - 2025

Kommuneloven § 14-2 bokstav a) og § 14-3 pålegger kommunene å utarbeide og vedta en økonomiplan som skal omfatte minst de neste fire budsjettår. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet, og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring.

Møter med rammeområdene startet rett over sommeren i år. Det har vært gjennomført møter med alle kommunens 18 rammeområder. Noen har hatt flere møter med kommunedirektøren. I tillegg er det gjennomført mange møter om hvilke behov det er for investeringer i årene som kommer.

Den 06.07.2021 gikk budsjetttrudskriv I ut til kommunalsjefer, enhetsledere og hovedtillitsvalgte i Hustadvika kommune.

Den 09.09.2021 ble det avholdt dialogmøte med kommunestyret. Kommunestyret ble her informert om kommunens økonomiske situasjon og om budsjettarbeidet.

Den 6.09.2021 fikk alle enhetsledere informasjon den økonomiske situasjonen og budsjettarbeidet.

I tillegg har kommunestyret fått presentert økonomirapport per 31.08.2021. Rapporten viste at økonomien er i bedring. Merforbrukene er redusert og inntektene økt. Forventet resultat er omtrent i balanse.

Statsbudsjettet ble lagt fram 12. oktober av Solberg regjeringen og Støre regjeringens tillegg ble lagt fram 8. november. Konsekvensen for Hustadvika kommune er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett. Nærmere om statsbudsjettet under.

Budsjetttrudskriv II vil bli sendt ut i november med foreløpige rammer til rammeområdene. Lederne vil da bli anmodet om å legge inn detaljbudsjettet for 2022 for den enkelte enhet.

Statsbudsjettets påvirkning på den kommunale økonomien

Kostnadsnøkkelen (Hustadvika kommunes beregnede utgiftsbehov i forhold til snittet i Norge) er i 2022 beregnet til 1,0402 (1,0470). Dette betyr at kommunen får 4,0 (4,7) % mer i utgiftsutjevning enn gjennomsnittskommunen. Dette skjer på grunn av demografi, reiseavstand mm.

Tilskudd til ressurskrevende tjenester innebærer toppfinansiering av særlig store utgifter for tjenester til den enkelte bruker. Personer som er eldre enn 67 år er ikke omfattet av ordningen.

Solberg regjeringen foreslo å øke innslagspunktet med kr 50 000 ut over prisjustering. 8. november 2021 la regjeringen Støre frem sitt tilleggsnummer til Statsbudsjettet 2022. Støre regjeringen har reversert dette forslaget.

Kommunens generelle problem med denne ordningen er at refusjonen stopper ved fylte 67 år. Det er et økende antall personer i denne gruppen som blir betydelig eldre enn dette, og det er gledelig, men kommunen får altså ikke refundert utgiftene tilsvarende.

Netto driftsresultat forventes å bli positivt i 2022, men blir svakt negativt i årene 2023 - 2025. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler et netto driftsresultat på 1,75 % og det er også et vedtatt mål for kommunestyret. Hustadvika kommune er nå på god vei mot å nå dette målet.

Regjeringens kommuneopplegg for 2022

Den avgåtte regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 12. oktober. 8. november 2021. Regjeringen Støre la frem sitt tilleggsnummer til Statsbudsjettet 2022 8. november 2021. *I dette budsjettokumentet er endringer fra Støre regjeringen lagt inn.*

Den avgåtte regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 12. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i **frie inntekter** for kommunene til 1,6 mrd. kroner (dvs. 0,5 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 1,6-2,0 mrd. kroner. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2022 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 2,5 % (fordelt med 3,2 % som årslønnsvekst og 1,6 % som prisvekst). I realveksten ligger det også inne 100 mill. kr for å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen og 100 mill. kr (hvorav 75 mill. kr for kommunene) til satsing på barn og unges psykiske helse. Kommunens del er her hhv. 247.000 kr og 197.000 kr.

Realveksten på 0,5 % er regnet fra inntektsnivået i 2021 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2021. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2021, blir inntektsveksten fra 2021 til 2022 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2021.

Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 5,042 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått å øke med 11,6 % nominelt for kommunene.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2022 settes ned til 10,95 prosent, som er en reduksjon på hele 1,2 prosentpoeng. Denne kraftige reduksjonen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene (herunder også eiendomsskatt). Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) anslås å bli 0,1 % lavere for kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 3,4 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 1,5 % nominelt.

Økt realvekst og oppgaveendringer/korreksjoner

Regjeringen Støre foreslår en økning i kommunenes frie inntekter med 2,0 mrd. kroner sammenlignet med forslaget fra regjeringen Solberg. Økningen er innarbeidet i rammetilskuddet og fordelt etter samlet kostnadsnøkkel i utgiftsutjevningen.

Tilleggsnummeret inneholder også flere forslag som er å betrakte som oppgaveendringer/korreksjoner, og som dermed kommer i tillegg til realveksten.

a) Kompensasjon for redusert maksimalpris for foreldrebetaling i barnehagene

Rammetilskuddet i 2022 økes med 314,9 mill. kroner for å kompensere kommunene for inntektsbortfallet som følge av lavere maksimalpris.

Maksimalsatsen for foreldrebetaling i barnehagene foreslås fastsatt til kroner 3 050 fra 1. august 2022, hvilket er 265 kroner lavere enn foreslått i forrige regjerings budsjettopplegg. Satsen på kroner 3 050 tilsvarer forøvrig omlag maksimalprisen som ble innført av regjeringen Stoltenberg i 2005 (kroner 1 750) oppjustert med kommunal lønns- og prisvekst i perioden 2005 - 2022.

b) Redusert pensjonspåslag til private barnehager.

Det foreslås at pensjonspåslaget i tilskuddet til private barnehager nedjusteres til 10 prosent av lønnsutgiftene fra 2022, hvilket er 1 prosentpoeng lavere enn foreslått i statsbudsjettet som ble lagt fram 12. oktober. Det foreslås samtidig opprettet en treårig overgangsordning for enkeltstående barnehager, slik at barnehager med mindre økonomisk handlingsrom får noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet. Private barnehager som har inngått pensjonsavtale før 1. januar 2019 og har høyere pensjonsutgifter enn de får dekket gjennom pensjonspåslaget, har fortsatt etter søknad rett til å få dekket sine pensjonsutgifter oppad begrenset til kommunens egne pensjonsutgifter.

Endringsforslagene i tilleggsnummeret forventes å gi en samlet reduksjon i de kommunale tilskuddene til private barnehager med 168,9 mill. kroner, og rammetilskuddet for 2022 er derfor redusert med tilsvarende beløp.

c) Reversering av forslaget om en ekstra time i naturfag på ungdomstrinnet

Regjeringen Støre varsler at den vil styrke praktisk læring i skolen, og begynne med en ungdomsskolereform som skal gi elevene i ungdomsskolen mer praktisk læring og forberede dem til både yrkesfaglige og studieforbereende videregående opplæring. Som følge av dette foreslås det ikke å utvide timetallet på ungdomstrinnet med en ekstra naturfagtime fra skoleåret 2022–2023, slik det var foreslått fra forrige regjering. Kompensasjonen i kommunenes rammetilskudd for 2022, 99,8 mill. kroner, til ekstra naturfagtime er derfor også reversert.

d) Takst for rh-immunisering

Rammetilskuddet er oppjustert med 1 mill. kroner som følge av at oppgaven med rh-immunisering flyttes fra spesialisthelsetjenesten til fastlegene og jordmødrene i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Endringer i skatte og avgiftsopplegget

Skatteinntekter:

I tilleggsnummeret foreslås flere endringer i skatteregelverk og skattesatser som påvirker kommunenes skatteinntekter. Samlet anslås endringene å øke skatteinntektene for kommunene i 2022 med 2,5 mrd. kroner. Nytt skatteanslag for kommunene samlet i 2022 blir etter dette 190,817 mrd. kroner.

Nytt element i rammetilskuddet - tilskudd per kommunal grunnskole

a) Regjeringen Støre foreslår at det innføres et nytt tilskuddselement i rammetilskuddet med 500 000 kroner per kommunale grunnskole. Tilskuddsfordeling skjer på basis av tall for skoleåret 2021/2022.

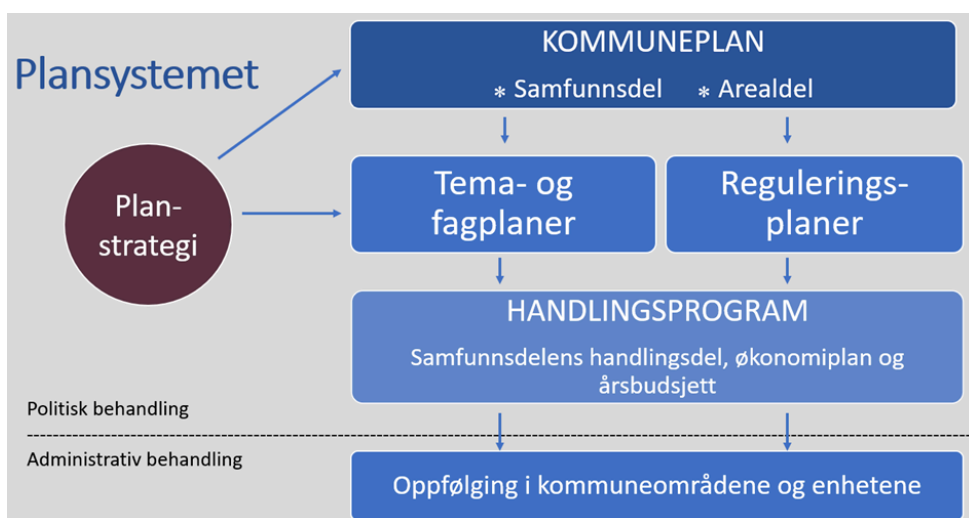
b) Tilskudd per grunnskole skal ikke øke kommunerammen, og må derfor motsvares av en tilsvarende samlet reduksjon i innbyggertilskuddet. Med 2 500 grunnskoler blir samlet ramme for det nye tilskuddet per grunnskole på 1,25 mrd. kroner, totalt må tilskuddet per innbygger reduseres med kroner 231,40.

I kommunedirektørens budsjettframlegg for 2022 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til 859,135 mill. kr. i samsvar med forslaget fra regjeringen Støre.

Kommuneplan og økonomiplan

Økonomiplan

Økonomiplanen er **handlingsdelen til kommuneplanen**, og skal vise hvordan kommunestyret prioriterer de økonomiske ressursene for å nå målene i kommuneplanen.

Kommuneloven (§14-4) sier at økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Ny kommunelov åpner opp for at kommunene kan utarbeide en økonomiplan som samtidig fungerer som handlingsdel til kommuneplanen. Plan- og bygningslovens krav til offentlig høring og ettersyn av økonomiplanens handlingsdel før kommunestyrets behandling er nå 14 dager (jf. Pbl §11-4).

Økonomiplanen er bindeleddet mellom den overordnede kommuneplanleggingen og

årsbudsjettet. Føringerne fra kommuneplanen skal finnes igjen i økonomiplanen, som igjen skal konkretiseres videre i årsbudsjettet. Dette vil legge en god ramme for et velfungerende kommunalt plansystem framover.

Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi er et verktøy for kommunestyret til å drøfte og prioritere planoppgaver på overordnet nivå i kommunestyreperioden (Plan- og bygningsloven § 10-1). Etter loven skal planstrategien vedtas av kommunestyret senest ett år etter at det nye kommunestyret er konstituert.

Planstrategien vil være et hjelpemiddel for de folkevalgte til å avklare hvilke planoppgaver som skal prioriteres i perioden 2020-2023 for å møte Hustadvika kommunes behov. Det skal vurderes både interne og eksterne utfordringer og utviklingstrekk som kan få betydning for kommunens strategiske valg knyttet til ønsket utvikling. Dette vil omfatte kommunens rolle både som samfunnsutvikler og tjenesteleverandør.

Gjennom arbeidet med planstrategien er fokuset på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Den gir rammer for virksomhetenes planer og tiltak, og planer for bruk og vern av arealer i kommunen. Kommuneplanen skal brukes strategisk som en oversiktsplan. Dette er en videreføring og presisering av den funksjon kommuneplanleggingen skal ha etter tidligere lov.

Alle kommuner skal ha en kommuneplan. En samlet kommuneplan består både av en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel. Kommunen bestemmer gjennom vedtak av kommunal planstrategi om kommunen skal gjennomføre en full kommuneplanrevisjon av alle delene, eller om bare deler av kommuneplanen skal revideres, og hva revisjonen skal gå ut på.

Kommuneplanen gjelder ikke bare kommunens egen virksomhet, men skal fange opp de hensyn som er viktige for utvikling av kommunesamfunnet og forvaltningen av arealressursene. Det er relativt vide rammer for hvordan kommuneplanen kan brukes.

Det er et viktig prinsipp at kommunen i sin planlegging skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver og at all kommunal planlegging skal legge statlige og regionale pålegg og retningslinjer til grunn. De framkommer blant annet gjennom nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, statlige planretningslinjer og planbestemmelser

Nasjonale forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes arbeid med planstrategien og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

Regjeringen ønsker å formidle den nasjonale prioriterte politikken på en tydelig måte, slik at planleggingen i kommuner kan skje effektivt og til beste for innbyggerne i hele landet. Samtidig styrker regjeringen det lokale selvstyret i planleggingen. Det betyr at kommunen får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser. Regjeringen ønsker at lokal samfunns- og arealplanlegging skal være basert på åpen dialog mellom alle parter, der også staten deltar. Et viktig skritt på veien er de nasjonale forventningene.

Regjeringen legger vekt på at vi står overfor **fire store utfordringer**:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

FNs bærekraftsmål

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av til sammen 17 mål og 169 delmål, og gir en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever idag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. Bærekraftsmålene gjelder for alle land, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene. Kommunene er sentrale aktører i arbeidet med bærekraftsmålene, og regjeringen har kommet med tydelige forventninger om at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Hustadvika kommune har valgt ut seks bærekraftsmål som de mest vesentlige å arbeide med i den første kommuneplanperioden.

Kunnskapsgrunnlaget

Hustadvika kommune gjennomfører høsten 2020 en nullpunktsmåling i regi av Bærekraftsfylket Møre og Romsdal. Denne skal gi oss et kunnskapsgrunnlag for videre utvikling og prioritering av aktiviteter knyttet til implementering av FNs bærekraftsmål.

Nullpunktsmålingen består av indikatorer som gir byer og lokalsamfunn en konsistent og standardisert metodikk for å bli et smartere og mer bærekraftig lokalsamfunn. Indikatorene gir et samlet bilde av Hustadvika kommunes innsats innenfor de tre dimensjonene økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft. Kunnskapsgrunnlaget gjør det mulig for kommunen å måle framgang over tid og sammenligne innsatsen med andre byer og lokalsamfunn nasjonalt og internasjonalt.

Kommuneplanens handlingsdel

Mål, delmål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel

Hustadvika kommune sin kommuneplan – **samfunnsdelen**, er kommunens styringsdokument. Den peker ut den langsiktige utviklingen i Hustadvika og angår derfor alle som bor, jobber og lever her.

Mål, delmål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og som organisasjon finner vi i kommuneplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel handler om hvordan Hustadvika kommune skal utvikle tjenestene, legge til rette for samfunnsutvikling og løse oppgavene best mulig fram mot 2032. Strategiene sier noe om hvordan vi skal utvikle kommunen vår slik at vi når målene i samfunnsdelen.

Kommuneplanens samfunnsdel ble enstemmig vedtatt i kommunestyremøtet den 17. september 2020 (PS 70/2020), med de forslag som kom frem og vedtatt i møtet. Endringene er inkludert i planen.

Gjennomgående hensyn

Enkelte temaer går på tvers av de enkelte tjeneste- og utviklingsområdene og er sentrale for kommunens utvikling. Disse gjennomgående temaene påvirker og påvirkes av prioriteringer og må tas hensyn til i all planlegging. Nedenfor beskrives de gjennomgående hensynene som Hustadvika kommune legger vekt på. Sammen med de seks utvalgte bærekraftsmålene skal de gjennomgående temaene være med når samfunns mål fastsettes og veivalg og tiltak prioriteres.

Folkehelse

Befolkningens helse og livskvalitet, og en rettferdig fordeling av denne, er avgjørende for bærekraften i et samfunn. Kommunene er pålagt å fremme folkehelse gjennom folkehelseloven. Folkehelsearbeid innebærer å svekke det som medfører helserisiko, og styrke det som bidrar til bedre helse. Oppgavene omfatter forebygging av psykisk og somatisk sykdom, legge til rette for trivsel og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Innsatsen skal også bidra til utjevning av sosiale forskjeller som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Folkehelsearbeidet i Hustadvika kommune har som mål å skape gode levekår for innbyggerne og forme et lokalsamfunn som er godt å bo i hele livet. Viktige stikkord er fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse i lokalsamfunn, arbeidsliv og kulturliv. Dette krever en bred tilnærming på mange områder og et tydelig fokus i all samfunnsplanlegging; i utvikling, forvaltning og tjenesteyting.

Klima og miljø

Innen midten av dette århundret må Norge omstilles å bli et lavutslippssamfunn. Dette krever sparing og omlegging av energi i alle sektorer. Kommunene forventes å ta en aktiv rolle og være pådriver i denne omstillingen. Hustadvika kommune vil planlegge areal og transport slik at klimautslippene blir minst mulige. Vi vil benytte lowerk og

utbyggingsavtaler for å redusere energibruk og klimagassutslipp fra byggene våre, og på den måten føre an lokalt. Norske kommuner har også et ansvar for tilpasning til konsekvensene av klimaendringer. Hustadvika kommune tilpasser kommuneutviklingen og tjenesteytingen til forventede klimaendringer og er spesielt oppmerksom på dette i arealplanleggingen, forvaltningen av kommunaltekniske anlegg, og i bevaringen av viktige kulturminner.

Areal

Hustadvika kommune har en unik natur med verdifulle jordbruksarealer og en lang kystlinje. Økonomiske interesser utfordrer daglig natur- og rekreasjonsverdier. Hustadvika kommune legger vekt på en bærekraftig arealutnytting som muliggjør vekst og samtidig ivaretar primærnæringene, naturmangfoldet og rekreasjonsområdene. Innenfor disse områdene kan det være motstridende interesser som må vurderes grundig og balanseres godt. Jordvern skal være førende for utviklingen av kommunen.

Likeverd

Alle mennesker er like verdifulle og skal sikres like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse uavhengig av kjønn, alder, funksjonsevne, legning og sosial, geografisk, kulturell, religiøs og språklig bakgrunn. Dette innebærer blant annet et samfunn med universell utforming. Tjenesteytingen skal gjennomføres på en måte som ivaretar grunnleggende behov for anerkjennelse, og slik at resultatet fører til likeverdige og gode liv. Hustadvika kommune legger vekt på at tjenester tilpasses individuelle behov og ivaretar den enkeltes verdighet.

Innovasjon

Demografiske endringer, voksende forventninger fra innbyggerne, uventede hendelser og miljøutfordringer er blant de utfordringer kommunene står overfor og som gjør det nødvendig å satse på nytenking og innovasjon. Samfunnsutfordringene krever nytenking innen alle sektorer i kommunen. Hustadvika kommune skal kontinuerlig lete etter bedre måter å løse oppgavene på, både for å utnytte ressursene på en bedre og mer effektiv måte og for å sikre kvaliteten på kommunale tjenester i fremtiden. Digitalisering vil være et viktig innsatsområde.'

Beredskap

Kommunen har en plikt til å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, både på land og ved sjøen, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører. Hustadvika kommune arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorer i kommunen. Målet er å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Kommunens beredskap er basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, hvor sannsynligheten for uønskede hendelser og konsekvenser av disse vurderes. En viktig del av beredskapsarbeidet er å identifisere og iverksette forebyggende tiltak. Noe av det som treffer oss er vanskelig å forutse og planlegge for. Da er det viktig at vi som organisasjon evner å omstille oss, og løse disse oppgavene.

Innsatsområder

Kommuneplanen har **8 hovedmål**, flere **delmål** og en rekke **strategier**. De er gruppert i følgende **innsatsområder**:

1. Samfunnsutvikling
2. Arbeid og næring

3. Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv
4. Helse
5. Oppvekst
6. Samferdsel og infrastruktur
7. Natur og miljø
8. Kommuneorganisasjonen

Målsetninger i kommuneplanen

Målene er gruppert i 8 innsatsområder. Hvert av **målene** blir brutt ned til **delmål** – «slik vil vi ha det», og **strategier** – «slik gjør vi det».

Samtlige mål i denne planen er med hensikt skrevet i nåtid; som en beskrivelse av situasjonen slik vi har en ambisjon om at Hustadvika kommune skal være.

1. Samfunnsutvikling

MÅL: Hustadvika kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet, og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet. Kommunen legger til rette for bo- og blilyst!

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>1.1. Hustadvika kommune har innbyggerne god livskvalitet gjennom hele livet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for et livsfaseperspektiv i tjenester og samfunnsutvikling • Sikre trygg og sunn oppvekst som legger til rette for et godt voksenliv • Stimulere til deltagelse i arbeids- og samfunnsliv • Aktivt fremme inkludering og likeverd, og motvirke utenforskap • Legge til rette for fysisk aktivitet, mangfoldig kulturliv og helsefremmende tiltak • Tilpasse reformen «Leve hele livet» sine løsninger til lokale forhold
<p>1.2. Hustadvika kommune har gode og livskraftige bygdesamfunn og tettsteder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevarer, bruker og utvikler kommunens natur- og kulturressurser • Vi legger til rette for samhold og lokal tilhørighet • Vi stimulerer til lokalt næringsliv

- Videreutvikle eksisterende tettsteder som møteplasser, handelssteder og arenaer for opplevelse og kultur tilpasset stedenes egenart og skala
- Areal- og boligplanlegging som legger til rette for aktivitet og sosiale møteplasser
- Gjennomfører nærmiljøtiltak i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner

1.3. Hustadvika kommune har et attraktivt og levende **kommunesenter**

Følge opp tettstedsprogrammet sine anbefalinger for utvikling av et kommunesenter for innbyggerne i hele kommunen:

1. Gjør Elnesvågen til et naturlig sentrum i Hustadvika
2. Knytt Elnesvågen til historien, fjorden og landskapet
3. Vær aktiv i Elnesvågen
4. Riktig lokalisering, sambruk og flerbruk gir gode tjenester, god økonomi og god stedsutvikling
5. Bygg bymessig og variert i sentrum med aktive førsteetasjer
6. Gjør det attraktivt å gå og sykle til sentrum og sett bilen på rett plass
7. Gjør fylkesveien til en bygate gjennom en trinnvis utvikling
8. Styrk handels-, sørvis og aktivitetstilbudet i sentrum
9. Tilby gode og effektive kommunale tjenester i kommunesenteret
10. Legg til rette for ulike boligtyper som bringer folk sammen

1.4. Hustadvika kommunes **arealutvikling** muliggjør vekst, gir bomuligheter, og ivaretar samtidig natur- og rekreasjonsverdier for framtidige generasjoner

- Konsentrert utbyggingsmønster med samordnet areal- og transportplanlegging er førende for fremtidige planer for utbygging
- Planmessig avsetning av områder for spredt boligbebyggelse
- Verdifulle kulturminner og -verdier ivaretas, samtidig som det skal være rom

	<p>for nytenkning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benytte samarbeidspotensiale med nabokommuner for å nå felles mål
<p>1.5. Hustadvika kommune har en befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for en befolkningsvekst med både fødselsoverskudd og netto tilflytting • Fremme god demografisk balanse aldersmessig og mellom yrkesaktiv og ikke-yrkesaktiv del av befolkningen • Benytte boligutvikling som drivkraft for folketallsvekst
<p>1.6. Hustadvika kommune har trygge, sunne og attraktive bomiljø for alle i hele kommunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Boligmassen og bomiljøene tilpasses alle aldersgrupper med variasjon i prisnivå, utforming og størrelse • Har en aktiv, tydelig og politisk styrt boligpolitikk for å sikre differensiert boligbygging • Bomiljøene baseres på universell utforming og prinsippene for livsløpsstandard • Boligmiljøene planlegges med miljøvennlig og sikker transport, gode utearealer og god tilgang på grønnstruktur
<p>1.7. Hustadvika kommune har et levende og åpent lokaldemokrati som bidrar til helhetlige, forutsigbare og fremtidsrettede løsninger</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Åpne beslutningsprosesser og dialog med innbyggerne og medvirkning i planlegging og tjenesteutvikling • Helhetlige vurderinger legges til grunn for enkeltavgjørelser • Fremme politisk deltakelse, medvirkning og demokratiforståelse i alle aldersgrupper og samfunnslag • Fremme inkludering på alle samfunnsarenaer

2. Arbeid og næring

MÅL: Hustadvika kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting

2.1. Hustadvika kommune har høy **sysselsetting**

- Aktiv innsats for å inkludere flest mulig i arbeidslivet gjennom tett samarbeid med NAV og andre lokale og regionale aktører om utvikling av offentlige og private arbeidsplasser
- Innsats for trening i praktiske og teoretiske ferdigheter i skolen og tilpassede arbeidsplasser som forberedelse til arbeidslivet
- Innsats for å rekruttere nødvendig arbeidskraft i kommunen vår

2.2. Hustadvika kommunes næringsliv har god **innovasjonskraft** og vekstevne

Næringsoffensiv innsats i form av:

- Tilrettelegge arealer og infrastruktur
- Dialog og effektiv saksbehandling
- Gode medvirking- og involveringsprosesser, og forutsigbart planverk
- Støtte opp om kompetansemiljøer/ «klynger»
- Bidra til god samhandling i handelsnæringen
- Støtte opp om innovasjon og entreprenørskap i skole og næringsliv
- Jordvern

2.3. Hustadvika kommune har et **ressursbasert** næringsliv som er miljøvennlig og tilpasset kommunens egenart

Næringsutvikling med fokus på:

- Fiskeri og havbruk
- Landbruk
- Reiseliv
- Mineralressurser

2.4. Næringsutviklingen ivaretas på en **bærekraftig** måte

- Varsomhet ved risiko, usikkerhet og irreversible prosesser i naturen og miljøet. Førre var prinsippet skal ivaretas
- Sikker evaluering av naturverdier og konsekvenser, slik at planer og vedtak er kunnskapsbasert
- Bevaring av biologisk mangfold
- Folkelig deltakelse i beslutningsprosesser

	<ul style="list-style-type: none"> • Globalt perspektiv, hvor både miljøet på land, i luft og i sjø skal ivaretas • Klimaperspektiv
2.5. Hustadvika kommune er en del av Molderegionen	<ul style="list-style-type: none"> • Regionalt samarbeid om strategisk næringsutvikling, arealutvikling, infrastruktur og markedsføring • Delta i regionale satsingsprosjekter
2.6. Administrasjonen i Hustadvika kommune er åpen og tilgjengelig for innbyggerne	<ul style="list-style-type: none"> • Gode digitale løsninger videreutvikles • Vi gir god og tilstrekkelig veiledning til innbyggerne • Det er tilstrekkelig åpent for publikum på hverdager • Saksbehandlingen er rask og av høy kvalitet • Utvikle samskappingsarenaer

3. Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv

MÅL: Hustadvika kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltagelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsatt bidragsyter i lokalsamfunnet. Hustadvika kommune ivaretar vår felles kulturarv

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
3.1. Hustadvika kommune har et levende kulturliv hele året – som bidrar til livskvalitet og tilhørighet	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke kunst og kultur aktivt i utvikling av kommunen • Arbeide for å realisere kulturbygg i kommunesentret • Sørge for sentralt plasserte folkebibliotek med egnede lokale, gode åpningstider og et innhold av høy kvalitet. Det skal legges til rette for videre bibliotekdrift i Eide sentrum • Fremme mangfold; ha et kulturtilbud tilpasset og tilgjengelig for alle, med gode møte -og formidlingsplasser i det offentlige rom • Sørge for tilgang til opplæring i kunst og kultur for barn og unge

	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeide med frivillige organisasjoner, lokale kunstnere, næringsliv og andre eksterne aktører • Fremme økt kulturaktivitet, og støtte opp om innovative ideer og initiativ
<p>3.2. Hustadvika kommune har kunnskap om lokal kulturarv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge og formidle vår felles kulturarv • Bevare, forvalte og formidle kulturminner • Tilrettelegge og ta vare på friområder som også ivaretar kulturminneverdier • Skriftlig formidle kulturarven, som for eksempel gjennom bygdebøker og Gammalt frå Fræna og Eide
<p>3.3. Hustadvika kommune legger til rette for idrett og fysisk aktivitet for alle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formidle mulighetene for fysisk aktivitet inne og ute og inspirere til deltagelse • Innsats for å aktivisere mennesker i alle aldre og med ulike forutsetninger • Ivareta barn, unge og mennesker med nedsatt funksjonsevne • Bidra til at personer med innvandrerbakgrunn integreres i idrett- og friluftsliv • Utvikle og vedlikeholde idrettsparker/-anlegg og tilrettelegge for mangfold og uorganisert aktivitet • Tilrettelegge for nærmiljøanlegg for organisert og uorganisert aktivitet • Aktivt samarbeid med idrettsrådet, friluftsrådet og aktivitetsråd, og frivillige lag og organisasjoner
<p>3.4. Hustadvika kommune tilrettelegger for naturopplevelser og rekreasjon for alle, både på fjellet, i strandsonen og i nærmiljøet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ivareta allmennhetens rettigheter og plikter i henhold til friluftslovens bestemmelser • Sikre sammenhengende grønnstruktur og naturområder for fremtiden. • Statlig sikre og tilrettelegge nye friområder og forhindre gjengroing av eksisterende. • Øke tilgjengeligheten til friluftsområder og strandsonen ved å forbedre adkomster, parkering, toalett og renovasjon • Etablere universelt utformede stier på utvalgte områder og gjennomføre skilting

	og merking <ul style="list-style-type: none"> • Kyststier og trimløyper videreutvikles • Bidra til å utvikle padleled for å synliggjøre turmuligheter ved kysten
3.5. Hustadvika kommune stimulerer til økt frivillighet innen kulturliv, idrett og humanitær virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme det frivillige organisasjonslivet som arena for trivsel, engasjement og læring og livskvalitet • Sørge for at lokal aktivitet i nærområdene opprettholdes • Nært samarbeid med frivillige, lag- og organisasjoner • Stimulere til og støtte nyetableringer
3.6. Hustadvika kommune tilrettelegger for at alle trossamfunn og ikke-religiøst samfunn er integrert i samfunnslivet	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for et godt samarbeid med trossamfunn og ikke-religiøse samfunn der alle livssyn likestilles • Trossamfunnenes og ikke-religiøse samfunns barne- og ungdomsarbeid styrkes som en viktig del av kultur- og forebyggende arbeid i kommunen • Forvalte kirkegårdene parkmessig og bygge ut i takt med behovet • Legge til rette for gravferdsseremonier for alle trossamfunn og ikke-religiøse samfunn

4. Helse

MÅL: Innbyggerne i Hustadvika kommune opplever mestring og livskvalitet i hverdagen, samt kvalitet på kommunens helse-, sosial og omsorgstjeneste

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
4.1. Hustadvika kommune preges av folkehelsearbeid i alle enheter	<ul style="list-style-type: none"> • Satsing på forebyggende arbeid og tidlig innsats i alle aldersgrupper • Legge til rette for en helsefremmende oppvekst • Helhetlig tenkning i hele livsløpet, inklusive universell utforming og et aldersvennlig samfunn

	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnskap om folkehelseutfordringene som grunnlag for tiltak for å utjevne sosiale helseforskjeller • Systematisk skade- og ulykkesforebyggende arbeid • Forebygging av sykdom og fremme helse, inkludering og mestring i alle aldersgrupper • Tilrettelegging av møteplasser for aktivitet og deltakelse • Samarbeid med frivillige, næringsliv og andre
<p>4.2. Hustadvika kommune planlegger og gjennomfører helse-, sosial og omsorgstjenestene etter brukerens behov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for aktiv brukermedvirkning • Gjennomføre brukerinvolvering med råd og brukerrepresentasjon • «Hva er viktig for deg» er førende for brukermedvirkningen • Sikre det beste effektive omsorgsnivået (BEON-prinsippet), slik at den enkelte tjenestemottaker mestrer eget liv mest mulig selvstendig – både fysisk, kognitivt og sosialt, i samspill med kommunale tjenester
<p>4.3. Hustadvika kommune sine helse-, sosial og omsorgstjenester planlegges og gjennomføres med kvalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samordne og koordinere tjenestene slik at de leveres etter prinsippene for pasientsikkerhet, samt at fastlegene er en integrert del av helsetjenesten • Samarbeide med kunnskaps- og forskningsmiljøer i utvikling av tjenestene, og sørge for at kommunens praksis er kunnskapsbasert • Sørge for at kommunens medarbeidere og ledere har oppdatert fag- og forbedringskompetanse • Utvikle bruk av velferdsteknologi, slik at det kan bidra til økt mestring, trygghet, selvstendighet og livskvalitet • Utvikle en heltids- og mestringskultur
<p>4.4. Hustadvika kommune styrker innbyggernes mestring i alle livsfaser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ta i bruk hverdagsmestring som tankesett i tjenestene, enhetene og befolkningen ellers

	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre oversikt over behov for rehabilitering og habilitering • Gi et balansert tilbud mellom institusjon og hjemmetjenester • Tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne bo lengst mulig i eget hjem • Ha tilstrekkelig antall sykehjemsplasser eller heldøgns omsorgstjenester slik at de er tilgjengelig for den enkelte når behovet oppstår • Samarbeide med private aktører for å kunne tilby varierte boliger i ulike livsfaser • Boligsosial innsats som fremmer mestring og reduserer sosiale helseforskjeller • Ha tilrettelagte omsorgsboliger tilgjengelige for innbyggere som trenger det
<p>4.5. Hustadvika kommune samarbeider med frivilligheten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for et aktivt lokalsamfunn hvor kultur og deltagelse i frivillig arbeid oppleves som positivt og engasjerende • Bidra til et godt samarbeid med frivillige organisasjoner, med frivilligsentralen, pårørende og enkeltpersoner • Legge til rette for rekruttering av frivillige • Jobbe for å bedre offentlig transportordning

5. Oppvekst

MÅL: Barn og unge i Hustadvika kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltagelse i samfunns- og arbeidsliv

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>5.1. I Hustadvika kommune opplever barn og unge trygghet, mestring, utvikling og læring</p>	<ul style="list-style-type: none"> • FNs barnekonvensjon legges til grunn når helhetlige tjenester til barn og unge utformes i kommunen • Alle elever har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og opplæringen skal tilpasses elevens evner og forutsetninger • Tilrettelegge arenaer for mestring og meningsfull fritid for alle

- Innsats for helsefremmende og inkluderende læringsmiljø i kulturskolen, barnehager og skoler
- Kulturskolen tilbyr opplæring i kunst- og kulturfag som bidrar til å ikke bare utdanne, men danne hele mennesket i alle livets faser – barn, unge og eldre
- Legger til rette for gode og trygge formidlingsarenaer
- Tilrettelegge god overgang mellom barnehage og skole
- Barnehager og skoler bidrar til et godt grunnlag for videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltagelse
- Bidra til at barn og unge medvirker i beslutninger som gjelder dem selv
- Tidlig tverrfaglig innsats overfor barn, unge og familier med behov
- Forebygging og tidlig mobilisering for å hindre bruk av alkohol og andre rusmidler hos barn og unge
- Aktiv innsats for bekjempelse av mobbing
- Tilby livsmestringskonsept for barn og ungdom der vi styrker den enkeltes robusthet og bevissthet, og fremmer robuste og byggende relasjoner - trygge klassemiljø, inkluderende skolekulturer og bærekraftige lokalsamfunn
- Tilrettelegge for naturopplevelser

5.2. Arbeidet med barn og unge i Hustadvika kommune bidrar til **utjevning** av sosiale helseforskjeller, redusere konsekvenser av økonomiske forskjeller og stabile boforhold blant barnefamilier

- Bidra til at barn og unge utvikler god helse gjennom fysisk, kognitiv, sosial og følelsesmessig stimulering
- Barn og unge har en meningsfull fritid og et godt utbygd fritidstilbud
- Kulturskolen har ordninger for å utjevne sosiale og økonomiske forskjeller blant familier
- Tilrettelegge for sosiale møteplasser som muliggjør nettverksbygging og sosiale relasjoner for barn, unge og familier
- Godt organisert og velfungerende tverrfaglig samarbeid i kommunen og bidra til at de som trenger ekstra støtte opplever at beslutninger fattes i samråd med dem selv
- Fleksible og tilrettelagte avlastningstilbud til familier med særlig tyngende omsorgsoppgaver

5.3. Hustadvika kommune fremmer god **livskvalitet**

- Vi arbeider for inkludering i trygge og gode miljø
- Vi arbeider forebyggende med psykisk og fysisk helse
- Vi arbeider for en helsefremmende oppvekst
- Vi stimulerer og legger til rette for fysisk utfoldelse, aktivitet og kreativitet
- Vi involverer barn og unge i all planlegging og forvaltning
- Vi stimulerer og legger til rette for livsmestring i alle deler av livet
- Vi jobber aktivt for å hindre frafall i videregående skole

6. Samferdsel og infrastruktur

MÅL: Hustadvika kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig.

6.1. Hustadvika kommune har et transportsystem som er **trafiksikkert** og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet

- Fremme miljøvennlige transportformer som erstatning for bil der dette er praktisk mulig
- Bidra til styrking av kollektivtilbudet med fokus på frekvens og tilgjengelighet
- Fortsatt utbygging av gang- og sykkelveier
- Kontinuerlig innsats for trafiksikkerhet
- Stimulere til bruk mer av sjøtransport

6.2. Hustadvika kommune har et transportsystem som gir god **framkommelighet**, effektiv kommunikasjon mellom de ulike delene av kommunen, og som ivaretar samfunnssikkerheten

- Gradvis forbedre den kommunale veistandarden og samarbeide med øvrige myndigheter for et hovedveinett med tilstrekkelig kapasitet for alle reisende
- Bidra til økt framkommelighet for miljøvennlige transportformer i hele Hustadvika kommune

6.3. Hustadvika kommune har en sikker **vannforsyning** med tilstrekkelig kapasitet og god kvalitet

- Ivareta vannforsyningsanleggets tekniske standard
- Sikre at kvaliteten på vannet tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, og at nettets kapasitet dekker ordinært forbruk hos abonnenter og ordinær brannslukking
- Redusere lekkasjene i vannforsyningssystemet

6.4. Hustadvika kommune har et velfungerende **avløps- og overvannsystem**

- Løpende fornyelse og vedlikehold basert på fremtidsrettede og effektive løsninger
- Avløpssystem med tilstrekkelig kapasitet og som hindrer uønsket forurensingsutslipp
- Flest mulig eiendommer tilknyttet offentlig rensesanlegg
- Kloakkslam søkes nyttiggjort
- Sikre god overvannshåndtering
- Bærekraftig forvaltning av vannressursene

<p>6.5. Hustadvika kommune har bærekraftige avfallsløsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats for avfallsreduksjon og kildesortering ved boliger, fritidseiendommer og kommunale virksomheter • Miljøvennlig behandling av avfall
<p>6.6. Hustadvika kommune har god nett-dekning med høy kapasitet i hele kommunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunale virksomheter har fiberdekning • Innsats for god nettilgang for private og for næringslivet • Samarbeid med operatører om mobil- og nettdekning
<p>6.7. Hustadvika kommune har miljøvennlige og funksjonelle offentlige bygninger</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for at kapitalverdien av byggene bevares • Ta miljøhensyn ved nybygging • Vedlikehold som sikrer at byggene er miljøvennlige, tiltalende, driftsøkonomiske, praktiske og funksjonelle

7. Natur og miljø

MÅL: Hustadvika kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig, og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>7.1. Hustadvika kommune reduserer klimagassutslipp</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klima-, energi og miljøplan for Hustadvika kommune utarbeides med klimanøytralt samfunn som målsetting • Utvikle klimagassbudsjett, og bruke klimaregnskap som styringsverktøy • Arbeide for best mulig kollektivtilbud med miljøvennlige drivstofformer • Alltid fornybare energiformer ved kommunale nybygg • Overgang til miljøvennlige drivstofformer • Potensiale for miljøvennlige transportformer vurderes ved lokalisering

	<p>av offentlige tjenester og i annen arealplanlegging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen inspirerer til reduksjon av utslipp fra private, både innbyggere og næringsliv • Bidra i klimanettverk Romsdalen og gi det en viktig rolle som rådgivende organ i klimaarbeidet • Utvikle klimavennlige utbyggingsområder i samarbeid med byggebransjen gjennom aktiv bruk av utbyggingsavtaler
<p>7.2. Hustadvika kommune tilpasser seg forventede klimaendringer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre gjennom arealplanlegging at skader ved fremtidig havnivåstigning og overvann unngås • Ta høyde for økt nedbørintensitet i arealplanlegging og infrastrukturinvesteringer • Kartlegge risikoområder og følge opp gjennom planverk
<p>7.3. Hustadvika kommune har jord, vann og luft med gode miljøkvaliteter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at forurensing fra utslipp ikke overstiger vannets, jordas eller luftas selvrensingskapasitet • Sikre vassdragene i kommunen • Sikre at vannkvaliteten i sjøen er godt egnet for bading, rekreasjon og fritidsfiske • Sikre at vannkvaliteten i lokale bekker og vann er egnet for landbruksvanning, friluftsliv og fiske • Arbeide for at størst mulig del av bebyggelsen er tilknyttet offentlig avløpsanlegg • Veilede næringsdrivende slik at forurensende utslipp fra landbruket reduseres til et minimum
<p>7.4. Hustadvika kommune bevarer naturmangfoldet og verdifull natur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke og forvalte arealer og økosystemer - herunder vilt- og fiskebestander – slik at naturmangfoldet bevares • Kartlegge og gjøre kjent områder med høyt biologisk mangfold og leveområder for sjeldne og truede arter.

	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide for bekjempelse av svartelistede arter • Forvalte verna områder i Hustadvika kommune i henhold til verneforskriftene
<p>7.5. Hustadvika kommune forvalter naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Forvalte grøntområder, strandsone, skog, jord, vann og geologiske ressurser gjennom bærekraftig arealpolitikk • Sikre matproduksjon på lang sikt gjennom aktivt jordvern og bidra til oppfylning av nasjonale jordvernmål - kun åpne for omdisponering av verdifull landbruksjord når særskilt tungtveiende samfunnshensyn tilsier det. • Bidra til at omdisponert matjord kommer til nytte for landbruket • Oppfordre til at jord som ligger brakk tas i bruk

8. Kommuneorganisasjonen

MÅL: Hustadvika sin kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>8.1. Hustadvika kommune er en attraktiv arbeidsgiver som har meningsfulle og trygge arbeidsplasser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En arbeidsgiverpolitikk som bidrar til en kompetent og serviceorientert organisasjon • Ledelse preget av involvering, tydelighet og handlingsdyktighet • Velfungerende vernetjeneste og godt forhold til ansattes organisasjoner • Forpliktende samarbeid med arbeidstakerorganisasjoner om inkludering, mangfold og likeverd i arbeidslivet
<p>8.2. Hustadvika kommune sine ansatte er den viktigste ressursen for å tilby gode tjenester til innbyggerne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Riktig rekruttering og utvikling av medarbeidere • Trygt og godt arbeidsmiljø som er helsefremmende og skaper trivsel

	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføring av medarbeiderundersøkelser
8.3. Hustadvika kommune sine ansatte har kunnskap og kompetanse som møter fremtidens krav	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for kompetanseutvikling og innovasjon • Arbeide for heltidsstillinger
8.4. Hustadvika kommune har en profesjonell forvaltning som leverer effektive og gode løsninger med høy kvalitet og god ressursutnyttelse	<ul style="list-style-type: none"> • Innovativt arbeid med sikte på digitalisering og effektivisering av virksomheten • Kultur for tverrfaglig samspill for utvikling av tjenestene • Effektiv og god tjenestekvalitet ved bruk av ny digital teknologi
8.5. Hustadvika kommune bruker verdiplattformen IDAR	<ul style="list-style-type: none"> • De ansatte er imøtekommende, dyktig, ansvarlig og respektfull i jobben sin og i møte med innbyggerne
8.6. Hustadvika kommune har god beredskap mot kriser og uønskede hendelser	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig/systematisk forebyggende arbeid mot skader, ulykker og kriminalitet
8.7. Hustadvika kommune har en god økonomi som sikrer et godt og stabilt velferdstilbud	<ul style="list-style-type: none"> • Et driftsnivå som er tilpasset inntektsrammene og en sunn økonomiforvaltning
8.8. Hustadvika kommune bidrar i utviklingen av regionen	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med nabokommuner om utvikling av effektive og brukervennlige tjenester • Innsats for å løse viktige regionale fellesoppgaver

Kommunedirektør

Tjenesteområdet Kommunedirektøren

Rammeområdet dekker kommunedirektøren og hans fagstab, samt økonomiavdeling, personalavdeling, arkivtjenesten og ansatte på servicetorget.

Fagstaben består av IKT, informasjonsrådgiver, kommuneplanlegger, rådgiver folkehelse og næringskonsulent, og rådgiver for kvalitetssystemet.

IKT-leder har sammen med sine medarbeidere ansvar for drift og utviklingsarbeidet på de digitale løsningene kommunene benytter seg av, i samarbeid med fagmiljøene.

Informasjonsrådgiveren har ansvar for kommunens informasjonsarbeid utad og i forhold til ansatte. Informasjonsrådgiveren er også rådgiver ovenfor alle i organisasjonen når det gjelder formidling av informasjon. Eksempel på oppgaver er hjemmeside, kommunens Facebook-profil, intranett for ansatte og kommuneavis til innbyggerne.

Kommuneplanleggeren jobber med å få et helhetlig plansystem som fremmer bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Hustadvika kommune skal ha et plansystem som ivaretar kommunen som samfunn og organisasjon. Hustadvika kommune skal følge opp kommunal planstrategi som sikrer prioritering av hvilke planer som er viktige å gjøre når, og hvordan.

Rådgiver folkehelse skal sørge for at kommunen driver et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert folkehelsearbeid der krav til kommunen i henhold til folkehelseloven er ivaretatt. Gjennom utarbeidelse av oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer, legges det til rette for at politikere og administrasjonenes om en felles retning for en bærekraftig og helsefremmende samfunnsutvikling for Hustadvika kommune og i samarbeid sørge for at det settes av midler slik at prioriterte tiltak styrkes og har ressurser til å gjennomføres.

Hovedoppgavene til næringskonsulenten er kommunens kontakt ut mot næringslivet, tilrettelegging av næringsområder og salg av næringstomter, formidling og forvaltning av kommunalt næringsfond, kommunens kontaktperson i havne- og farvannssaker, i tillegg til generell saksbehandling for kommunedirektøren.

Rådgiver for kvalitetssystemet bistår ledelsen i å innføre og videreutvikle kommunens nye kvalitetssystem. Systemet skal sikre at innbyggerne i kommunen opplever forutsigbarhet og trygghet ved at tjenestene de mottar er i samsvar med myndighetskrav, vedtak, retningslinjer og definert kvalitet.

Utviklingsoppgaver

Næringsutvikling

På grunn av at vi siste årene har hatt godt med klargjorte tomteareal til industri ble det i Hustadvika kommune i 2021 solgt godt med tomter til næring og industri. Det er også stor pågang etter tomter til storhandel nær kommunesenteret og i Malmefjorden, men her er det behov for reguleringsmessig avklaring og i Malmefjorden er det rekkefølgebestemmelse om at nytt planfritt kryss eller rundkjøring må på plass før nye tomter kan åpnes. Kommunen har også vært aktiv med markedsføring av næringstomter og Hustadvika kommune som attraktivt sted for å etablere bedrift både gjennom annonsering og redaksjonelt mediestoff.

Hustadvika kommune har også en unik mulighet til å videreutvikle reiselivsnæringen gjennom bl.a. det ikonet som Nasjonal turistveg Atlanterhavsvegen representerer og flere gode attraksjoner som Trollkirka, Bud, Bergtatte opplevelser, Skaret m.m.. Likevel opplever vi at potensialet i disse mulighetene på langt nær er utnyttet. Målsetningen må være å stoppe trafikken, foredle og legge til rette opplevelsestilbud og gi turistene gode grunner til å bli i Hustadvika kommune flere dager og legge igjen penger både på overnattingsstedene våre, på attraksjonene og i hos handelsstanden. Kommunen har i 2021 vedtatt «Masterplan for reiseliv 2021-2025 med 46 delmål som vi ønsker å jobbe med i perioden.

Tettstedsutvikling:

Utvikling av attraktive og funksjonelle tettsteder er en viktig del av samfunnsutviklingen. Hustadvika kommunesenter skal dekke en rekke behov og være et knutepunkt for både handel og tjenesteyting. Gjennom deltagelse i Møre og Romsdal fylkeskommune sitt tettstadprogram, vil kommunen legge til rette for økt kvalitet i de fysiske omgivelsene i Elnesvågen, og stimulere til utvikling av et livskraftig og bærekraftig kommunesenter. Mer inn her!

Boligutvikling:

Kommunen skal legge til rette for boligutviklingen i hele kommunen. Kommunen skal ivareta bærekraftig utvikling og bidra til en boligstrukturen som underbygger framtidig befolkningsvekst og sammensetning. Boligstrukturen skal underbygge gode oppvekstvilkår og god folkehelse. Det settes av flere millioner i investeringsbudsjettet til grunnkjøp, prosjektering og utbygging.

Økonomiavdelingen 2022

Økonomi har 7 årsverk. I 2021 reduserte avdelingen med ett årsverk på regnskapssiden. Fra høsten 2021 ble ett årsverk overført fra Bygg og eiendom til avdelingen. Medarbeideren fra Bygg og eiendom har med seg sine arbeidsoppgaver fra tidligere funksjon, noen av disse overlapper med oppgaver på økonomiavdelingen.

Avdelingen er ansvarlige for budsjett, regnskap, innfordring og økonomirapportering. I tillegg har avdelingen ansvar for innkjøp og eiendomsskatt.

De viktigste utfordringene i 2022 er god økonomistyring, opplæring og utarbeiding av rutinebeskrivelser.

Personalavdelingen

Enheten består av fem ansatte hvor tre i hovedsak arbeider med lønn og to med personal- og organisasjonsutvikling.

De viktigste utfordringene i 2022 vil være å få alle ledere og ansatte til å ta i bruk de digitale løsningene som ligger bl.a i personalmodulene i Visma samt bruke kvalitetssystemet Compilo. Lønn- og personal vil også utøve viktig lederstøtte i enhetene forbindelse med de økonomiske utfordringene vi står ovenfor i kommunen.

IKT-avdeling

IKT avdelingen har 4 årsverk. Avdelingen er ansvarlig for drift og utviklingsarbeidet på de digitale løsningene kommunene benytter seg av, i samarbeid med fagmiljøene.

Vi møter stadig nye utfordringer på IKT-sikkerhet. Bevisstgjøring av brukere, og å ha ressurser til å følge med i ett stadig skiftende situasjonsbilde er utfordrende.

Servicetorget

Servicetorget har 5 ansatte i 5 årsverk. Servicetorget er kommunens førstelinje, både ved fysisk oppmøte på rådhuset og telefonkontakt. Servicetorget er også politisk møtesekretariat for kommunens politiske råd og utvalg og har ansvaret for valggjennomføring. I tillegg har servicetorget også ansvar for blant annet startlån, tilskudd, bostøtte, ledsagerbevis, salgs- og skjenkebevillinger og borgerlige vielser.

Arkivtjenesten

Arkivtjenesten består av 3 personer. Arkivlederen innehar det faglige ansvaret for kommunens samlede arkivforvaltning.

Arkivtjenestens løpende oppgave er å ivareta dokumentasjonen som kommer inn til og blir sendt ut av kommunen. Det skal sikres god flyt av dokumentasjon til rette vedkommende til rett tid. Et hovedfokus er å ivareta dokumentasjon på innbyggere og virksomheters rettigheter samt dokumentere kommunens myndighetsutøvelse gjennom god arkivforvaltning.

Av andre oppgaver som arkivtjenesten håndterer er innsynsforespørsler i kommunens arkiv samt å bidra med opplæring og veiledning til brukere av arkivsystemet Elements. Gjennom digitalisering effektiviseres kommunens arkivforvaltning og saksbehandling generelt. SvarInn og SvarUt har en utstrakt bruk i kommunen. I tillegg oppfordres det til bruk av eDialog for sikker kommunikasjon med kommunen fra innbyggere og virksomheter. Det arbeides også med ivaretagelse av kommunene eldre og avslutta arkiv fra tiden før kommunesammenslåing.

Oppfølging av kommuneplanen

Kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika ble vedtatt av kommunestyret den 17. september 2020. Den skal følges opp i budsjett- og økonomiplanen som handlingsdelen til kommuneplanen.

Hovedfokus for rammeområdet i kommende økonomiplanperiode:

Samfunnsutvikling

MÅL: Hustadvika kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet, og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet. Kommunen legger til rette for bo- og bilyst!

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
I Hustadvika kommune har innbyggerne god livskvalitet gjennom hele livet	Staben skal jobbe tverrfaglig med dette: <ul style="list-style-type: none"> • Sørge for et livsfaseperspektiv i tjenester og samfunnsutvikling • Sikre trygg og sunn oppvekst som legger til rette for et godt voksenliv • Stimulere til deltagelse i arbeids- og samfunnsliv • Aktivt fremme inkludering og likeverd, og motvirke utenforskap • Legge til rette for fysisk aktivitet, mangfoldig kulturliv og helsefremmende tiltak • Tilpasse reformen «Leve hele livet» sine løsninger til lokale forhold
Hustadvika kommune har et levende og åpent lokaldemokrati som bidrar til helhetlige, forutsigbare og fremtidsrettede løsninger	<ul style="list-style-type: none"> • Åpne beslutningsprosesser og dialog med innbyggerne og medvirkning i planlegging og tjenesteutvikling • Helhetlige vurderinger legges til grunn for enkeltavgjørelser • Fremme politisk deltakelse, medvirkning og demokratiforståelse i alle aldersgrupper og samfunnslag • Fremme inkludering på alle samfunnsarenaer

Arbeid og næring

MÅL: Hustadvika kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
Hustadvika kommune har høy sysselsetting	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiv innsats for å inkludere flest mulig i arbeidslivet gjennom tett samarbeid med NAV og andre lokale og regionale aktører

	<p>om utvikling av offentlige og private arbeidsplasser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innsats for trening i praktiske og teoretiske ferdigheter i skolen og tilpassede arbeidsplasser som forberedelse til arbeidslivet • Innsats for å rekruttere nødvendig arbeidskraft i kommunen vår
Hustadvika kommune er en del av Molderegionen	<ul style="list-style-type: none"> • Regionalt samarbeid om strategisk næringsutvikling, arealutvikling, infrastruktur og markedsføring • Delta i regionale satsingsprosjekter
Administrasjonen i Hustadvika kommune er åpen og tilgjengelig for innbyggerne	Gode digitale løsninger videreutvikles, vi gir god og tilstrekkelig veiledning til innbyggerne, det er tilstrekkelig åpent for publikum på hverdager, saksbehandlingen er rask og av høy kvalitet, og utvikle samskapingsarenaer

Kommuneorganisasjonen

MÅL: Hustadvika sin kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
Hustadvika kommune er en attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser	<ul style="list-style-type: none"> • En arbeidsgiverpolitikk som bidrar til en kompetent og serviceorientert organisasjon • Ledelse preget av involvering, tydelighet og handlingsdyktighet • Velfungerende vernetjeneste og godt forhold til ansattes organisasjoner • Forpliktende samarbeid med arbeidstakerorganisasjoner om inkludering, mangfold og likeverd i arbeidslivet

Hustadvika kommune sine **ansatte** er den viktigste ressursen for å tilby gode tjenester til innbyggerne

- Riktig rekruttering og utvikling av medarbeidere
- Trygt og godt arbeidsmiljø som er helsefremmende og skaper trivsel
- Gjennomføring og oppfølging av medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

Hustadvika kommune sine **ansatte** har kunnskap og kompetanse som møter fremtidens krav

- Tilrettelegge for kompetanseutvikling og innovasjon
- Arbeide for heltidsstillinger

Hustadvika kommune har en profesjonell **forvaltning** som leverer effektive og gode løsninger med høy kvalitet og god ressursutnyttelse

Jobber med digitalisering og effektivisering av virksomheten, for å få effektiv og god tjenestekvalitet ved bruk av ny digital teknologi, gjennom fokus på:

- kvalitetsstyring, identifisere og utvikle strategiske grep innen utviklingsarbeid som kan styrke Hustadvika kommune til å bli en aktiv samfunnsutvikler og attraktiv arbeidsgiver
- effektivisere og forbedre kommunens arkivforvaltning
- førstelinjetjeneste for Hustadvika kommune sine innbyggere har god kompetanse om de kommunale tjenestene, og formidle dette på en god måte uavhengig av kontaktpunkt inn til kommunen (besøk, telefon, hjemmeside, e-post, chat)

Hustadvika kommune har en profesjonell **forvaltning** som leverer effektive og gode løsninger med høy kvalitet og god ressursutnyttelse

- Innovativt arbeid med sikte på digitalisering og effektivisering av virksomheten
- Kultur for tverrfaglig samspill for utvikling av tjenestene
- Effektiv og god tjenestekvalitet ved bruk av ny digital teknologi

Hustadvika kommune bruker verdiplattformen IDAR	De ansatte er imøtekommende, dyktig, ansvarlig og respektfull i jobben sin og i møte med innbyggerne
Hustadvika kommune har god beredskap mot kriser og uønskede hendelser	Kontinuerlig og systematisk forebyggende arbeid mot skader, ulykker og kriminalitet, gjennom oppdaterte beredskapsplaner og ROS-analyser
Hustadvika kommune har en god økonomi som sikrer et godt og stabilt velferdstilbud	Et driftsnivå som er tilpasset inntektsrammene og en sunn økonomiforvaltning, gjennom gode rutiner for økonomistyring, rapportering og budsjett
Hustadvika kommune bidrar i utviklingen av regionen	Samarbeid med nabokommuner om utvikling av effektive og brukervennlige tjenester, og innsats for å løse viktige regionale fellesoppgaver

Samfunnsutvikling

Tjenesteområde samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling sitt rammeområde består av kulturenheten. Kommunalsjef for samfunnsutvikling og prosjektledelse dekkes også av dette rammeområdet.

Kommunalsjef for samfunnsutvikling har ansvar for flere økonomiske rammeområder, dette gjelder:

- Kommunalteknikk
- Bygg og eiendom
- Plan og byggesak
- Brann og beredskap
- Landbruk og miljø

Kultur

Kulturområdet i Hustadvika kommune omfatter idrett- og friluftsliv, folkebibliotek og Hustad fengselsbibliotek, frivilligsentral, BUA utstyrssentral, lag og organisasjoner, ungdomsråd og idrettsråd, frivillighet innenfor alle fag- og interessefelt, kirker, museum og kulturarv, kulturhistorie - bevaring og formidling, kunst og kulturliv for profesjonelle og amatører, samt reiselivsutvikling.

Kulturenheten vil fra 2022 bestå av 5,65 årsverk, fordelt på Hustadvika bibliotek avdeling Elnesvågen og Eide, frivilligsentralen og BUA, ungdomsarbeid og UKM, idrett- og friluftsliv, aktivitetstilbud, veiledning og kultursjef. I tillegg har vi noen ekstrahjelpere med vakter i svømmehall, renhold og enkle driftsoppgaver.

Vi har som mål å legge til rette for aktivitetsutfoldelse innen kultur, idrett og friluftsliv, og stimulere det frivillige organisasjonslivet som arena for trivsel, engasjement, læring og livskvalitet.

Kommunen har en stor og viktig rolle i å ivareta den lokale kulturarven. Vår felles kulturarv representerer samfunnets historiske plattform, skaper forståelse av egne tradisjoner og gir premisser for hvordan samfunnet skal utvikle seg videre. De frivillige organisasjonene og enkeltindivider har en viktig rolle i lokalt samfunnsliv. Det offentlige kan ikke løse alle oppgaver, og frivillighetens innsats utgjør et vesentlig bidrag til kommunen og lokalsamfunnet.

Status og utfordringer

Å delta i kulturlivet gir oss samhold og fellesskapsfølelse. Det er behov for ungdomsklubber og andre lavterskeltilbud for ungdom. Det er et stort behov for uorganiserte, men tilrettelagte tilbud og sosiale møteplasser for ungdom. Utfordringen er organisering av lokaler og bemanning. Fokus på samskaping med frivillige, lag og foreninger.

Målsetning om flytting av biblioteket i Elnesvågen til sentrum og flytting av biblioteket mer sentralt i Eide er god tettstedsutvikling og vil ha flere gode effekter; et mer tilrettelagt og tilgjengelig bibliotek i sentrum, er naturlige

lavterskel møtested for befolkningen i Hustadvika. Lavterskeltilbud generelt, bibliotek, BUA utstyrssentral, frivilligsentralen og utvikling av frivilligheten i Hustadvika kommune er alle gode tiltak.

Ta vare på og utvikle nye tilrettelagte friområder, turmål og stier på en bærekraftig måte, med gode informasjonsflater som formidler god kunnskap. Badeplasser og turutgangspunkt har fokus. Med økende bruk og behov blir det også mer slitasje på terrenget. Utfordringen er å komme med avbøtende tiltak tidsnok. I tillegg jobber vi med «Ro- og padleled i Møre og Romsdal», et prosjekt i samarbeid med MOROTUR i Fylkeskommunen, Friluftsrådet NR og frivillige.

Masterplanen for reiselivet med handlingsplan vil medføre en rekke tiltak som skal følges opp utover i økonomiplanperioden og videre fremover i tid. Hustadvika kommune har hatt stor økning i turist-/reiselivsbesøk i 2020 og 2021. Dette merker vi spesielt med tanke på økt press på parkeringsplasser og offentlige toaletter. Spesielt langs punktene på Nasjonal Turistveg Atlanterhavsvegen. Det er gledelig at parkeringsplassen ved Trollkirka åpnet for bruk. Det tas sikte på at toalett er på plass i 2021/2022 og at vi kan ta fatt på opprusting av stier i området, sikring av grottene, samt skilting og merking ellers utover i økonomiplanperioden. Dette markerer starten på en større satsing på Atlanterhavseggen – en lengre fottur fra Trollkirka og over Sandnestindene til Snipa på Nås og ned til veien. I tillegg jobbes det med flere parkeringsplasser på turutgangspunkt og bobilplasser i kommunen. Utfordringer er å sikre gode driftsavtaler og midler til utbygging/tilrettelegging.

Det blir flere StikkUt-tilbud, nå også i vintersesongen; "StikkUt vinterfottur" kommer i tillegg til «StikkUT-ski», og er en kjærkommen nyvinning for de som ikke går så mye på ski om vinteren. BUA utstyrssentral låner i dag ut gratis friluftsutstyr til alle i kommunen. Utfordring er bemanning av Bua Utstyrssentral, som ble flyttet inn i Frivilligsentralen uten tilførte ressurser.

Bevare og formidle vår felles kulturarv er en viktig oppgave som kultur har stort fokus på. Det arbeides med renovering av flere av våre kulturminner; Smia, Helsetsaga, bensinstasjonen i Elnesvågen, notnaustet på Løseth og naustet i Brevika, Heimdalstunet Bygdemuseum og Maleremmen Museum er alle kulturminner som planlegges restaurert, eller er ferdig restaurert. For de fleste av disse kulturminnene er det søkt på ulike tilskudd. Samhandling med Romsdalsmuseet bør utvikles videre, og Bud Kystmuseum har stort potensiale. Utfordringen er nok personalressurser til å jobbe dedikert med fagområdet.

Kommunalteknikk

Enhet for kommunalteknikk har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veier og plasser, kommunalt vann, kommunalt avløp. I tillegg så har enheten ansvar for slam og renovasjon og tilsyn etter forurensingsloven og behandling av utslippstillatelser i fra 1. januar 2022.

Avdelingen har i dag 22 årsverk - enhetsleder og driftsleder, 6 driftsoperatører på vei, 4 driftsoperatører på vann og 5 driftsoperatører på avløp. 2 på tilsyn ansatt andre halvår 2021. I tillegg så er det en saksbehandler på kommunale tjenester (komtek), og en prosjektleder for vei, vann og avløpsprosjekt. Vi har også fra 1. oktober ansatt egen elektriker på gatelys. Dette vil medføre at vi kommer til å drive denne tjenesten mer kostnadseffektivt, og yte bedre service på dette området enn tidligere.

Status og utfordringer

Enheten har ansvaret for drift og vedlikehold av all kommunal teknisk infrastruktur. Dette gjelder bl.a. kommunale avløpsstasjoner og renseanlegg og mer enn 200 km med kommunale veger. Enheten har egne driftsavdelinger på veg, vann og avløp. På vann og avløp så er innleie av eksterne minimal i den daglige driften. Det er i hovedsak på veg at vi benytter oss av dette, selv om det der også er mindre innleie nå eller tidligere. Rammeavtaler på gravetjenester blir brukt på investeringsprosjekt sammen med våre driftsavdelinger. Vi kjøper også inn tjenester fra entreprenører til blant annet vintervedlikehold, dekkelegging og utbygging av nye anlegg.

Enheten har stadig behov for investeringer i nytt teknisk utstyr som blir benyttet i den daglige drifta av infrastrukturen, deriblant ny gravemaskin størrelsesorden 8-14 tonn som står på investeringsplan for 2022. Det gjøres også betydelige investeringer i ny infrastruktur, bl.a. er kommunen inne i en investeringsprosess når det gjelder 2 nye høydebasseng. Høydebassengene har en total investeringskostnad på ca. 34 mill. Nytt vann- og avløpsanlegg i Vikan er satt til en pris på ca 11.mill. Vi ser også at vi er meget sårbare når det gjelder vannforsyning ved eventuelle bortfall av vannkilder slik vi nå ble med jordraset i Trollvatnet. Derfor skulle ringledning mellom Skotten og Farstad vært prioritert bygd allerede i 2022. Denne har en kostnad på 17 mill kr.

Det er forhandlet frem nye særavtaler på vaktordninger. Med en økonomisk kompensasjon i stedet for avspasering så er driftsoperatørene på jobb hver dag og innleie av eksterne er redusert betraktelig noe som slår ut positivt for kommuneøkonomien og vår tjenesteleveranse.

Hovedplanen for vei skal følges opp, og i tillegg er ny hovedplan vann og avløp under arbeid. Den vil komme med anbefalinger om hvilke strategiske grep kommunen bør ta.

Plan og byggesak

Byggesaksavdelingen (5 stillingshjemler) har i dag ansvar for å behandle alle byggesaker og fradelingsaker, samt svare ut bygningsdelen av megleroppgavene.

Planavdelingen (4 stillingshjemler) har ansvar for å svare ut en vesentlig del av megleroppgaver, saksbehandle og dels lage/tegne private og kommunale reguleringsplaner. Dette innbefatter også å tegne og saksbehandle mindre reguleringsendringer. Alle endringer og nye reguleringsplaner legges inn i planregisteret, samt at de legges inn i planbasen. Med dette blir planene tilgjengelig for publikum i det digitale kartet.

Planavdelingen har også et tverrfaglig samarbeid med kommuneplanlegger, samt at det forventes bidrag gjennom spesielt kommende revidering av kommuneplanens arealdel.

Oppmålingsavdelingen (3 stillingshjemler) har ansvar for deler av megleroppgavene, seksjoneringssaker, innlegging og ajourhold av matrikkelen (bygg, eiendommer, adresser). Dette innbefatter grensepåvisning av «uklare grenser» på eksisterende grunneiendommer, opprettelse av nye grunneiendommer, sammenslåing av grunneiendommer, samt arealoverføringer. Videre har avdelingen ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av kartbasene. Når kommunen gjør endringer i sine baser skjer det en geosynkronisering, slik at sentrale baser (ref. Statens kartverk) blir oppdatert fortløpende.

Status og utfordringer

Innenfor landmåling mangler kommunen kapasitet og fagområdet vil fra januar 2022 få et tredje årsverk. Det vil bidra positivt til arbeidet med samfunnsutviklingen i Hustadvika.

Det jobbes målrettet med å komme ajour når det gjelder uløste byggesaker. Gebyrnivået innenfor selvkostområdene i Hustadvika kommune må raskest mulig opp på vedtatt gebyrnivå / dekningsgrad. Det jobbes for å oppnå størst mulig dekningsgrad i enheten. Det er derfor viktig med nødvendig kompetanse og kapasitet for å ta unna saker. I arbeidet med å bli mer tilgjengelig for publikum, har vi i første omgang innført telefonvakt hos byggesak, og det vil etter hvert også bli innført et elektronisk bookingsystem for publikum (avtale fysiske møter, telefonmøter eller Teams-møter med saksbehandler). Videre skal det jobbes videre med elektroniske systemer som gjør det mulig for publikum å se hvor lang sin sak er kommet i saksbehandlingen.

Det vil utover i planperioden også bli jobbet med ferdigstilling av en rekke reguleringsplaner.

Hvilke reguleringsplaner som anbefales å bli prioritert i 2022, blir lagt frem som en del av investeringsbudsjettet.

Bygg og eiendom

Enhet for bygg og eiendom består av en liten stab med base på rådhuset i Elnesvågen. I tillegg hører kommunens renholdspersonale og vaktmestere med til enheten.

Ansvar til enheten er hovedsakelig å forvalte den kommunale bygningsmassen gjennom drift, vedlikehold og renhold. Bygningsmassen består av skoler, barnehager, sykehjem, og kontorbygg. Bygg som gjerne omtales som formålsbygg. I tillegg eier kommunen en god del boenheter, som består av utleie-enheter til særskilte behov. Bygg og eiendomsenheten fungerer som kommunens byggherre ved mindre prosjekter og nybygg. Enheten er også ansvarlig for kjøp, salg og utleie av boliger og andre eiendommer, samt kjøp og salg av kommunal grunn. Enheten er kontaktpunkt for nabovarsler til kommunal grunn.

Avdelingen har i dag totalt 6 merkantil ansatte inkludert enhetsleder, 7 vaktmestere og 38 renholdere, inkludert vikarer. Renholderne er ansatt i ulike stillingsprosenter.

Status og utfordringer

Hustadvika kommune disponerer i dag en betydelig bygningsmasse, ca. 100 000 kvm, som vi eier selv, i tillegg til at vi leier lokaler. Mye av denne bygningsmassen lider under mangel på vedlikehold, på grunn av stort etterslep fra tidligere år.

Bygg og eiendom har ansvaret for alle kommunale leiligheter, alle leiekontrakter og vedlikehold. Det jobbes med å få på plass nye og oppdaterte leiekontrakter hvor den nye kommunen står som avtalepart.

Å selge eiendommer kommunen ikke lenger har behov for i sin tjenesteleveranse vil være prioritert i planperioden. Dette vil gi reduserte kommunale utgifter, og skape muligheter for andre til å etablere ny virksomhet.

Bygg og eiendom har ansvar for kjøp og salg av eiendom. Dette er en omfattende oppgave, både med kartlegging, forhandlinger med grunneiere, mekling, ansvar for fri områder og forvaltning av dem. Det er et mål å avhende alle kommunale bygg hvor det ikke lengre er tjenesteproduksjon. Dette skal gjøre etter prosedyrer vedtatt av kommunestyret.

Den største utfordringen fremover blir å tilpasse bygningsmassen, slik at vi til enhver tid har bygg og leiligheter som er tilpasset behovet til kommunen.

Prosjektkontoret jobber med prosjektledelse, planlegging/prosjektering knyttet til større investeringsprosjekter deriblant skolebygg, brannsjø, kulturskole/kulturbygg osv.

Det er kostbart å drifte store bygningsareal (6-10 000 pr kvadratmeter?) til offentlige tjenester, hva skal anbefales og hva bør prioriteres?

Brann og beredskap

Brann og beredskapsavdelingen har 6 heltidsansatte og 46 deltidsansatte som totalt tilsvarer 12,8 årsverk. Avdelingen er delt i to arbeidsområder; brannforebyggende arbeid, og brann- og redningsarbeid.

Brannforebyggende sitt arbeid bidrar til å redusere sannsynligheten for brann og samtidig begrense konsekvensen for liv, helse, miljø og materielle verdier om brann oppstår. Brannforebyggende består av 1 branninspektør og 3 brannforebyggere (feiere) som utfører brannforebyggende arbeid for kommunen.

Brann og beredskap sin viktigste oppgave er å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann, ulykker og andre uønskede hendelser. De siste fire årene har det i gjennomsnittlig vært 4 aksjoner hver uke fordelt på våre tre brannstasjoner. De tre stasjonene er lokalisert i Bud, Elnesvågen og Eide. Det er ingen ved stasjonene i Hustadvika som er stasjonerte. Dette vil si at alle brannkonstablene har det som en tilleggsjobb til sitt daglige virke. Ved Bud og Eide stasjon er det boplikt maksimalt 5 minutter unna brannstasjonen, mens i Elnesvågen er det både bo- og arbeidsplikt maksimalt 5 minutter unna brannstasjonen.

Status og utfordringer

Brann og beredskap sine hovedoppgaver er å drive brannforebyggende arbeid samt å redde liv og materielle verdier om uhellet er ute. Men det oppleves at stadig flere oppgaver og strengere krav blir pålagt brann- og redning fra sentrale myndigheter, uten at det følger økonomisk godtgjørelse. Vi vil fortsette arbeidet med å bygge en enda bedre beredskap og en sikrere kommune ved systematisk brannforebyggende arbeid.

Landbruk og miljø

Enheten saksbehandler og kontrollerer søknader fra jordbruksforetak som angår økonomiske virkemidler som er framforhandlet gjennom jordbruksavtalen. Dette gjelder produksjonstilskudd, avløserordning, dreneringstilskudd, tilskudd til spesielle miljøtiltak, avløsning ved sykdom og svangerskap, diverse ordninger innen skogbruk, mm. Videre behandles søknader etter landbrukets- og skogbrukets særlover, som jordloven, skogloven og konsesjonsloven. Enheten har også ansvar for å registrere egenerklæringer om konsesjonsfrihet ved overdragelse av alle typer eiendommer. Enheten har ansvaret for viltforvaltning i kommunen, administrering av veterinæravaktjenesten og har sekretærfunksjon for kommunens viltutvalg.

Enheten er uttalepart i søknader om finansiering til landbruksutbygging til Innovasjon Norge. Landbruksenheten er også uttalepart i saker som gjelder tiltak i LNF-områder i kommuneplanens arealdel.

Pr i dag er det tre hele stillinger samt ei 60% stilling. Av dette blir det leid ut en ressurs tilsvarende 50% stilling til Aukra kommune, for å utføre samme tjenester som i Hustadvika.

Status og utfordringer

Kommunens viktigste oppgave innenfor landbruksforvaltning er behandlingen av søknader om overføringer til landbruket. Totalt utgjør dette et beløp på nærmere 100 mill NOK. For søkeren er dette grunnleggende for økonomien. Kommunens rolle er å sørge for at søkerne får det de har krav på, samtidig som det må kontrolleres at det ikke blir utbetalt midler på feil grunnlag. Dette er viktig for at næringa skal opprettholde et godt omdømme.

Landbruk og miljø skal føre tilsyn etter forurensningsloven med relevante forskrifter. Hustadvika er den største landbrukskommunen mellom Stavanger og Trondheim. Næringen har forurensningsutfordringer knyttet både jord, vann og luft. Det er derfor viktig at det blir satt nok kapasitet og at det bygges opp kompetanse i enheten til å følge opp dette.

Enheten vil være sentral i oppfølgingen av prosjektet "Fyrtårn for bærekraftig matproduksjon", som er et samarbeidsprosjekt mellom Averøy, Gjemnes og Hustadvika kommuner, hvor kommunene allerede har fått tilskudd fra Møre og Romsdal fylkeskommunen og Gass ROR.

Oppfølging av kommunens mål - handlingsprogram

Kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune 2020-2032 er kommunens felles, overordnede og helhetlige plan. Kommuneplanens samfunnsdel definerer de målsettingen Hustadvika kommune som tjenesteproducent og samfunnsutvikler styrer etter.

Planstrategi for Hustadvika kommune ble vedtatt av kommunestyret i sak 20/2020 den 2. april 2020. I tråd med kommunal planstrategien skal det utarbeides flere planer som påvirker og påvirkes av dette kommuneområdet:

- Kommuneplanens arealdel
- Interkommunal plan for sjøareal, samarbeid mellom Aukra kommune og Hustadvika kommune
- Klima-, energi- og miljøplan
- Boligplan
- Plan for kultur, idrett og friluftsliv
- Plan for næring, som skal omfatte reiseliv, landbruk og næringsutvikling
- Trafikksikkerhetsplan
- Plan for vann, avløp og overvannshåndtering

Før disse planene er på plass er det utfordrende å konkretisere de overordna målene i kommuneplanen på tjenestenivå, men kommuneområdet samfunnsutvikling vil ha fokus på disse innsatsområdene i kommende økonomiplanperiode:

- Samfunnsutvikling
- Arbeid og næring
- Kultur, frivillighet, idrett og og friluftsliv
- Samferdsel og infrastruktur
- Natur og miljø

Samfunnsutvikling

MÅL: Hustadvika kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet, og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet. Kommunen legger til rette for bo- og bilyst!

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
Hustadvika kommune har gode og livskraftige bygdesamfunn og tettsteder	<p>Kommunen skal videreutvikle eksisterende tettsteder som møteplasser, handelssteder og arenaer for opplevelse og kultur tilpasset stedenes egenart og skala. Gjennom areal- og boligplanlegging legger kommunen til rette for aktivitet og sosiale møteplasser. Gjennomarbeidet reguleringsplaner vil bidra med dette.</p> <p>Det er opprettet 13 grendautvalg i Hustadvika kommune, og disse skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • representere lokalbefolkningen som bor i området og løfte frem aktuelle saker, tema og problemstillinger • være høringsinstans i alle saker som angår innbyggerne i de respektive nærmiljøområdene • gjennom sin funksjon som kontaktpunkt og bindeledd bidra til en styrket informasjonsflyt mellom innbyggerne og kommunen • bidra til å utvikle lokalsamfunnet. De kan ta initiativ til eller delta i prosjekter i nærområdet, gjerne sammen med lag, foreninger og andre lokale krefter
Hustadvika kommune har et attraktivt og levende kommunesenter	<p>Det skal jobbes med reguleringsplan for sentrum, samt en gatebruksplan. Strakstiltak, som f.eks. belysning, søppelhåndtering, beplantning, og forskjønnelse på torget skal på plass i 2022.</p>
Hustadvika kommunes arealutvikling muliggjør vekst, gir bomuligheter, og ivaretar samtidig natur- og rekreasjonsverdier for framtidige generasjoner	<p>Kommuneplanens arealdel - mer her</p>

Hustadvika kommune har en befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper	Kommuneplanens arealdel - mer her
Hustadvika kommune har trygge, sunne og attraktive bomiljø for alle i hele kommunen	Boligmiljøene i Hustadvika planlegges med miljøvennlig og sikker transport, gode utearealer og god tilgang på grønnstruktur, gjennom åpne beslutningsprosesser og dialog med innbyggerne og medvirkning i planlegging og tjenesteutvikling

Arbeid og næring

MÅL: Hustadvika kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
Hustadvika kommunes næringsliv har god innovasjonskraft og vekstevne	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge arealer og infrastruktur
Hustadvika kommune har et ressursbasert næringsliv som er miljøvennlig og tilpasset kommunens egenart	<p>Næringsutvikling med fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiskeri og havbruk • Landbruk • Reiseliv • Mineralressurser
Næringsutviklingen ivaretas på en bærekraftig måte	
Administrasjonen i Hustadvika kommune er åpen og tilgjengelig for innbyggerne	For å få til dette er det viktig at vi gode digitale løsninger videreutvikles, vi gir god og tilstrekkelig veiledning til innbyggerne, det er tilstrekkelig åpent for publikum på hverdager, og saksbehandlingen er rask og av høy kvalitet

Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv

MÅL: Hustadvika kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltagelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsatt bidragsyter i lokalsamfunnet. Hustadvika kommune ivaretar vår felles kulturarv.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>Hustadvika kommune har et levende kulturliv hele året – som bidrar til livskvalitet og tilhørighet</p>	<p>God veiledning og støtte til lag og foreninger</p>
<p>Hustadvika kommune har kunnskap om lokal kulturarv</p>	<p>Bevarer og formidler kulturhistorie, gjennom skriftlige og muntlige fremstillinger, samt kulturminnevandringer og bildekvalder</p>
<p>Hustadvika kommune legger til rette for idrett og fysisk aktivitet for alle</p>	<p>God veiledning i søknadsprosesser</p> <p>Kommunen skal være med å utvikle og vedlikeholde idrettsparker/-anlegg og tilrettelegge for mangfold og uorganisert aktivitet. Det er også viktig å tilrettelegge for nærmiljøanlegg for organisert og uorganisert aktivitet - der folk bor</p> <p>Aktivt samarbeid med idrettsrådet, friluftsrådet og aktivitetsråd, og frivillige lag og organisasjoner er helt nødvendig for å få utvikle kommunen vår</p>
<p>Hustadvika kommune tilrettelegger for naturopplevelser og rekreasjon for alle, både på fjellet, i strandsonen og i nærmiljøet</p>	<p>For å få folk ut i naturen må vi sikre sammenhengende grønnstruktur og naturområder for fremtiden, statlig sikre og tilrettelegge nye friområder og forhindre gjengroing av eksisterende. Bærekraftig besøksstrategier og handlingsplaner for slitasjeproblematikk</p> <p>Vi må øke tilgjengeligheten til friluftsområder og strandsonen ved å forbedre adkomster, parkering, toalett og renovasjon. Vi må også etablere universelt utformede stier på utvalgte områder og gjennomføre skilting og merking.</p> <p>Kyststier og trimløyper videreutvikles, og vi skal bidra til å utvikle ro- padleled for å synliggjøre turmuligheter langs kysten</p>

Hustadvika kommune stimulerer til økt frivillighet innen kulturliv, idrett og humanitær virksomhet	Videreutvikle Frivilligsentralen sin rolle i kommunen. Økt kunnskap om organisasjonsliv og betydningen av deltakelse
Hustadvika kommune tilrettelegger for at alle trossamfunn og ikke-religiøst samfunn er integrert i samfunnslivet	

Samferdsel og infrastruktur

MÅL: Hustadvika kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
Hustadvika kommune har et transportsystem som er trafikksikkert og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet	Kommunen skal bidra til styrking av kollektivtilbudet med fokus på frekvens og tilgjengelighet, vi skal fortsatt ha utbygging av gang- og sykkelveier, og ha kontinuerlig innsats for trafiksikkerhet. Trafiksikkerhetsplanen vil forslå nærmere tiltak.
Hustadvika kommune har et transportsystem som gir god framkommelighet , effektiv kommunikasjon mellom de ulike delene av kommunen, og som ivaretar samfunnssikkerheten	Kommunen må forbedre den kommunale veistandarden, jf. hovedplan for veg (2021-2028) der tilstanden for de kommunale er presentert og tiltak foreslått Kommunen i samarbeid med øvrige myndigheter jobber for et hovedveinett med tilstrekkelig kapasitet for alle reisende i hele Hustadvika kommune, samt et godt kollektivtilbud
Hustadvika kommune har en sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og god kvalitet	Kommunen skal ivareta vannforsyningsanleggets tekniske standard. Vi må sikre at kvaliteten på vannet tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, og at nettets kapasitet dekker ordinært forbruk hos abonnenter og ordinær brannslukking. Redusere lekkasjene i vannforsyningssystemet

<p>Hustadvika kommune har et velfungerende avløps- og overvannsystem</p>	<p>Kommunen skal ha løpende fornyelse og vedlikehold basert på fremtidsrettede og effektive løsninger</p> <p>Avløpssystem med tilstrekkelig kapasitet og som hindrer uønsket forurensingsutslipp, og flest mulig eiendommer tilknyttes offentlig renseanlegg. Kommune må sikre god overvannshåndtering</p>
<p>Hustadvika kommune har bærekraftige avfallsløsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats for avfallsreduksjon og kildesortering ved boliger, fritidseiendommer og kommunale virksomheter • Miljøvennlig behandling av avfall
<p>Hustadvika kommune har miljøvennlige og funksjonelle offentlige bygninger</p>	<p>Kommunen må sørge for at kapitalverdien av byggene bevares.</p> <p>Ta miljøhensyn ved nybygging, og vedlikehold skal sikre at byggene er miljøvennlige, tiltalende, driftsøkonomiske, praktiske og funksjonelle</p>

Natur og miljø

MÅL: Hustadvika kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig, og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>Hustadvika kommune reduserer klimagassutslipp</p>	<p>Klima-, energi og miljøplan for Hustadvika kommune utarbeides med klimanøytralt samfunn som målsetting. Vi skal utvikle klimagassbudsjett, og bruke klimaregnskap som styringsverktøy.</p> <p>Arbeide for best mulig kollektivtilbud med miljøvennlige drivstofforner, og alltid fornybare energiformer ved kommunale nybygg.</p> <p>Bidra i klimanettverk Romsdalen og gi det en viktig rolle som rådgivende organ i klimaarbeidet.</p>

	Vi skal sørge for å utvikle byggene for på en bærekraftig måte. Det skal legges til rette for mest mulig miljøeffektive bygg. Når vi setter opp nybygg skal vi bestrebe bruk av bærekraftige materialer.
Hustadvika kommune tilpasser seg forventede klimaendringer	Sikre gjennom arealplanlegging at skader ved fremtidig havnivåstigning og overvann unngås, og ta høyde for økt nedbørintensitet i arealplanlegging og infrastrukturinvesteringer. Kartlegge risikoområder og følge opp gjennom planverk.
Hustadvika kommune har jord, vann og luft med gode miljøkvaliteter	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre vassdragene i kommunen • Arbeide for at størst mulig del av bebyggelsen er tilknyttet offentlig avløpsanlegg • Veilede næringsdrivende slik at forurensende utslipp fra landbruket reduseres til et minimum
Hustadvika kommune bevarer naturmangfoldet og verdifull natur	Forvalte verna områder i Hustadvika kommune i henhold til verneforskriftene
Hustadvika kommune forvalter naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon	Forvalte grøntområder, strandsone, skog, jord, vann og geologiske ressurser gjennom bærekraftig arealpolitikk. Sikre matproduksjon på lang sikt gjennom aktivt jordvern og bidra til oppfylning av nasjonale jordvernmål - kun åpne for omdisponering av verdifull landbruksjord når særskilt tungtveiende samfunnshensyn tilsier det.

Styringsindikatorer

For å evaluere måloppnåelsen vår, skal det utarbeides et sett med styringsindikatorer.

Styringsindikatorene er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanen.

For hver styringsindikator skal det angis et mål for budsjettåret og hvor måloppnåelse vil bli evaluert i kommunens årsberetning for det aktuelle året. Indikatorene og ambisjonsnivået vil revideres årlig.

Oppvekst

Tjenesteområde oppvekst

Rammeområdet for oppvekst består av enhetene Hustadvika opplæringscenter, Hustadvika kulturskole og Bjørnsund leirskole.

Kommunalsjef for oppvekst, skolefaglig rådgiver og barnehageansvarlig rådgiver, kostnader til private barnehager, skolesamarbeid med Aukra kommune, Tøndergård og inntekter og utgifter for barn i samarbeid med andre kommuner dekkes også av dette rammeområdet.

Kommunalsjef for oppvekst har ansvar for tre andre økonomiske rammeområder i Hustadvika kommune:

- Familiens hus
- Kommunale barnehager
- Skoler

Status og utfordringer

Barns oppvekst må preges av trygghet for å skape god helse og gode oppvekstvilkår. Barn må oppleve tilhørighet, omsorg og anerkjennelse for å få gode vekstmuligheter i eget liv. Derfor må barnehager, skoler og andre kommunale tjenester ha høy kvalitet, slik at en evner å bidra til en sunn utvikling for alle. Læring er en del av hele livet.

En god oppvekst er ikke bare viktig her og nå, den varer i generasjoner. Hustadvika kommune skal være en god bo- og oppvekstkommune. Barn og unge skal tas på alvor og trives i Hustadvika, og få lyst å bli i kommunen eller komme tilbake etter endt utdanning. For å få til dette trenger vi både gode oppvekstmiljøer som inkluderer alle barn og unge, og tidlig innsats for de som trenger ekstra hjelp og støtte.

Barnehager, skoler, voksenopplæringen, leirskolen, kulturskolen og familiens hus i Hustadvika kommune skal være bærekraftige og sikre innbyggere gode levekår og likeverdige tjenester. Hustadvika har gode forutsetninger for å skape en likeverdig oppvekst, god læring og god helse for alle.

Ungdata 2021 for Hustadvika kommune viser at de fleste elevene i barneskolen, ungdomsskole og videregående skole er tilfreds med livet og med nærmiljøet sitt. De aller fleste er også godt fornøyd med foreldrene sine. Ca 85% på ungdomstrinnet svarer at de trives på skolen og omtrent like mange føler at lærerne bryr seg om dem. Flere er fornøyd med skolen sin nå enn ved tidligere undersøkelser. De fleste tror de kommer til å fullføre videregående utdanning, mens antallet som tror de kommer til å ta høyere utdanning er lavere nå enn når undersøkelsen ble gjennomført sist. Barn og unge i Hustadvika bruker en god del mer tid foran skjerm etter skoletid, sammenlignet med ungdom i resten av landet. Det er imidlertid flere utfordringer.

I samsvar med det nasjonale utfordringsbildet, står også Hustadvika overfor utfordringer knyttet til barn og unges psykiske helse. Mellom 11 og 12% svarer at de ofte føler seg ensomme og flere opplever å ha psykiske helseplager nå enn ved forrige undersøkelse. Særlig unge jenter rapporterer om utfordringer knyttet til psykisk helse. Bare 54 % av ungdomsskoleelevene svarer at de er med på organiserte fritidsaktiviteter, dette er en nedgang siden forrige undersøkelse. Elever ved ungdomsskolen har litt lavere framtidstro enn elever ved videregående. For 5.-7. klasse er det noen flere som opplever mobbing enn det som er gjennomsnittet i landet. For ungdomstrinnet er det motsatt, færre opplever mobbing i Hustadvika enn landsnittet. Langt færre av ungdomsskoleelevene i Hustadvika rapportere å ha vært beruset på alkohol i 2021 enn i 2018.

Fra kommuneplanens sitt innsatsområde Oppvekst

Alle tjenesteområdene i Hustadvika har ansvar for å følge opp satsingsområdene i kommuneplanen, men innsatsområde **Oppvekst** er særlig relevant.

Målsetting:

Barn og unge i Hustadvika kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

Slik vil vi ha det - delmål og strategier:

1 - I Hustadvika kommune opplever barn og unge trygghet, mestring, utvikling og læring

- FNs barnekonvensjon legges til grunn når helhetlige tjenester til barn og unge utformes i kommunen
- Alle elever har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og opplæringen skal tilpasses elevens evner og forutsetninger
- Tilrettelegge arenaer for mestring og meningsfull fritid for alle
- Innsats for helsefremmende og inkluderende læringsmiljø i kulturskolen, barnehager og skoler
- Kulturskolen tilbyr opplæring i kunst- og kulturfag som bidrar til å ikke bare utdanne, men danne hele mennesket i alle livets faser – barn, unge og eldre
- Legger til rette for gode og trygge formidlingsarenaer
- Tilrettelegge god overgang mellom barnehage og skole
- Barnehager og skoler bidrar til et godt grunnlag for videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltagelse
- Bidra til at barn og unge medvirker i beslutninger som gjelder dem selv
- Tidlig tverrfaglig innsats overfor barn, unge og familier med behov
- Forebygging og tidlig mobilisering for å hindre bruk av alkohol og andre rusmidler hos barn og unge
- Aktiv innsats for bekjempelse av mobbing
- Tilby livsmestringskonsept for barn og ungdom der vi styrker den enkeltes robusthet og bevissthet, og fremmer robuste og byggende relasjoner - trygge klassemiljø, inkluderende skolekulturer og bærekraftige lokalsamfunn
- Tilrettelegge for naturopplevelser

2 - Arbeidet med barn og unge i Hustadvika kommune bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, redusere konsekvenser av økonomiske forskjeller og stabile boforhold blant barnefamilier

- Bidra til at barn og unge utvikler god helse gjennom fysisk, kognitiv, sosial og følelsesmessig stimulering

- Barn og unge har en meningsfull fritid og et godt utbygd fritidstilbud
- Kulturskolen har ordninger for å utjevne sosiale og økonomiske forskjeller blant familier
- Tilrettelegge for sosiale møteplasser som muliggjør nettverksbygging og sosiale relasjoner for barn, unge og familier
- Godt organisert og velfungerende tverrfaglig samarbeid i kommunen og bidra til at de som trenger ekstra støtte opplever at beslutninger fattes i samråd med dem selv
- Fleksible og tilrettelagte avlastningstilbud til familier med særlig tyngende omsorgsoppgaver

3 - Hustadvika kommune fremmer god livskvalitet

- Vi arbeider for inkludering i trygge og gode miljø
- Vi arbeider forebyggende med psykisk og fysisk helse
- Vi arbeider for en helsefremmende oppvekst
- Vi stimulerer og legger til rette for fysisk utfoldelse, aktivitet og kreativitet
- Vi involverer barn og unge i all planlegging og forvaltning
- Vi stimulerer og legger til rette for livsmestring i alle deler av livet
- Vi jobber aktivt for å hindre frafall i videregående skole

I påvente av temaplan Oppvekst legges mål og delmål fra innsatsområde *Oppvekst* i kommuneplanens samfunnsdel til grunn for handlingsprogrammet 2022-2025:

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>1 - I Hustadvika kommune opplever barn og unge trygghet, mestring, utvikling og læring</p>	<p>Hustadvikaskolen skal ha kvalifiserte lærere, og all undervisning skal bli gitt av en kvalifisert lærer, 0-tolleranse mot mobbing. Alle skolene i Hustadvika kommune skal være dysleksivennlige skoler innen 2023</p> <p>Barnehagene i Hustadvika skal ha kvalifisert og kompetent personale gjennom å oppfylle <i>bemanningsnormen</i></p> <p>Barnehagene i Hustadvika skal ha kvalifisert og kompetent personale gjennom å oppfylle <i>pedagognormen</i></p> <p>Hustadvika opplæringsssenter skal ha respekt for likeverdighetsprinsippet og dermed gi et likt tilbud i hele kommunen</p> <p>Kulturskolen gir mulighet til å finne, lære og formidle egne kunst- og kulturuttrykk</p> <p>Kulturskolen skal bidra til barn og unges dannelse, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse</p>

	<p>gjennom blant annet å delta i utforming av egne læringsmål</p> <p>Kulturskolens elever er ulike, men likeverdige</p>
<p>2 - Arbeidet med barn og unge i Hustadvika kommune bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, redusere konsekvenser av økonomiske forskjeller og stabile boforhold blant barnefamilier</p>	<p>Tverrfaglig samarbeid i kommunen</p> <p>Kulturskolen skal opprette flere breddetilbud til en redusert pris</p> <p>Noe mer inn her - fra familiens hus?</p> <p>Noe fra opplæringscenteret?</p>
<p>3 - Hustadvika kommune fremmer god livskvalitet</p>	<p>Vi arbeider for inkludering i trygge og gode miljø, forebyggende med psykisk og fysisk helse, en helsefremmende oppvekst</p> <p>Vi stimulerer og legger til rette for fysisk utfoldelse, aktivitet og kreativitet</p> <p>Gi elevene ved Bjørnsund leirskole kunnskaper og ferdigheter innen områdene kystkultur, dyreliv og natur. Videre gi elevene varige positive opplevelser for livet</p> <p>Kulturskolen bidrar til grunnleggende livsmestring og danning gjennom å utvikle kunstfaglig kompetanse og uttrykksevne så vel som kreativitet, kritisk sans, kulturell og sosial kompetanse</p>

Rammeområde oppvekst felles

I dette rammeområdet hører Hustadvika opplæringscenter, Hustadvika kulturskole og Bjørnsund leirskole.

Hustadvika opplæringscenter

Hustadvika opplæringscenter driver kommunal voksenopplæring, logopedhjelp og spesialpedagogisk tilbud til barn under opplæringspliktig alder. Senterets tjenester reguleres av Barnehageloven, Opplæringsloven og Introduksjonsloven.

Barnehageloven § 35 omfatter spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder. Opplæringsloven §4.A 1 -2 omfatter grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne på grunnskolens område. Disse to lovene regulerer også behovet for logopedisk hjelp. Inkluderingsloven omfatter norskopplæring for nyankomne voksne innvandrere og det toårige introduksjonsprogrammet for flyktninger, som ivaretar opplæring og kvalifisering av bosatte flyktninger.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

For å gi et likeverdig opplæringstilbud for alle innbyggere i Hustadvika kommune, også for personer med særskilte behov, er opplæringscenterets kompetanse viktig.

Voksenopplæringens hovedmål er å utjevne sosiale forskjeller ved å øke kompetansen i befolkningen. Utdanning, kunnskap og kompetanse bidrar til inkludering i arbeidslivet, til bedre økonomi og bedre helse og større samfunnsdeltakelse. I tillegg har deltakelse i opplæring og utdanning stor betydning for den enkeltes selvrealisering. Å inkludere hver enkelt i læringsfellesskap som stimulerer til livslang læring, er et viktig bidrag til å skape et godt liv.

Hustadvika kulturskole

Kulturskolen er en lovfestet kommunal oppgave, forankret i opplæringsloven. For Hustadvika kulturskole er nasjonal rammeplan, lokal læreplan og fagplaner styringsverktøy for innhold og organisering. Hustadvika kulturskole skal være et lokalt ressurs- og kompetansesenter for kulturfag i kommunen, gjennom opplæring, opplevelse og formidling innen musikk, visuelle kunsthøgskole og dans. Kulturskolen skal jobbe for å kunne gi gode bredde, kjerne- og fordypningstilbud. Skolen ønsker å skape engasjement, trivsel og glede. Elever skal føle mestring, og lærerne skal gjennom godt samarbeid hjelpe elevene å nå sine mål.

Formålet med opplæringa er å lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk. Kulturskolen er en sentral del av den sammenhengende utdanningslinjen som kan kvalifisere elever med særlig interesse og motivasjon til opptak i høyere kunstfaglig utdanning.

Kulturskolen har i dag undervisning i musikk, dans og visuelle kunsthøgskole. Der hvor det er mulig, får de yngste elevene 1-1 undervisning på egen barneskole, mens gruppetilbudene er mer sentralisert. Det er per oktober 2021, 360 elevplasser, og 12 faste ansatte fordelt på 9,1 årsverk. I tillegg kjøper kulturskolen tjenester til kunst og dans på til sammen 0,6 årsverk.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

Kulturskolen ser sin rolle i samfunnet som svært viktig, og samarbeider med lokalt kulturliv med salg av dirigenttjenester, lærerressurs til seminarer, utleie av utstyr mm. Kulturskolen har i dag noe samarbeid med andre enheter, som band for mennesker med nedsatt funksjonsevne, et tilbud for mestringsenheten og levering av musikkundervisning til en skole. Samarbeid med andre enheter er noe kulturskolen ønsker å videreutvikle. Kulturskolen har per d.d. svært dårlige undervisningslokaler, men med politisk vedtak desember 2020 vil det stå nye tilrettelagte kulturskolelokaler i Elnesvågen høsten 2023. Kulturskolen vil fortsatt ha undervisning desentralisert hvor det er mest hensiktsmessig også i fremtiden.

Hustadvika kulturskole har som mål å være en kulturskole for alle. Det innebærer at kulturskolen ønsker å utvikle sitt eksisterende kjerne- og fordypningstilbud, men også i større grad utvikle sitt breddetilbud. Dette kan innebære nye tilbud som babysang og musikklek, samt større grad av samarbeid med andre enheter i kommunen, deriblant skole og det frivillige kulturlivet. Grunnskolens læreplanverk setter i sine verdigrunnlag «skaperglede, engasjement og utforskertrang» som en sentral del. Dette vil også være gjeldende for kulturskolen. Kulturskolen skal supplere skolen som arena hvor elevene kan leke, lære og fordype seg med sine kreative og skapende evner. Vi skal inspirere til nytenkning og entreprenørskap, slik at nye ideer kan omsettes til handling.

Bjørnsund leirskole

Bjørnsund Leirskole er en av Norges mest populære leirskoler. Leirskolen er godkjent av Norsk Leirskoleforening og anlegget har mer enn 100 sengeplasser og over 1500 besøkende elever årlig, fra Trondheim i nord til Lillehammer i sør. Bjørnsund Leirskole er selvfinansierende og leverer overskudd til Hustadvika kommune. I enheten er det 7 ansatte.

Familien hus

Rammeområdet består av enhetsleder, barnevernstjeneste, helsestasjon, tiltak for funksjonshemmede og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT).

Barnevernstjenesten:

Barnevernstjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår. Egen vedtaksmyndighet og akuttberedskap. Tjenesten består av 12, 97 årsverk med mer enn 200 oppdragstakere som besøkshjem, fosterforeldre, 2 base-system, støttekontakter, fritidskontakter og tilsynsførere.

Helsestasjon (inkludert skolehelsetjeneste, jordmortjeneste og helsestasjon for ungdom):

Helsestasjonen har ansvar for helsestasjonsprogrammet i kommunen, skolehelsetjenesten og jordmortilbudet. Formålet er å fremme fysisk, psykisk og sosial utvikling, forebygge, avertere og avdekke vold, overgrep og omsorgssvikt samt gi nødvendig oppfølging og henvises videre ved behov. Tjenesten består av 15 ansatte, herunder helsesykepleiere, jordmor og merkantil.

Tiltak for funksjonshemmede:

Tjenesten skal gi koordinert hjelp til barn, unge og deres familier. Det er et mål at barn unge og deres familier opplever tjenestetilbudet som helhetlig og sammenhengende. Tjenesten består av 50 ansatte i turnus, 16 avlastere og 78 støttekontakter.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT):

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) skal bistå barnehager og skoler i arbeidet med å tilrettelegge det pedagogiske tilbudet til barn, elever og voksne med særlig behov og utarbeide sakkyndig vurdering der loven krever det. Hensikten er at barn, elever og voksne får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PPT Hustadvika har 7 fagstillinger og 0,5 merkantil stilling. PPT Hustadvika leverer PP-tjenester til Gjemnes kommune.

Ungdomsordinator:

Ungdomsordinatorfunksjonen er organisert under barneverntjenesten, og tilsetning i 80% prosjektstilling gjennomføres. I funksjonen ligger tverrfaglig samarbeid, spesielt med kulturenheten, og funksjonen skal fokus på forebygging og tidlig innsats.

Diakon:

Samarbeid med diakonen er under utvikling, både i enhet for kultur og i Familiens hus. Samarbeidet med diakonen er en del av kommunens tverrfaglig samarbeid.

Rammeområdet - barnehagene i Hustadvika

Barnehagesektoren har i løpet av få år gått fra å være en liten sektor i det norske velferdssamfunnet, til å bli en stor og viktig sektor. Med den andelen barn som faktisk går i barnehagen i dag, utgjør den en stadig viktigere del av oppveksten til barn i Norge, og kunnskapen om barnehagens betydning for barnet og samfunnet er generelt økende.

I Hustadvika kommune har vi til sammen 15 barnehager. 8 kommunale barnehager er i denne rammen, og de 7 private får overføringer fra rammen til oppvekst.

Kommunale barnehager:

- Bud barnehage
- Eide barnehage
- Hustad barnehage
- Jendem barnehage
- Lyngstad og Vevang barnehager
- Svanviken barnehage
- Tornes barnehage

Per høsten 2021 går det 678 barn i barnehagene i kommunen, noe som utgjør cirka 92% av alle barn mellom 1-6 år.

Det er i barnehagen opplæringsløpet og dannelsesløpet starter, og grunnlaget for god utvikling blir lagt. Barnehagene i Hustadvika har et viktig ansvar med tanke på å skape et tilgjengelig og likeverdig tilbud for alle barnehagebarn i kommunen, og sørge for at barn gis mulighet til å delta, medvirke og utvikle seg som medmenneske i samfunnet allerede fra tidlig alder av. Videre er det viktig at barnehagen bidrar til å sikre en god overgang fra barnehage til skole. Våren 2021 ble det ferdigstilt en overgangsplan for barnehage og skole. Denne ble tatt i bruk fra nytt barnehage- og skoleår høsten 2021, og skal evalueres etter ett år. Kvalitet i overgangen mellom barnehage og skole skal være likeverdig, uavhengig hvilken barnehage barnet går i, eller hvilken skole det skal begynne på.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

Over flere år har barnehagene hatt utfordringer med å rekruttere pedagogisk personell. Våren 2021 var intet unntak. Dette gjelder både kommunale og private barnehager. Per høsten 2021 var det rundt 15 dispensasjoner fra utdanningskravet i Hustadvika kommune. Mange av disse er vikariatstillinger. Dette er likevel 10 færre enn det var høsten 2019. Det indikerer at de tiltak som har vært iverksatt for å utdanne og rekruttere pedagoger til kommunen har fungert, og det vil være flere som blir ferdig utdannet de kommende årene. Samtidig har flere av enhetsledere fullført styrerutdanning i løpet av 2020/2021. Dette er viktig for å heve kompetansen på ledernivå ute i barnehagene

En annen utfordring kommunen står ovenfor er nedgang i barnetall. I 2019 gikk det 737 barn i barnehagene våre, i 2020 var det 690 barn i barnehagene, og 678 høsten 2021. Statistiske trender viser at disse tallene mest sannsynlig vil fortsette å synke. Utfordringsbildet som da oppstår er at det blir mange ledige plasser ute i barnehagene våre, noe som virker inn på bemanningsbehovet. Det innebærer behov for en utredning av hvordan vi organiserer barnehagesektoren vår for fremtiden.

Barnehagene har de senere årene slitt med høyt sykefravær og mye vikarbruk. Gjennomsnittlig i 2020 var fraværet i de kommunale barnehagene på 13 %. Per september 2021 var fraværet på gjennomsnittlig på 15 %. Noe av det høye fraværet skyldes langtidssykemeldinger og kroniske sykdommer. Høsten 2021 skal sykefravær og arbeidsnærvær

kartlegges, for å kunne iverksette gode og riktige tiltak for å få ned fraværet og styrke nærværet. Kommunen har mål om et fravær på 6,5 %.

Etter vedtatt kommunal planstrategi utarbeides det nå en plan for oppvekstområdet. Her er barnehageområdet også bidragsyter, i samarbeid med andre. Barnehagene har begynt å sette seg inn konsekvensene av barnevernsreformen som trer i kraft fra januar 2022 og arbeidet med kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, som får innvirkning på barnehagenes drift og organisering.

Kompetanseplan for alle barnehager i Hustadvika kommune ble ferdigstilt høsten 2020. Hensikten er å jobbe målrettet med felles fokus, og at barn i Hustadvika kommune skal få et så likeverdig tilbud som mulig – uavhengig om de går i en kommunal eller privat barnehage. Fokusområdet i kompetanseplanen er livsmestring og psykisk helse, noe som er i tråd med de overordnede strategier som kommunen har utarbeidet i kommuneplanens samfunnsdel. Livsmestring og psykososialt barnehagemiljø er også satsningsområdet for inneværende barnehageår gjennom kompetanseløftet og samarbeid med Høgskulen i Volda.

Barnehagene i Hustadvika skal sørge for at barn får felles erfaringer og fremme verdien av felleskapet, men samtidig synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt for individet. Barn i Hustadvika skal få oppleve at det finnes mange måter og tenke, handle og leve på. De skal få god kunnskap om, og kjennskap til nærmiljøene sine, og samtidig bli bevisste og robuste Hustadvikinger. Barnehagene skal bruke mangfold som en ressurs i sitt pedagogiske arbeid og støtte og følge opp barn ut fra deres kulturelle og individuelle forutsetninger. Videre skal barnehagene i Hustadvika ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å jevne ut sosiale forskjeller og forhindre utenforskap. Barnet i sin helhet skal være i fokus, og hvert enkelt barn skal oppleve trivsel, mestring, livsglede og egenverdi. Barnets beste skal alltid være det overordnede målet i barnehagene i Hustadvika.

Rammeområdet skolene i Hustadvika

I Hustadvika kommune har vi 10 skoler i rammeområdet:

Skoler i Hustadvika kommune:

- Bud barne- og ungdomsskole
- Eide barneskole
- Eide ungdomsskole
- Fræna ungdomsskole
- Haukås skole
- Hustad barne- og ungdomsskole
- Jendem skole
- Lyngstad og Vevang barneskole
- Sylte skule
- Tornes skule

Høsten 2021 går det 1774 elever på skolene i Hustadvika. I tillegg er det 56 av elevene fra Hustadvika kommune som går på ungdomstrinnet på Julsundet skole i Aukra kommune.

Det er 180 lærere i Hustadvikaskolen, og 112 av disse er kontaktlærere. Det er 13 lærere i Hustadvika som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetting etter opplæringslovens § 10-1.

Skoleområdet i Hustadvika kommune har et særlig ansvar for at barn og unge har den kompetansen som skal styrke dem i møte med fremtidens utfordringer. Lesing, skriving og muntlige ferdigheter er sammen med regning og digitale ferdigheter en del av den faglige kompetansen elevene skal tilegne seg. Alle elever i Hustadvikaskolen skal bli møtt med tillit og respekt, og de skal føle trygghet, inkludering og medbestemmelse. Elevens beste skal alltid være et grunnleggende hensyn. Skolene i Hustadvika jobber hver eneste dag for å tilby alle elever et likeverdig opplæringstilbud. Skolene skal ha en helsefremmende funksjon og skal bidra til å jevne ut sosiale forskjeller.

Det er et mål at alle skolene i Hustadvika skal oppfylle kravene til minstenorm for lærertetthet. Pr 01.10.21 oppfyller 7 av 10 skoler dette kravet.

I 2020 og 2021 har vi jobbet målrettet for å rekruttere kvalifiserte lærere til Hustadvika. Høsten 2021 er det ingen lærere på ungdomstrinnet i kommunen som ikke fyller kompetansekravene for undervisning. Skoleåret 2021/2022 er det 7 nyutdannede lærere som mottar veiledning. Vi har også 7 funksjoner som lærerspesialist fordelt på fire skoler i kommunen. Dette gjelder fagene matematikk, kunst- og håndverk, profesjonsfaglig digital kompetanse og spesialpedagogikk. Det er 3 lærere som deltar på videreutdanning gjennom Kompetanse for kvalitet skoleåret 2021/2022. To lærere deltar på vikarordning med frikjøp fra undervisningen, og en lærer er student på stipendordning. Disse lærerne deltar på videreutdanningen innen matematikk, engelsk og grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring. Det er stor vilje til å ta videreutdanning blant lærere i Hustadvikaskolen.

Skolene i Hustadvika har lavt sykefravær. Mål for sykefravær på skoleområdet er 6.50 %. Sykefraværet for de ansatte i Hustadvikaskolen var 5,1% i 2020.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

I 2020 startet arbeidet med å få på plass tverrfaglige ressursteam på alle skoler i Hustadvika. Ressursteam består av skolens ledelse, lærere og samarbeidspartnere som PPT, barnevern og helsesykepleiere. Fra og med høsten 2021 har alle skoler operative ressursteam. Ressursteamet jobber både systemrettet, med organisasjonsutvikling i skolen og individrettet. Temaer for møtene skal omhandle både problemer i læringsmiljøet på skolen og enkeltelevers behov for tilpasset opplæring eller spesialundervisning. Teamet skal medvirke til å styrke spesialpedagogisk kompetanse hos de ansatte, ta initiativ til forebyggende arbeid og være forum for veiledning. Rektor er den øverste pedagogiske leder, og skal i samarbeid være pådriver for at skolen driver utviklingsarbeid og er en lærende organisasjon. Ressursteamet er et rådgivende organ til rektor som er beslutningsmyndighet.

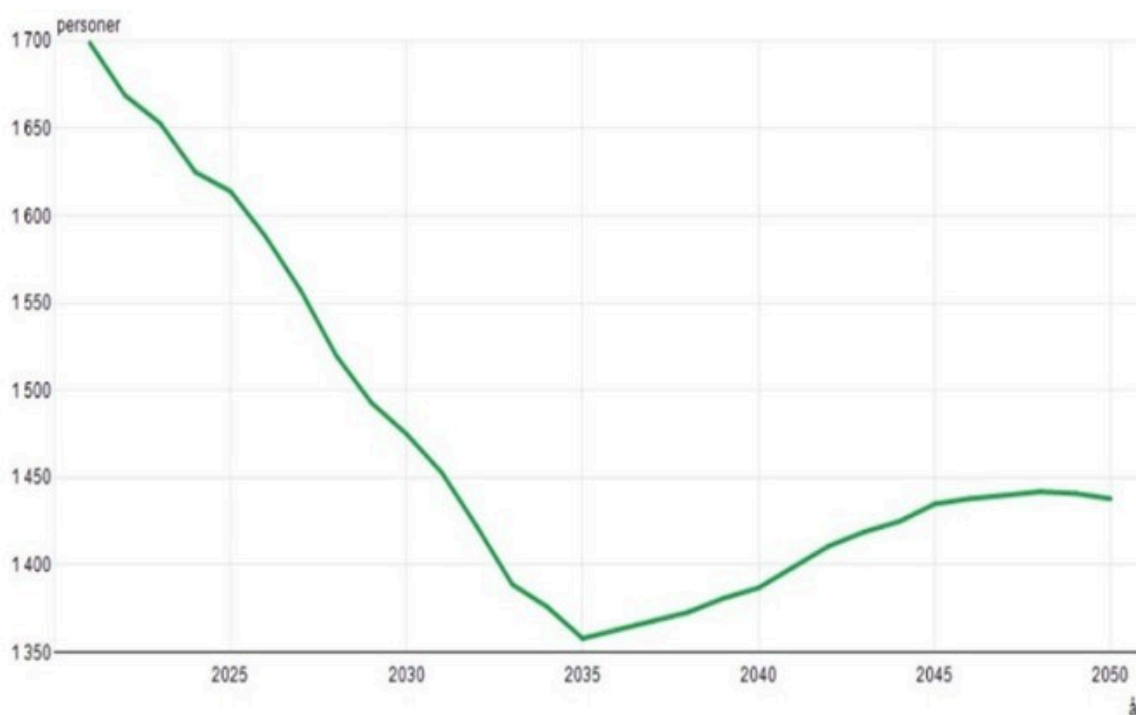
Høsten 2019 startet Hustadvika kommune arbeidet med å utarbeide en felles digital språkplan. Formålet med språkplanarbeidet er å kvalitetssikre lese- og skriveopplæringa gjennom å øke lærerens kompetanse på språk, lesing og skriving. Dette for å sikre at alle barn og unge får likeverdige muligheter for kunnskapsutvikling, ferdighetsutvikling, danning og livslang læring. En felles og helhetlig språk-, lese- og skriveplan vil heve leseferdighetene hos elevene, og styrke den ordinære lese- og skriveopplæringen. Dette skal føre til en mer lik praksis i skolen. Planen skal være lett tilgjengelig og brukervennlig for alle lærere/pedagogisk personale i kommunen. Den er teoretisk forankret, og bygger på forskningsbasert kunnskap. Den skal i tillegg styrke lærerens kompetanse til å identifisere og tilrettelegge det pedagogiske tilbudet for barn og unge med språk-, lese- og skrivevansker. Arbeidet med språk starter allerede i barnehagen, og er en del av kommunens satsing på tidlig innsats i årene som kommer. Språkplanarbeidet er en del av tiltakene for å sikre en god og likeverdig overgang fra barnehage til skole. Språkplanen skal være ferdig i januar 2022,

men er allerede i ferd med å bli implementert i skolene. Barnehagene starter med bevisstgjøring rundt språkplanarbeid høsten 2021, og det er et mål at de tar i bruk verktøyet Språkløyper.

I Hustadvika er vi opptatt av å sikre en god overgang fra barnehage til skole. Første skoledag er en viktig merkedag i et barns liv. For de fleste er det en dag både barnet og foreldrene ser frem til med forventning. Det er viktig å legge til rette for at alle barna får en god start på skolen. Vi ønsker å skape en helhet i opplæringsløpet og å skape gode rammer for vekst og trygghet. Et godt samarbeid mellom barnehage og skole blir derfor viktig. Høsten 2021 er plan for overgang mellom barnehage og skole tatt i bruk i Hustadvika.

En annen utfordring kommunen står ovenfor er nedgang i barnetall og i elevtall. Høsten 2021 startet det 154 elever i første klasse, og i 2020 var det 157 skolestartere i Hustadvika. Vi ser at både på kort og på lengre sikt er barnetallene synkende. SSB sin framskrivning mot 2035 viser at elevtallet fortsette å gå ned. De faktiske tallene som vi kjenner i henhold til fødselstall og registrert bosatte barn i kommunen viser at vi vil ha et lavere antall elever i 2026 enn SSBs framskrivning. Dette fordrer at man på sikt må ha en plan for en bærekraftig skolestruktur i kommunen. På kort sikt ville det for skoleåret 2022-23 vært mulig å flytte ungdomstrinnet ved Bud skole til Fræna ungdomsskole uten å gjøre bygningsmessige endringer ved Fræna ungdomsskole.

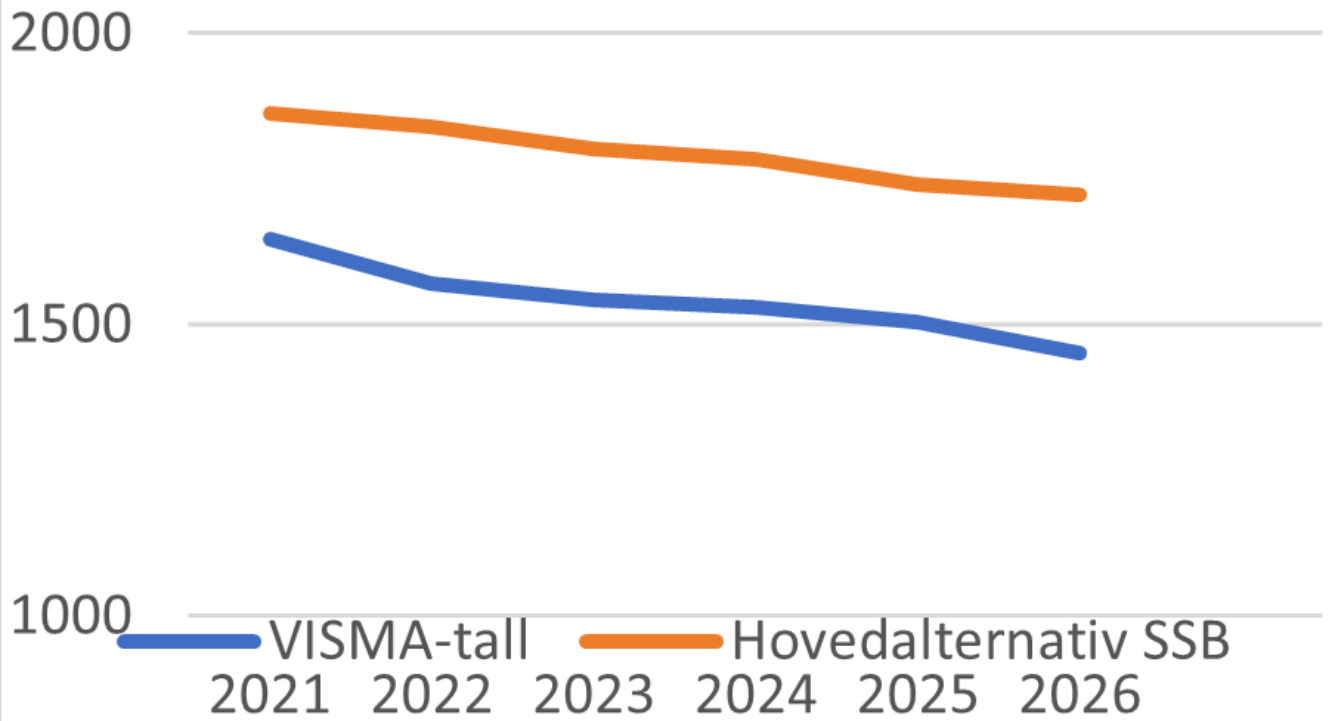
12882: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Hustadvika, 6-15 år, Hovedalternativet (MMMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utvikling elevtall Hustadvika

Antall barn i hver skolekrets, født etter årstall

Skole	Tornes	Jendem	Haukås	Sylte	Hustad	Bud	Eide b	Lyngstad
2016	20	20	32	21	18	16	33	15
2017	12	21	39	21	15	10	25	14
2018	7	23	39	21	16	12	34	7
2019	9	17	26	19	15	13	22	7
2020	7	14	31	11	20	5	16	10

Elevtall på barneskolene år 2021-2029

BARNESKOLER	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

BARNESKOLER	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27
Eide barneskole	208	210	195	196	186	185
Lyngstad og Vevang skole	86	87	85	79	74	72
Bud barne- og ungdomsskule	84	90	84	90	89	79
Sylte og Malme skule	121	125	128	127	134	128
Tornes skule	101	110	110	100	93	82
Haukås skole	245	247	252	255	240	242
Jendem skole	132	130	128	132	135	131
Hustad barne- og ungdomsskule	131	131	126	123	123	125
Totalt	1108	1130	1108	1102	1074	1044

Elevtall på ungdomsskolene år 2021-2029

UNGDOMSSKOLE	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
Bud barne- og ungdomsskule	56	54	35	32	36	46	41	38
Eide ungdomsskole	151	142	148	147	146	119	112	103
Fræna ungdomsskule	224	205	192	197	208	208	194	201
Hustad barne- og ungdomsskole	47	49	54	57	54	52	58	59
Totalt	478	450	429	433	444	425	405	401

Tilstandsrapport for grunnskolen, voksenopplæring og kulturskole 2020

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeier plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen, knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø. Tilstandsrapporten er lagt frem for kommunestyret i oktober 2021, inneholder beskrivelse av situasjonen i grunnskole, voksenopplæring og kulturskole som grunnlag for diskusjon. Tilstandsrapporten er tilpasset til å brukes i handlingsdelen til kommuneplanen.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET

Lærertetthet: I Hustadvika kommune har alle klasser oppfylle minstekravet for lærertetthet

SLIK GJØR VI DET

Rektorene i Hustadvika arbeider i fellesskap med å søke best mulig løsninger med tilfredsstillende pedagogtetthet på trinnene i Hustadvikaskolen

<p>Læringsresultat: Andelen elever med resultat på laveste mestringsnivå skal ned, med mål om at andelen skal ligge på nasjonalt nivå, eller lavere</p>	<p>Benytte den fagkompetansen vi har blant lærere i Hustadvikaskolen slik at alle elever får undervisning gitt av en kvalifisert faglærer</p>
<p>Grunnskolepoeng: Elevene i Hustadvika har et gjennomsnitt på 40 grunnskolepoeng eller høyere etter endt grunnskoleutdanning</p>	<p>Benytte den fagkompetansen vi har blant lærere i Hustadvikaskolen slik at alle elever får undervisning gitt av en kvalifisert faglærer</p>
<p>Spesialundervisning: Andelen elever med spesialundervisning bør ikke utgjøre over 6%</p>	<p>Flere elever skal få tilpasset opplæring innenfor den ordinære undervisningen sammen med klassen</p>
<p>Læringsmiljø: Alle elever har et trygt og godt psykososialt miljø, og det er nulltoleranse mot mobbing i Hustadvikaskolen. Elevundersøkelsen skal vise resultat som i gjennomsnitt totalt ligger på over 4,0 summert for alle indekser</p>	<p>Gjenoppta bruken av Spekter- undersøkelsen. Fortsette å bruke retningslinjer fra Kunnskapsnett Romsdal «Elevenes skolemiljø- Opplæringsloven kap 9A» i arbeidet</p>

Styringsindikatorer

For å evaluere måloppnåelsen vår, skal det utarbeides et sett med styringsindikatorer.

Styringsindikatorene er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanen.

For hver styringsindikator skal det angis et mål for budsjettåret og hvor måloppnåelse vil bli evaluert i kommunens årsberetning for det aktuelle året. Indikatorene og ambisjonsnivået vil revideres årlig.

Helse og velferd

Tjenesteområdet helse og velferd

De økonomiske rammeområdene i helse og velferd er:

- Helse og mestring
- Hjemmebaserte tjenester
- Institusjoner og omsorgssenter
- Bo- og habilitering
- NAV
- Kommunalsjefens stab

Helse og velferd sitt rammeområde består av kommunalsjef, rådgiver, organisasjonsutvikler (Helseplattformen) og forvaltningskontoret. Enhet for integrering er også en del av dette rammeområdet. Utgifter til Aspekt Hustadvika AS dekkes også av dette rammeområdet.

Hustadvika kommune skal ha en helse-, sosial- og omsorgstjeneste som legger til rette for aktiv deltakelse fra innbyggerne, og gi helhetlige tjenester av god kvalitet. Innbyggerne skal individuelt få vurdert sine behov for tjenester uavhengig av, bosted, økonomi, kjønn, og etnisk bakgrunn.

Status og utfordringer

Nasjonale reformer og omstillinger har gitt kommunen et tydeligere og større ansvar for befolkningens helse og for at alle skal få nødvendige tjenester. Helse- og velferdstjenestene i Hustadvika kommune skal være bærekraftige og sikre innbyggerne gode levekår og likeverdige tjenester. I tråd med nasjonale utfordringer står helse- og omsorgstjenestene i kommunene overfor store oppgaver.

Befolknings sammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får en større andel eldre og flere som lever lenger, i kombinasjon med lavere fødselskull. Den norske folkehelsen har aldri vært bedre enn nå. Folk lever lengre, og lever i snitt flere år som friske. Likevel står samfunnet vårt overfor store folkehelseutfordringer. Det er forskjeller i helse mellom ulike sosiale lag, og disse forskjellene øker. I Norge er det mest økning i ikke-smittsomme sykdommer, for eksempel diabetes 2, kreft og hjerte- og karsykdommer, og psykisk helse, rusutfordringer, ensomhet og utenforskap er nye folkehelseutfordringer.

Endringer i sykdomsbildet innebærer at det blir stadig flere brukere med sammensatte behov. Mange av disse er unge og trenger tjenester store deler av livet. Selv om det forventes at flere eldre vil ha bedre helse, vil også mange være syke og ha behov for helsetjenester. Demens og psykisk helse- og rusproblematikk antas å bli en økende utfordring. Endringer i spesialisthelsetjenesten, med sterkt reduserte liggetider og omlegging til dagpoliklinikk og dagbehandling, gir kommunen økte oppgaver, både med hensyn til kompetansekrav og omfang av tjenester som skal ytes. Kommunen forventer at denne utviklingen vil fortsette. Dette krever helhetlige og koordinerte tjenester, både i kommunen,

spesialisthelsetjenesten og i andre organisasjoner, hvor enkelte tilbud overlapper. Bedre samarbeid og koordinering vil gi et mer treffsikkert og helhetlig tilbud til den enkelte bruker, samt bidra til mer effektive tjenester av god kvalitet.

Kommunen skal legge til rette for god helse gjennom å forebygge og behandle sykdom og sikre likeverdige muligheter for helsefremmende aktivitet, fellesskap og samfunnsdeltakelse for innbyggere i alle aldre. Det er en viktig målsetting at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig. Dette forutsetter en kultur hos de ansatte og holdninger i samfunnet som fremmer egenomsorg, mestring og brukermedvirkning. Kommunen skal vektlegge nærhet og tilgjengelighet til tjenestene, og skal utnytte de mulighetene og ressursene som finnes i nærmiljøet og sosiale nettverk.

De kommunale tjenestene skal omfatte nødvendig helsehjelp, forebyggende tjenester og tjenester som skal bedre livskvaliteten for kronisk syke. Oppmerksomheten skal i større grad rettes mot de som står i fare for å falle utenfor samfunnet, og/eller utvikle sykdom, og det skal settes inn forebyggende tiltak.

Hustadvika kommune vil i årene fremover møte utfordringer knyttet til demografisk utvikling og til rekruttering av kvalifisert personell. Kommunen skal utvikle tjenester til en befolkning som øker - spesielt i aldersgruppen 67 år og eldre. Sosial ulikhet krever målrettet innsats slik at den enkelte får hjelp til å styrke sin evne til å mestre eget liv. Innovasjon i tjenestene, særlig knyttet til økt utnyttelse av teknologi, samt arbeids- og aktivitetstilbud vil spille en sentral rolle for å utføre tjenestene på nye måter og støtte opp under egenmestring, bedre helse og økt livskvalitet.

Med bakgrunn i utfordringsbildet man ser både på nasjonalt plan og for Hustadvika kommune, vil de mest sentrale utfordringene fremover være:

- Vekst i brukergrupper med sammensatte lidelser og økning i forekomst av demens
- Knapphet på omsorgsytere
- Fokus på tilstrekkelig brukerperspektiv
- Koordinering av tjenester både fra spesialisthelsetjenesten og kommunale helse-, sosiale- og omsorgstjenester
- Tilstrekkelig med møteplasser for aktivitet, sosiale og kulturelle forhold
- Rus, spesielt kombinert med psykiske lidelser
- Psykiske lidelser blant unge
- Vold i nære relasjoner

De fem fokusområdene i «Leve hele livet» blir fulgt opp og innarbeidet i helse- og velferdsplanen som planlegges ferdigstilt våren 2022. De fem områdene er:

1. Et aldersvennlig Hustadvika
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Sammenheng i tjenestene

Fra kommuneplanen sitt innsatsområde Helse

Målsetting:

Innbyggerne i Hustadvika kommune opplever mestring og livskvalitet i hverdagen, samt kvalitet på kommunens helse-, sosial og omsorgstjeneste

Slik vil ha det - delmål og strategier:

1 - Hustadvika kommune preges av folkehelsearbeid i alle enheter

- Satsing på forebyggende arbeid og tidlig innsats i alle aldersgrupper
- Legge til rette for en helsefremmende oppvekst
- Helhetlig tenkning i hele livsløpet, inklusive universell utforming og et aldersvennlig samfunn
- Kunnskap om folkehelseutfordringene som grunnlag for tiltak for å utjevne sosiale helseforskjeller
- Systematisk skade- og ulykkesforebyggende arbeid
- Forebygging av sykdom og fremme helse, inkludering og mestring i alle aldersgrupper
- Tilrettelegging av møteplasser for aktivitet og deltakelse

2 - Hustadvika kommune planlegger og gjennomfører helse-, sosial og omsorgstjenestene etter brukers behov

- Tilrettelegge for aktiv brukermedvirkning
- Gjennomføre brukerinvolvering med råd og brukerrepresentasjon
- «Hva er viktig for deg» er førende for brukermedvirkningen
- Sikre det beste effektive omsorgsnivået (BEON-prinsippet), slik at den enkelte tjenestemottaker mestrer eget liv mest mulig selvstendig – både fysisk, kognitivt og sosialt, i samspill med kommunale tjenester

3 - Hustadvika kommune sine helse-, sosial og omsorgstjenester planlegges og gjennomføres med kvalitet

- Samordne og koordinere tjenestene slik at de leveres etter prinsippene for pasientsikkerhet, samt at fastlegene er en integrert del av helsetjenesten
- Samarbeide med kunnskaps- og forskningsmiljøer i utvikling av tjenestene, og sørge for at kommunens praksis er kunnskapsbasert
- Sørge for at kommunens medarbeidere og ledere har oppdatert fag- og forbedringskompetanse
- Utvikle bruk av velferdsteknologi, slik at det kan bidra til økt mestring, trygghet, selvstendighet og livskvalitet
- Utvikle en heltids- og mestringskultur

4 - Hustadvika kommune styrker innbyggernes mestring i alle livsfaser

- Ta i bruk hverdagsmestring som tankesett i tjenestene, enhetene og befolkningen ellers
- Sikre oversikt over behov for rehabilitering og habilitering
- Gi et balansert tilbud mellom institusjon og hjemmetjenester:
  - Tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne bo lengst mulig i eget hjem
  - Ha tilstrekkelig antall sykehjemsplasser eller heldøgns omsorgstjenester slik at de er tilgjengelig for den enkelte når behovet oppstår
- Samarbeide med private aktører for å kunne tilby varierte boliger i ulike livsfaser
- Boligsosial innsats som fremmer mestring og reduserer sosiale helseforskjeller
- Ha tilrettelagte omsorgsboliger tilgjengelige for innbyggere som trenger det

5 - Hustadvika kommune samarbeider med frivilligheten

- Legge til rette for et aktivt lokalsamfunn hvor kultur og deltagelse i frivillig arbeid oppleves som positivt og engasjerende
- Bidra til et godt samarbeid med frivillige organisasjoner, med frivilligsentralen, pårørende og enkeltpersoner
- Legge til rette for rekruttering av frivillige
- Jobbe for å bedre offentlig transportordning

I påvente av plan for helse og velferd, legges mål og delmål fra innsatsområde *helse* i kommuneplanens samfunnsdel til grunn for handlingsprogrammet 2022-2025:

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>1 - Hustadvika kommune preges av folkehelsearbeid i alle enheter</p>	<p>Satsing på forebyggende arbeid og tidlig innsats i alle aldersgrupper, kunnskap om folkehelseutfordringene som grunnlag for tiltak for å utjevne sosiale helseforskjeller, systematisk skade- og ulykkesforebyggende arbeid og forebygging av sykdom og fremme helse, inkludering og mestring i alle aldersgrupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidra med oppfølging av oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer i kommunen
<p>2 - Hustadvika kommune planlegger og gjennomfører helse-, sosial og omsorgstjenestene etter brukernes behov</p>	<p>Hustadvika kommune gir tjenester på best mulig nivå med fokus på brukernes egne ressurser (BEON-prinsippet):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud tildeles ut fra hjelpebehov den enkelte bruker har <p>Omsorg og behandling ved alvorlig sykdom og funksjonssvikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gi faglig forsvarlige tjenester i hjem og i institusjon • Sikre helhetlige pasientforløp • Sikre riktig dimensjonert tjeneste og kompetanse
<p>3 - Hustadvika kommune sine helse-, sosial og omsorgstjenester planlegges og gjennomføres med kvalitet</p>	<p>Bruke innovasjon til å forstå brukerne sine behov som grunnlag for utvikling av nye produkt, prosesser og organisasjonsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skape kultur for innovasjon og utvikling

- Definere utfordringer og problem der innovasjon som metode kan benyttes
- Satse på digitalisering for innbyggere og tjenesteutøvingen
- Ta i bruk og videreutvikle velferdsteknologiske løsninger innen helse-, sosial- og omsorgstjenestene

Kunnskap og kompetanse i tjenesten:

- Rekruttere, beholde og utvikle fagkompetanse
- Legge til rette for heltidskultur
- Styrke det strategiske kompetansearbeidet
- Sikre system for kunnskapsspredning og deling av god praksis
- Legge til rette for lærlinger
- Påvirke ungdom til å velge utdanning innen helse, sosial og omsorg

Tverrfaglig samarbeid som ivaretar brukeren sine mål og behov :

- Styrke samarbeid og samhandling internt og eksternt
- Styrke bruk av digitale kommunikasjonsverktøy i samhandlingen
- Sørge for oppdatert og god informasjon om tjenestene og organisasjonen på kommunen sine hjemmesider og i sosiale medier, samt sørge for informasjon til brukere som ikke har tilgang på digitale informasjonskanaler

4 - Hustadvika kommune styrker innbyggernes **mestring** i alle livsfaser

Legge til rette for styrking av egen helse, arbeid og meningsfull aktivitet:

- Styrke tidlig innsats for å avdekke behov, og sette inn tiltak
- Sikre samhandling mellom de ulike nivå for forebygging av sosiale forskjeller og behandling
- Gi informasjon til innbyggerne om aktiviteter
- Bidra til trygge boforhold som fremmer helse
- Sikre tjenester til de som har behov, jf. til enhver tid gjeldende lovverk

Legge til rette for en aktiv brukerrolle, hverdagsmestring og samarbeid med pårørende:

- Ha fokus på «Hva er viktig for deg?» ved utforming av tjenester
- Legge til rette for at den enkelte kan ta gode valg for egen helse
- Legge til rette for økt bruker- og pårørendeinvolvering
- Øke ansatte sin kompetanse på brukervedvirkning, og til å gi råd og veiledning
- Sikre opplæring for brukerrepresentanter
- Fremme aktivitet, deltagelse og mestring gjennom livsløpet
- Vektlegge aktivitet, sosiale, eksistensielle og kulturelle behov i utforming av tjenestetilbud
- Sikre riktig dimensjonert tjeneste og kompetanse
- Legge til rette for et lokalsamfunn der kultur og deltagelse i frivillig arbeid oppleves som positivt og engasjerende
- Skape trygghet i eget hjem ved tilrettelegging av tjenesten og bruk av velferdsteknologi
- Ta i bruk hverdagsmestring som tankesett i tjenestene
- Sikre oversikt over behov for rehabilitering og habilitering
- Sikre en god koordinering av tjenester
- Bidra til en meningsfull hverdag gjennom arbeid eller annen aktivitet

5 - Hustadvika kommune samarbeider med **frivilligheten**

Frivillig arbeid er viktig bidragsyter for å hindre utenforskap og bidra til å løse noe av framtidens utfordringer. Kultur bidrar til økt livskvalitet og helse:

- Legge til rette for et aktivt lokalsamfunn hvor kultur og deltagelse i frivillig arbeid oppleves som positivt og engasjerende
- Styrke det systematiske samarbeidet med frivillige organisasjoner, med frivilligsentralen og enkeltpersoner.
- Legge til rette for rekruttering av frivillige
- Jobbe for å bedre offentlig transportordning

Rammeområdet helse og velferd - felles

Helse og velferd sitt rammeområde består av kommunalsjef, rådgiver, organisasjonsutvikler (Helseplattformen) og forvaltningskontoret. Enhet for integrering er også en del av dette rammeområdet. Utgifter til Aspekt Hustadvika AS dekkes også av dette rammeområdet.

Enhet for integrering

Det er tre årsverk i enheten, foruten enhetsleder er det en programveileder og en jobbspesialist. Enhetens viktigste oppgave er bosetting av flyktninger etter anmodning fra IMDi. Etter bosetting er vår oppgave å tilby introduksjonsprogram som kvalifiserer til skole eller arbeid. I tillegg samarbeider vi med skolene i kommunen om opplæring til barn som bosettes.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

Utviklingstrekk er at det blir færre ankomster til Norge og færre flyktninger å bosette i kommunene. Det har hittil vært en veileder fra IMDi at de ikke bosetter mindre enn 10. De to siste årene har vi bosatt hhv 10 og 12. Dette vil nok være det antall vi vil bli anmodet om fremover med mindre det blir en krise som vi så i 2015/16. Med en så liten bosetting vil dette ha innvirkninger på de statlige overføringene og økonomien i enheten så det er viktig til enhver tid å vurdere bemanningen.

Enhet for integrering har gått gjennom medarbeiderundersøkelsen, den er presentert og sammenlignet med forrige medarbeiderundersøkelse. Fortsette det gode arbeidet som er begynt, og opprettholde resultatene fra denne undersøkelsen.

Forvaltningskontoret

Forvaltningskontoret er kommunens overordnede koordinerende enhet for rehabilitering og habilitering, kontaktpunkt overfor sykehus. Enheten har delegert ansvar og myndighet for saksbehandling av søknader om kommunale helse- og omsorgstjenester, kommunale boliger og tildeling av egnet bolig. Saksbehandlere vurderer og behandler søknader og henvendelser om kommunale helse- og omsorgstjenester og kommunale boliger fortløpende. Ansatte gir informasjon, råd og veiledning. Foretar kartlegginger og deltar på mange tverrfaglig-/samarbeidsmøter for å sikre overgangen mellom de ulike tjenestenivåene. Det legges vekt på at innbyggere får koordinerte og helhetlige tjenester på rett nivå til rett tid på rett sted. Brukermedvirkning, tverrfaglig samarbeid og målrettet arbeid er sentralt i dette arbeidet.

Forvaltningskontoret består av leder, 4 saksbehandlere samt 1 merkantil/saksbehandler. Ansatte har sykepleier, vernepleier og juridisk kompetanse, med ulik real og formal kompetanse fra ulike tjenesteområder fra både offentlig og privat sektor.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

Forvaltningskontoret har arbeidet med forbedring av vedtak. Utforming av gode og riktig vedtak, med fokus på at hverdagsmestring og velferdsteknologi blir en naturlig del av tjenestetilbudet. Det oppleves at tidsriktige vedtak bidrar til holdningsendring både blant tjenesteyter og tjenestemottaker. Dette gis både gjennom informasjon og veiledning ved henvendelser /kontakt og gjennom utforming av tekster i vedtak.

Vi har økt fokus på **Beste Effektive Omsorgs Nivå** (BEON- prinsippet) hverdagsmestring og velferdsteknologi.

Det er arbeidet med å forbedre rutiner og retningslinjer for koordinerende enhet, koordinator og tverrfaglig samarbeid.

Det siste ½ året har vakant stilling og sjukefravær medført stor saksmengde. Måltrettet arbeid på restanseliste av uferdige saker har gitt positive resultat.

Organisatoriske endringer ved at boligforvaltningen ble lagt til forvaltningskontoret mener vi var ett riktig strategisk grep for å sikre god boligtildeling av den enheten som har den helhetlige og samlede oversikten. Saksbehandler som tidligere hadde denne oppgaven, er overflyttet til enhet for bygg og eiendom og har oppfølging av husleiekontrakter. Enheten er ikke tilført nye ressurser. Det er etablert tiltak i form av ett tverrfaglig sammensatt boligråd og drøftingsmøte for å sikre gode vurderinger av boligsøknader. Det er utarbeidet forslag til kriterier for tildeling av kommunale utleieboliger.

- Generelt økende forventning fra innbyggere og samarbeidspartnere i spesialisthelsetjenesten om rett og krav på kommunale helse- og omsorgstjenester,
- Forventninger om at kommunen skal løse og ta ansvar for flere oppgaver
- Kultur og holdning i befolkningen generelt, for å forstå betydningen av hverdagsmestring og viktigheten av å ta ansvar for eget liv. Vi må i større grad fokusere på hvorfor dette er helsefremmende og positivt for bruker og pasient.
- Flere personer med tyngende omsorgsarbeid bor i eget hjem. Dette gir kommunen ett større ansvar til å vurdere særlig tyngende omsorg, og tilby pårørendestøtte i form av opplæring og veiledning, avlastningstiltak og omsorgsstønad.

Helse og mestring

Høsten 2021 ble det dannet en arbeidsgruppe i oppgave å se på muligheten for å samorganisere mestringsenheten og enhet for Helse - Rehabilitering. Arbeidsgruppen bestående av enhetsleder fra nevnte enheter og Familien hus, sammen med representant fra arbeidstakerorganisasjonene anbefalte en samorganisering, og har foreslått et nytt navn; Helse og mestring. De anbefalte også en evaluering mot slutten av 2022. I budsjett- og økonomiplan omtales disse enhetene under det samme området

Helse og mestring har følgende avdelinger/fagområder:

- Mestring
- Fysio- og ergoterapitjeneste, hverdagsrehabilitering og frisklivssentral.
- Fysioterapeuter med driftstilskudd
- Helsetjeneste Hustad fengsel
- Hjelpemiddelforvaltning
- Legetjenesten Fræna legekantor, Eide Legekantor
- Legevakt – interkommunalt med Molde som vertskommune
- Miljøretta helsevern/smittevern

Mestring

Mestring har et tjenestetilbud til alle brukergrupper innen psykisk helse og rus. Det vil si fra lette til moderate utfordringer til mer alvorlig, sammensatte og vedvarende utfordringer. Det jobbes med å utvikle samhandlingen med

både spesialisthelsetjenesten og andre kommunale tjenester. Spesielt mot kommunale tjenestene innen Helse og rehabilitering og mot skolehelsetjenesten og Familiens Hus.

Ambulerende team: Teamet følger opp i forhold til brukers behov og er kontaktperson/koordinator til de med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusproblemer. De alvorlige utfordringene kan være forbigående eller vedvarende. I samme kategori kommer også de som har en mindre alvorlige lidelse, men som ikke kommer seg ut av den.

Gnisten: Dagtilbud til de med vedvarende alvorlige lidelser innen psykisk helse og/eller omfattende rusutfordringer. Gnisten dagtilbud legger vekt på fysisk aktivitet i tilbudet.

Rask psykisk helsehjelp: Tilbud om kognitiv terapi til de som har lettere til moderate utfordringer innen psykisk helse eller begynnende rus. Tilbudet består av kurs, selvhjelpsmoduler og/eller individ samtaler.

Ungdomsprosjektet: Mestringsenheten vil i samarbeid med helsesykepleierne og lærerne på skolene være en ressurs i det primærforebyggende arbeidet. Enkelt saker henvises til Mestringsenheten, når oppfølging fra helsesykepleier ikke er tilstrekkelig. I det sekundær og tertiær forebyggende vil Mestringsenheten følge opp ungdommer med behov for tett og koordinert oppfølging etter det som blir bestemt i hver enkelt sak. Oppfølgingen blir avklart i tverrfaglig gruppe bestående av medlemmer fra Familiens Hus, skole og Mestring. Mestringsenheten har med spesialsykepleier og kommunepsykolog som starter 1. desember 2021, som vil inngå i dette arbeidet.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

Det pågår en oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommune i forhold til brukergruppen. Dette vil trolig gi økende utfordringer for enheten fremover, og da det både vil være utfordringer i forhold til økonomi og at det vil være lite tilgang på helsepersonell i forhold til behovet på litt lengre sikt.

Enheten har et behandlingstilbud rettet mot de med lettere til moderate utfordringer som gir god effekt og er et godt tilbud. Vi har også et ungdomstilbud som i dag supplerer helsesykepleierne i forhold til de mest alvorlige sakene og det oppleves nyttig fra alle parter. Det har vært et politisk vedtak om å bygge nye lokaler til dagsenteret, da det ble for kostbart å renovere «pensjonærboligen» hvor Gnisten holder til i dag. Dette vedtaket er nå tatt ut av investeringsbudsjettet. Bygget er i en svært dårlig forfatning, og vi er nå i en slutfase for å finne nye mer egnede lokaler.. Opplever likevel omdømmet til Mestringsenheten som godt, og det er positivt at det er gode politiske signaler om at Mestringsenheten skal satses på.

Fysio - og ergoterapitjeneste, hverdagsrehabilitering og frisklivssentral:

Fysioterapitjeneste har 5,5 årsverk i kommunale stillinger, og 5 med driftstilskudd. Arbeidsoppgaver er drift av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, forebygging, habilitering og rehabilitering, (rehabiliteringsavdeling, individuelt og i gruppe), instituttpraksis (muskel-skjelett-lidelser, nevrologiske lidelser osv.) m.m. Ergoterapitjenesten har 2 årsverk, der arbeidsoppgaver er hjelpemiddelansvarlig, boligtilrettelegging, rehabilitering, ADL-trening, finmotorisk trening m.m. Hverdagsrehabilitering har 3 årsverk, der arbeidsoppgaver er hverdagsrehabilitering, implementering av hverdagsmestring, forebyggende hjemmebesøk. Frisklivssentralen har 1 årsverk, der arbeidsoppgaver er hjelp og støtte til endring av levevaner hovedsakelig innen fysisk aktivitet, kosthold, søvn og tobakk. Helsesamtaler/ motiverende intervju, treningsgrupper, Bra mat kurs, diabeteskurs, hverdagsgledekurs.

Fysioterapeuter med 5 driftstilskudd, fordelt med 3 i Elnesvågen 2 på Eide. Arbeidsoppgaver er rehabilitering, behandling av nyopererte, gi tilbud til personer med muskel og skjelettplager.

Helsetjenesten i Hustad fengsel består av 1,4 årsverk, fordelt på sykepleier, fysioterapeut og lege. Arbeidsoppgaver er å yte helsetjeneste til innsatte, da det er vertskommunen til fengselet har ansvar for helsetjeneste til alle innsatte.

Hjelpemiddelforvaltningen består av 2 årsverk, og har ansvar for å drifte kommunens trygghetsalarmer med å programmere, utplassere og oppfølging via nett og hos bruker. Utkjøring av hjelpemidler, reparasjon og drifte hjelpemidler fra kommunalt lager. Avdelinga har oppdrag i forhold til enkeltbrukere, ergo- og fysioterapi, heimesjukepleien, forvaltningskontor og institusjoner og omsorgsboliger.

Legetjenesten med Fræna legekantor og Eide Legekantor består av 12 legestillinger og 6,2 hjelpepersonell. Legekantoret har ansvar for organisering av fastlegeordningen og skal sørge for at det nok leger slik at alle som ønsker det får plass på en fastlegeliste. Videre gi tilbud om helsehjelp til alle som oppholder seg i kommunen.

Legevakt – interkommunalt med Molde som vertskommune

Miljøretta helsevern/smittevern består av en 50% stilling, men under covid-19 utvidet til 100%. Stillingen har ansvar for å sikre god oversikt over smittesituasjonen, opprettholde god vaksinasjonsdekning og videreføre god tilsynsvirksomhet.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

Utfordringer fremover:

- Større andel eldre i kommunen – vi må jobbe annerledes og smartere.
- Implementering av **hverdagsmestring** er et eksempel på hvordan vi kan jobbe smartere. Kulturendring er utfordrende, og en har strevd med å få til engasjement og samhandling rundt dette.
- Flere eldre bor hjemme lengre. Dilemmaet for bl.a. fysioterapitjenesten er at personer som har behov for tjenester i hjemmet krever mye kjøretid, og blir derfor i liten grad prioritert. Samtidig er det viktig å sette inn tiltak for å forebygge behov for dyrere tjenester.
- **De fysikalske instituttene** har lange ventelister, spesielt i Elnesvågen. Det er stort sett ny-opererte og «akutte forverringer» som blir prioritert. Personer med kronisk sykdom og muskel-skjelettlidelser får ikke eller får svært begrenset tilbud. Dette er uheldig bl.a. med tanke på at muskel-skjelettplager er den mest vanlige årsaken til sykemeldinger.
- **Hjelpemiddelforvaltningen** opplever at NAV legger mer og mer av ansvar for reparasjoner og vedlikehold over på kommunene. Det er også med årene blitt stadig større behov for å dokumentere behovet for reparasjoner, nye deler osv. Det er langt større tid som går med til skjemaflyt, og oppfølging av hjelpemidler som skal eksempelvis byttes. Hjelpemiddelforvaltningen har behov for 1 stilling til nettopp på bakgrunn av argumenter nevnt ovenfor.
- Folkehelsebarometeret viser bl.a. at kommunen har en stor andel personer med overvekt og fedme, og oppvekstbarometeret viser bl.a. en stor andel med muskel-skjelettplager sammenlignet med fylket og landet.
- Skolehelsetjenesten har utfordringer som trenger tverrfaglig tilnærming. Verken fysio- eller ergoterapeut er aktører i skolehelsetjenesten per dato. Det må satses på flere faggrupper og tettere samarbeid innen denne tjenesten.
- Kommunen har kun 1 **ergoterapeut**, også etter sammenslåingen. Det er en uholdbar situasjon for den ansatte, og det medfører at innbyggerne opplever urimelig lang ventetid, samt at ergoterapeuten stort sett bare har kapasitet til å bistå i søknader om hjelpemidler o.l. Rehabiliteringsavdelingen lider også under at ergoterapeuten ikke har mulighet til å bidra i det tverrfaglige samarbeidet.

- Tjenesten "forebyggende hjemmebesøk" er dessverre lagt på is på grunn av manglende ressurser.
- Det vil, også for Hustadvika kommune, være utfordringer med rekruttering av fastleger. I nær fremtid vil flere leger komme til pensjonistalder, og en ser ikke bort fra at det vil være store utfordringer med rekruttering. I nabokommunene står flere fastlegehjemler ledig grunnet rekrutteringsutfordringer.

Positiv utvikling:

- Frisklivssentralen i Hustadvika er en av to piloter i forskningsprosjektet «Min type 2 diabetes». Det er god oppslutning blant innbyggerne og vi er spente på resultatene.
- Fysioterapitjenesten har stor etterspørsel etter ulike gruppetreningstilbud og mange fornøyde brukere.
- Hverdagsrehabiliteringsteamet ser resultater av tverrfaglig og intensivt tilbud til hjemmeboende.
- Hjelpemiddelansvarlig har fått på plass «kontaktpersoner for hjelpemiddel» på alle institusjoner, boliger og i hjemmetjenesten. Disse får opplæring og oppfølging, og får ansvar for å søke om hjelpemidler til sine egne brukere (med noen unntak).
- Etablert samarbeid med slagforeningen. Utarbeidet informasjons-brosjyre til slagpasienter innlagt ved Molde sykehus om aktuelle tjenester og tilbud i Hustadvika kommune. En er også i gang med. å etablere egen «Slagkafé» i Hustadvika.

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebaserte tjenester yter helsehjelp for innbyggerne i Hustadvika kommune etter vedtak fra forvaltningskontoret, i form av hjemmesykepleie, kreftkoordinator, demenskoordinator, hjemmehjelp, hjemmeavlastning og personlig assistanse. De ansatte består av sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere, assistenter og hjemmehjelp. Det er 97 ansatte og ca 66 årsverk i tjenesten. Hjemmetjenesten ble i 2019 samlokalisert med en felles base, samlokaliseringen ble evaluert og egen sak ble lagt fram for kommunestyret høsten 2021.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

- Hverdagsmestring, samarbeide godt med hverdagsrehabiliteringsteamet
- Covid-19 har bydd på store utfordringer i 2021. Mye ekstra arbeid i forhold til smittevernsrutiner og logistikk i forhold til personell
- Rekruttering av kvalifisert personale er og vil bli en stor utfordring også fremover
- Demens-koordinator er under etablering
- Flere antall hjemmeboende med komplekse utfordringer. Dette som følge av nedleggelse av plasser med heldøgnsomsorg i kommunen. Noe som også er en følge av samhandlingsreformen og kortere liggetid i spesialisthelsetjenesten
- Samhandlingsreformen har medført at vi utfører mer avansert pasientbehandling i kommunen
- Velferdsteknologi tas mer i bruk
- Digitale verktøy er tatt i bruk under Corona-pandemien
- E-læring
- Kvalitetssystemet Compilo

Institusjoner og omsorgssenter

Rammeområdet yter helsehjelp for innbyggerne i Hustadvika kommune etter vedtak fra forvaltningskontoret, og består av

- Lundhaugen omsorgssenter (20 boenheter)
- Auretunet omsorgssenter (11 boenheter)
- Bøtunet omsorgssenter (16 boenheter)
- Eide sykehjem (29 boenheter)
- Fræna sjukeheim og omsorgssenter (41 boenheter)
- Kjøkkentjenesten

Ansatte består av sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere, aktivitør, renholder, assistenter, hjemmehjelp og vaskeriansatte.

Kjøkkentjenesten i Hustadvika kommune består av 12,8 årsverk med 18 medarbeidere og 2 lærlinger. Vi har tre kjøkken i kommunen - Lundhaugen omsorgssenter, Eide sykehjem og hovedkjøkkenet som ligger i Elnesvågen sentrum. Kjøkkentjenesten leverer næringsrik og rett sammensatt mat til institusjonene/omsorgssentrene, samt hjemmeboende i kommunen etter vedtak.

Antall aktivitetssenter er redusert fra fem til to: Aktivitetssenter Eide sykehjem, beregnet for demente og Solstua aktivitetssenter ved Fræna sjukeheim og omsorgssenter.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

De viktigste utviklingstrekkene og utfordringer fremover er fortsette med å dele på kompetansen, hjelpe hverandre på tvers for å møte utfordringene vi har, for eksempel sykefravær. Det å bli Hustadvika kommune har vært en omstillingsprosess, men det har kommet mye bra ut av det også. Flere å dele erfaringer og kompetanse med!

- Covid-19 har bydd på store utfordringer i 2021. Mye ekstra arbeid i forhold til smittevernsrutiner, karantene hos personale samt stenging av institusjoner
- Rekruttering av kvalifisert personale er og vil bli en stor utfordring fremover
- Flere antall demente som vil kreve ekstra ressurser også i form av forsterka enheter. Noe som også er en følge av samhandlingsreformen og kortere liggetid i spesialisthelsetjenesten
- Nedleggelse av Farstad omsorgssenter har medført at terskelen for å få plass i institusjon er høyere.
- Samhandlingsreformen har medført at vi utfører mer avansert pasientbehandling i kommunen
- Velferdsteknologi tas mer i bruk

Positiv utvikling:

- Nytt pasientvarslingssystem er installert ved Fræna sykehjem og på Auretunet omsorgssenter. Nytt anlegg ved Bøtunet er under planlegging.
- Digitale verktøy tatt i bruk under corona-pandemien
- Mottatt midler til aktivitet på institusjon og omsorgssenter fra statsforvalteren
- Kjøkkenet avlaster hjemmetjenesten med matombringing
- Opprettet eget aktivitetssenter for demente

Bo- og habilitering

Rammeområdet består av disse enhetene:

- Mikalmarka med 29,38 årsverk og 37 medarbeidere
- Hestehowegen 38 med 15,62 årsverk og 20 medarbeidere
- Holalia med 12,91 årsverk og 21 medarbeidere
- Hestehowegen 14 med 7,65 årsverk og 12 medarbeidere
- Setbakken med 7,32 årsverk og 8 medarbeidere
- Haukås med 28,86 årsverk og 37 medarbeidere
- Knausvegen med 14,9 årsverk og 17 medarbeidere, inkl. Aktivitetshuset
- Eidem med 9,1 årsverk og 14 medarbeider

Arbeidsoppgaver:

- Bistå tjenestemottakeren i det daglige og aktivt bidra til tjenestemottakerens hverdagsmestring
- Sikre at tjenestene utøves på faglig forsvarlig måte etter gjeldene lover og forskrifter og i tråd med virksomhetens målsetting
- Yte tjenester i henhold til gjeldende vedtak
- Vurdere behov og planlegge tjenestetilbudet, iverksette tiltak
- Oppfølging av tiltaksplaner, prosedyrer og øvrige planer
- Oppfølging av kapittel 9 i HOL (Tvang og makt)
- Samhandling med spesialisthelsetjenesten
- Samarbeid med øvrige tjenester innen kommunehelsetjenesten
- Medisinsk oppfølging
- Jobbe målrettet og systematisk etter miljøterapeutiske tiltak
- Samarbeid med tjenestemottakeren, pårørende og eksterne samarbeidspartnere
- Delta i kvalitetsutvikling av tjenesten, samarbeide med kollegaer og ledelsen med søkelys på forbedring av tjenesten
- Aktiv deltakelse i innovasjon og utviklingsarbeid
- Medansvar for internkontroll, kvalitetssikring og HMS
- Bruk av velferdsteknologi

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

I etterkant av pandemien ser vi en økning av unge personer med psykiske og sosiale vansker, der tjenestene skal gis fra rammeområdet. Dette gir en dreining i tjenesteproduksjonen og krever mer bredde i fagområdet. Tidligere har det vært en tradisjon for at bo- tjenestene er tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og da gjerne mennesker med psykisk utviklingshemming.

For å møte utfordringene er det behov for økt kompetanse innenfor områder som psykisk helse og somatikk.

Alle tilrettelagte omsorgsboliger i kommunale bofellesskap er per i dag tildelt. Dette er en stor økning fra fjoråret, som vil gi økt behov for bemanning for å kunne gi tjenester etter vedtak.

I forbindelse med kompetansekravene som følger av vedtaksfatting etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9, ser vi at noen tjenestesteder i flere år har måtte søkt om dispensasjon fra utdanningskravet. Tjenesten jobber

målrettet med å rekruttere nok kvalifiserte søkere, men er langt fra i mål.

Flere kompetansehevende tiltak har vært satt på vent under pandemien eller vært gjennomført på teams. Utover høsten har det vært startet opp flere tiltak og det jobbes godt med samarbeid på tvers i enhetene.

En annen utfordring som har blitt mer tydelig det siste året er, at vi har flere enheter som driver med lik tjenesteproduksjon, deriblant Tiltak for funksjonshemmede, som organisatorisk ligger inn under oppvekst. Her meldes det om en jevn økning av vedtak om blant annet avlastning for familier med tyngende omsorgsoppgaver.

Vi ser også at flere innbyggere ønsker at tjenestene skal gis ut ifra eget hjem, som det er et ønske om å eie fremfor å leie. Dette gir en økning i antall oppmøtesteder og krever i noen tilfeller mer bemanning enn ved samlokalisering. Med de rekrutteringsvanskene vi opplever per i dag, må vi stille oss spørsmålet om dette er riktig organisering. Det er et ønske fra rammeområdet at dette samles til en felles tjeneste.

Positiv utvikling:

- Dagtilbud på Aktivitetshuset er reetablert med en ansvarlig koordinator for daglig drift.
- Det er etablert et tett samarbeid med Familiens Hus for erfaringsutveksling og mer smidige overganger inn i voksenlivet.
- Tettere samarbeid med Forvaltningskontoret
- Etablert flere tverrprofesjonelle samarbeid
- Blitt flinkere til å dele kompetanse og innhente veiledning fra andre kommunale tjenester
- I gang med kartlegging av den demografiske utviklingen i tjenesten, for å rigge oss på en mer hensiktsmessig måte

NAV

NAV-kontoret driftes i partnerskap mellom kommunen og stat og leverer både kommunale og statlige tjenester. NAVs hovedmålsetting er å bistå til å få flere i arbeid. Enheten bistår arbeidssøkere med å komme ut i arbeid og arbeidsgivere med å skaffe arbeidskraft. Vi skal også se til at de som trenger ytelse og tjenester får det de har krav på. Veiledere hos oss gir også råd og veiledning til arbeidsgivere og arbeidstakere for å hindre sykefravær og utstøting fra arbeidslivet. NAV Hustadvika ivaretar kommunens oppgaver etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. De kommunale tjenestene som inngår i enheten er: Råd og veiledning, økonomisk veiledning og gjeldsrådgiving, økonomisk stønad, midlertidig botilbud i en nødsituasjon, kvalifiseringsprogram, individuell plan, samt generelt forebyggende virksomhet.

NAV Hustadvika er lokalisert i Elnesvågen, Rådhusbygget. NAV-veilederne gjennomfører forhåndsavtale samtaler ved våre lokaler i Elnesvågen og tilbyr mulighet for samtaler ved Familiens hus i Eide sentrum. I tillegg gjennomføres samtaler og oppfølging på arbeidsplasser og legekantor, eller hos andre samarbeidspartnere. Kontoret har drop-in mulighet to dager i uka. Dette er mandager og onsdager innenfor åpningstiden 10.00 - 12.00. Nasjonalt i NAV er det en strategi å jobbe for flere planlagte brukermøter for å kunne tilby bedre brukermøter. For å frigjøre mer tid til brukeroppløping er det nasjonalt innført flere digitale løsninger og selvbetjeningsmuligheter på nett, www.nav.no.

NAV Hustadvika har 10 kommunale ansatte (9,2 stillinger) og 14 statlige ansatte (13,4 stillinger). En 50 % statlig stilling ved kontoret yter råd og veiledningstjenester til innsatte i Hustad fengsel. Enheten følger opp rundt 900 personer,

derav ca 220 ungdommer under 30 år. Ved utgang av 2020 hadde Nav Hustadvika 275 mottakere av sosiale tjenester. Av disse var 84 sosialhjelpsmottakere (med mer enn 50 % samvær) mennesker med 1 eller flere barn i husholdningen. 102 brukere, altså 37% var ungdom under 30 år. 27 av disse var langtidsmottakere (mer enn 6 mnd) av sosial stønad.

Viktige utviklingstrekk og utfordringer fremover:

NAV Hustadvika har hatt og vil ha særlig fokus på utvikling av de sosiale tjenestene i NAV. Vi mener det er viktig å prioritere tidlig innsats for å forebygge vansker senere i livet, og de siste årene har vi søkt om flere tilskudd for å styrke arbeidet i enheten. I 2018 søkte vi om tilskuddsmidler til Samhandlingskoordinator. Målet var å utvikle bedre individuelt tilpassende, helhetlige og samordnede tjenester på tvers av sektorer og etater som skal forebygge og bekjempe fattigdom og sosial eksklusjon. Målgruppen for prosjektet er sosialt og økonomisk vanskeligstilte barn, unge under 30 og familier som har behov for sosiale tjenester, eller står i fare for å komme i en vanskelig situasjon. Tjenesten har etablert et tettere samarbeid med barneverntjenesten, mestringsenheten, enhet for integrering og voksenopplæringen. Vi ser betydningen av og behovet for å følge tettere opp familier med lav inntekt som har behov for sosial stønad. Derfor ble det i 2020 søkt om tilskudd til en familieveileder som skal bistå lavinntektsfamilier med økonomisk rådgivning og veiledning. Målet er at familiene i større grad skal bli selvhjulpne og sørge for egen inntekt til livsopphold. Dermed forebygge at barn vokser opp i fattigdom med risiko å utvikle vansker senere i livet. Prosjektet startet opp 7. september 2020. Som følge av Covid-19 lyste Statsforvalteren ut ekstra tilskuddsmidler til sosiale tjenester i NAV. Kontoret søkte da om midler til Ung- koordinator. Vi så at særlig de under 30 var rammet av ledighet som følge av pandemien. Det er viktig med tett arbeidsrettet oppfølging for å forebygge utenforskap senere i livet. NAV har et viktig oppdrag i å sørge for økt sysselsetting og et bærekraftig velferds samfunn.

Kommunen skal stille krav om aktivitet til sosialhjelpsmottakere under 30 år jfr. Sosialtjenesteloven § 20a. Det har vært utfordringer rundt å finne gode måter å løse dette på som ikke er for ressurskrevende for tjenesten, men kunne gi en gevinst både for bruker og kommunen på lang sikt. Tjenesten vurderer krav om aktivitet til alle stønadsmottakere under 30 år. Etter at Ung koordinator startet opp, har vi i større grad også sørget for at kommunen har tilbud som ivaretar aktivitetskravet.

NAV Hustadvika har signert ny leiekontrakt hos Norlund AS, og ferdigstilling av lokalet er i løpet av første halvår 2022. I kravspesifikasjonen ligger det at kontoret skal ha et nytt arealkonsept, en ABW- løsning (aktivitetsbasert arbeidsplass). Det nye arealkonseptet er utviklet som en felles modell for arbeids- og velferdsetaten med bakgrunn i felles mål og visjon for etaten.

Styringsindikatorer

For å evaluere måloppnåelsen vår, skal det utarbeides et sett med styringsindikatorer.

Styringsindikatorene er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanen.

For hver styringsindikator skal det angis et mål for budsjettåret og hvor måloppnåelse vil bli evaluert i kommunens årsberetning for det aktuelle året. Indikatorene og ambisjonsnivået vil revideres årlig.

Arbeid med sykefravær og trivsel på arbeidsplassen

Sykefravær

Det samlede sykefraværet for Hustadvika kommune skal ikke overstige 6,5%.

Noen enheter opplever lavt sykefravær, mens det i andre har høye tall. Det er åpnet for en differensiering av dette i de ulike rammeområdene og i de ulike enhetene, slik at alle har mål for sykefravær det er realistisk å jobbe mot.

Å jobbe med å øke nærværet på arbeidsplassen, versus å redusere sykefraværet, betyr å jobbe med forbedringsområdene i hele virksomhetens verdikjede.

Måltall for sykefravær i de ulike rammeområdene i kommunen

Sykefravær	Mål
Kommunedirektøren	3,0 %
Samfunnsutvikling	3,0 %
Familiens hus	6,5 %
Oppvekst felles	6,5 %
Kommunale barnehager	6,5 %
Skole	6,5 %
Helse og velferd felles	6,5 %
Helse og mestring	4,5 %
Hjemmebaserte tjenester	11,0 %
Institusjoner og omsorgsleiligheter	6,5 %
Bofellesskap	8,0 %
NAV	6,5 %
Kommunalteknikk	6,5 %
Bygg og eiendom	6,5 %
Plan og byggesak	3,0 %
Brann og beredskap	6,5 %
Landbruk og miljø	3,0 %

Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen

Hustadvika kommune gjennomførte våren 2020 medarbeiderundersøkelsen "10-faktor". Selve formålet med å gjennomføre medarbeiderundersøkelsen er blant annet å kartlegge utvalgte faktorer som er viktige for å oppnå gode resultat og gode tjenester til brukerne.

Om undersøkelsen – 10 faktor:

10-FAKTOR er et godt verktøy for å måle faktorer som vi vet er avgjørende for å oppnå gode resultater og som kan påvirkes gjennom målrettet utviklingsarbeid.

De 10 faktorene er:

1. Indre motivasjon
2. Mestringstro
3. Autonomi
4. Bruk av kompetanse
5. Mestringsorientert ledelse
6. Rolleklarhet
7. Relevant kompetanseutvikling
8. Flexibilitetsvilje
9. Mestringsklima
10. Prososial motivasjon

Undersøkelsen fanger opp faktorer på individnivå, gruppe-, ledelses og organisasjonsnivå, og kan gjennom det bidra til målrettet utvikling. Informasjons- og presentasjonsmateriale finnes på 10faktor.no

Faktorene måler dels medarbeidernes oppfatninger av viktige forhold på arbeidsplassen, som f.eks. graden av mestringsorientert ledelse, mestringsorientert motivasjonskultur, tydelig kommuniserte forventninger, muligheter til selvstendighet, muligheter til relevant kompetanseutvikling og muligheter til å bruke egen kompetanse. Og dels måler faktorene medarbeidernes holdninger til jobben de har, herunder to typer motivasjon (indre motivasjon og nytteorientert/prososial motivasjon), mestringstro og viljen til å være fleksibel.

Gjennomføring av undersøkelsen:

Hustadvika kommune fikk tilsagn på OU- midler for å få bistand fra KF konsulent Anita Hansen til å informere om gjennomføringen av undersøkelsen til alle ledere og gi opplæring til de som skulle ha ansvaret for gjennomføringen av medarbeiderundersøkelsen.

Undersøkelsen foregikk elektronisk og ble sendt ut på epost adresse til alle fast ansatte, vikarer som benyttes ofte og midlertidige i et lengre vikariat/engasjement. Ansatte med flere arbeidssteder i kommunen skulle svare på hvert arbeidssted.

Samlet svarprosent og resultat

Vi fikk 944 svar av 1546 planlagte svar, noe som tilsvarer en svarprosent på 61 %.

Presentasjon av resultater – arbeidet videre

Resultatet for Hustadvika kommune er blitt presentert for ledergruppen og enhetsledere, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Enhetsledere eller leder med personalansvar har ansvaret for at resultatene presenteres på hver arbeidsplass, og det ble jobbet med oppfølging av undersøkelsen fra høsten 2020.

Vurdering

Svarene for kommunen samlet viser at vi har stor grad av tilfredshet på de fleste faktorene, og at vi ligger på eller over snittet sammenlignet med andre kommuner i Norge på de fleste faktorene.

Videre arbeid

10-faktor skal etter planen gjennomføres hvert 3. år. Dette for at enhetene skal ha god nok tid til å følge opp de handlingsplaner de har blitt enige om etter gjeldende undersøkelse. Ny medarbeidersamtale gjennomføres våren 2023.

I oppfølgingen blir det utarbeidet et felles opplegg for ledelse, tillitsvalgte og vernetjenesten. Denne opplæringen baserer seg på anbefaling fra KS

HMS-gruppene vil ha et ansvar med å forankre undersøkelsene og følge opp handlingsplanene i den enkelte enhet.

Hustadvika kommune sammenlignet med andre kommuner - hva er status?

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 152 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å **gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt** over hvordan kommunen driver.

Tallene er i hovedsak hentet fra Statistisk sentralbyrås Kostra-database for 2018. I tillegg har vi hentet offentlig statistikk fra en del andre kilder, både andre tall fra SSB, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking.

Barometeret består av 12 ulike sektorer, med forskjellig vekt. Grunnskole og pleie og omsorg er viktigst, fulgt av barnevern, barnehage og økonomi. Disse sektorene utgjør 70 prosent av barometeret samlet.

Kostranalyser

Telemarksforsking utarbeider KOSTRA- og effektivitetsanalyser som illustrerer hvordan kommunens ressursbruk på ulike tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser.

Basert på opplegget fra Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) og sist oppdaterte befolkningsframskrivinger fra SSB, illustrerer de også hvordan kommunens framtidige kostnader og utgiftsbehov vil bli påvirket.

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse – Hustadvika kommune 2020

- Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerte frie inntekter).
- Våre beregninger viser at Hustadvika kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 71,6 mill. kr i 2020. Da er det ikke hensyntatt at kommunen hadde et *høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen»* (ca. 5 prosent i 2020). Kommunen hadde et inntektsnivå på landsgjennomsnittlig nivå i 2020.
- **Beregningene viser at Hustadvika kommune samlet sett hadde merutgifter på 34,2 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå» i 2020.**

Oppsummering KOSTRA- og effektivitetsanalyse. Hustadvika kommune
2020. Kilde: KOSTRA/KMD, beregninger ved TF

Tjenesteområde	Mer-/mindreforbruk 2020 (mill. kr) sammenlignet med	
	Landsgjennomsnittet	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	8,8	7,5
Administrasjon	0,4	0,4
Landbruk	1,4	-0,7
Grunnskole	51,0	32,8
Pleie og omsorg	36,8	16,6
Kommunehelse	-5,5	-8,6
Barnevern	-1,7	-3,1
Sosialtjeneste	-19,7	-10,9
Sum	71,6	34,2

Mer og mindreutgift 2020

Denne plansjen over viser mer-/mindreutgift for Hustadvika kommune sammenlignet med landsgjennomsnittet samlet per tjenesteområde. Vi ser her at når vi tar hensyn til både geografisk plassering, befolkning osv, samt til vårt inntektsnivå bruker vi 34,2 mill. kroner mer enn landsgjennomsnittet. Med andre ord, mer enn vi har råd til utfra løpende inntekter hvert år. Vi ser også at administrasjon, barnehage, grunnskole og pleie og omsorg er det områdene der det er størst merforbruk. Det positive i dette bildet er at i 2019 brukte kommunen 76 mill. kroner mer enn landssnittet i normert og inntektsjustert nivå. Vi er på rett vei.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse, Hustadvika kommune 2020

KOSTRA- og effektivitetsanalyse Hustadvika kommune 2020. Kilde: KOSTRA/KMD, beregninger ved TF

	Beregnet utgifts- behov 2020	Netto driftsutgifter 2020			Mer-/mindreforbruk sammenlignet med		
		Hustadvika kommune	Lands- gjennom- snitt	Hustadvika "normert nivå"	Lands- gjennom- snittet	"Normert nivå"	«Normert og inntektsjust. nivå»
		kr pr innb	kr pr innb	kr pr innb	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Barnehage	1,0113	9 838	9 174	9 278	8,8	7,5	7,5
Administrasjon	0,9998	4 823	4 790	4 789	0,4	0,4	0,4
Landbruk	2,4069	210	108	260	1,4	-0,7	-0,7
Grunnskole	1,0965	17 959	14 131	15 495	51,0	32,8	32,8
Pleie og omsorg	1,0767	22 529	19 763	21 279	36,8	16,6	16,6
Kommunehelse	1,0671	3 058	3 470	3 703	-5,5	-8,6	-8,6
Barnevern	1,0484	2 030	2 155	2 260	-1,7	-3,1	-3,1
Sosialtjeneste	0,7481	1 152	2 631	1 968	-19,7	-10,9	-10,9
Sum	1,0470				71,6	34,2	34,2

Våre beregninger viser at Hustadvika kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 71,6 mill. kr i 2020. I forhold til kommunens «normerte utgiftsbehov» er det beregnet merutgifter på 34,2 mill. kr. Dette er hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerede frie inntekter på 100 prosent av landsgjennomsnittet, er det også beregnet et samlet inntektsjustert merforbruk på 34,2 mill. kr.

Netto driftsutgifter per innbygger 2020

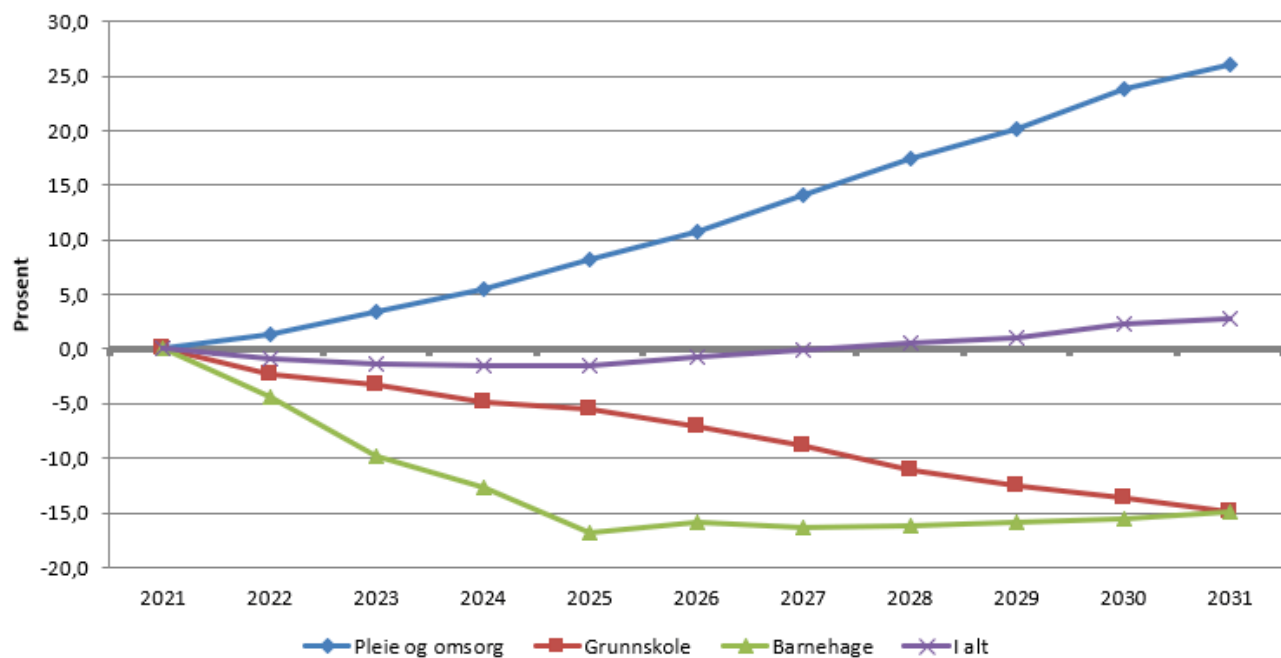
Denne plansjen viser mye det samme som plansjen over, men her vises også utgiftene per innbygger. Likevel slik at når vi oppsummerer for hele kommunen blir resultatet det samme som over.

Et eksempel fra pleie og omsorg: Myndighetene mener vi etter kriterier og vektene i inntektssystemet bør bruke 19 763 per innbygger. Vi bruker 21 279 kroner. Men her har vi hatt en betydelig forbedring sammenlignet med 2019.

Når det gjelder Grunnskole viser tabellen at landssnittet bruker 14 131 kroner per innbygger. Vi bruker 15 495 kroner per innbygger til grunnskole. Vi ligger altså betydelig over og "merforbruket" utgjør 32,8 mill. kroner.

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2020 - 2030

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Denne plansjen viser de utfordringer endring i demografien vil gi kommunen i årene fremover. Denne økonomiplanen har startet arbeid med å tilpasse budsjettene til dagens utvikling. Det på går nå et arbeid med å utarbeide plan for Helse og velferd og plan for oppvekst. Disse planene vil gi føringer på ytterligere tiltak på disse områdene for å møte fremtiden.

1579 HUSTADVIKA

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2021 kroner og endring fra 1.1.2021)

Endring utgiftsbehov per	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM HUSTADVIKA
2022	4 349	-5 817	-6 612	-16	243	-800	-8 653
2023	7 302	-2 387	-8 201	-212	328	-736	-3 906
2024	7 253	-4 176	-4 389	-59	269	-632	-1 735
2025	8 969	-1 641	-6 096	-113	269	-600	789
2026	9 059	-3 878	1 403	-92	319	-372	6 439
2027	11 264	-4 624	-853	-72	342	-504	5 553
2028	11 451	-5 519	247	-218	449	-427	5 984
2029	9 307	-4 027	427	-16	214	-400	5 504
2030	12 568	-2 685	674	-149	353	-268	10 493
2031	7 475	-3 281	853	-18	201	-300	4 930
Sum 2022-2031	88 998	-38 035	-22 548	-963	2 987	-5 039	25 400

Denne plansjen viser tallmessig de utfordringer kommunen vil møte i årene som kommer helt fram til 2031. Dette utgjør betydelige utfordringer for Hustadvika kommune. Arbeidet med å implementere disse endringene i budsjettene er startet.

Brukerundersøkelser

Hustadvika kommune gjennomfører brukerundersøkelser innen flere av kommunes tjenesteområder.

Hensikten med brukerundersøkelser er at kommunene skal kunne følge med i egen kvalitetsutvikling, ha et verktøy som kan bidra til brukerdialog og samtidig kunne sammenligne seg med andre kommuner.

Hustadvika kommune bruker Kommuneforlagets brukerundersøkelser (www.bedrekommune.no) i alle undersøkelsene, bortsett fra foreldreundersøkelsen som er gjennomført ved skolene. Der brukes Utdanningsdirektoratet sin undersøkelse.

I alle våre undersøkelser er formålet å få et bilde av kvaliteten på tjenesteytingen slik brukeren opplever det. Hvert enkelt svar i brukerundersøkelsen må sees i sammenheng – og svarene gir en indikasjon på kvaliteten i tjenesteytingen.

Gjennomføring av brukerundersøkelser våren 2020

- Interne støttefunksjoner (lønn/personal, økonomi, IKT og arkiv)
- Foreldreundersøkelse på skolene
- Barnevern
- Beboere og pårørende ved institusjonene og omsorgssentrene
- Brukerne av hjemmetjenesten
- Beboere og pårørende i bo og habilitering
- Helsestasjonen
- Skolehelsetjenesten (for foreldre/foresatte)
- Skolehelsetjenesten – elever i 9. og 2. trinn på vgs
- Ergo- og fysioterapitjenesten oppdelt i:
  - Ergoterapitjenesten
  - Frisklivssentralen
  - Fysioterapi for barn og unge
  - Gruppetrening
  - Hverdagsrehabilitering
- Rus og psykisk helse (Mestringsenheten) oppdelt i:
  - Rask psykisk helsehjelp for de over 18 år (RPH)
  - Ambulerende team
- Kulturskolen – elever 8.trinn og voksne
- Byggesaksbehandling
- Vann og avløp
- Biblioteket

Videre arbeid og oppfølging

Alle enheter har fått tilsendt rapporter på resultat for sin enhet og skal gå igjennom resultatene med sine medarbeidere. Resultatene skal brukes til forbedringsarbeid i enhetene fremover. Kommunestyret vil bli presentert en oppsummering fra hver undersøkelsene som er gjennomført. Oppsummeringen vil inneholde informasjon om:

- Hvilke områder det jobbes med
- Hvorfor disse områdene er plukket ut
- Hvilke mål er satt
- Hvilke tiltak er iverksatt/skal iverksettes
- Tidshorisont for arbeidet

Tiltakene som foreslås i oppsummeringen skal kunne gjennomføres med de ressursene enheten/avdelingen har til rådighet.

Driftsbudsjettet

Det tredje budsjettet og økonomiplan for Hustadvika kommune

Dette er det tredje driftsbudsjettet for Hustadvika kommune. Under er det kommentert i forhold til rammeområder vedtatt i gjeldende økonomireglement. Innenfor disse rammene har kommunedirektøren fullmakt til å fordele mellom de enheter som hører hjemme inn under de ulike rammeområder.

Alle rammer er tilført økning tilsvarende den **kommunale deflatoren** som i 2022 utgjør 2,5 % (fordelt med 3,2 % som årslønnsvekst og 1,6 % som prisvekst).

Deflatoren er den økning i lønns- og prisstigning som finansdepartementet antar vil komme i dette året.

Budsjettrundskriv

Kommunedirektøren sendte 7.07.2021 ut budsjettrundskriv I med beskrivelse av den økonomiske situasjonen. Gjennom budsjettmøter høsten 2021 ville plan for innsparing og rammer for økonomiplanen bli tatt opp. I 2021 er det et mål å få en innsparing på 41 mill. kroner. Regnskapet for 2021 vil ut på nyåret vise fasit for disse tiltakene. Kommunedirektøren la også fram en framdriftsplan i dette skrevet. Budsjettmøter ble gjennomført sent sommer og høst 2021. Både driftsrammer og investeringsprosjekter var tema. Det har ikke vært mulig å nå de beregnede krav til kutt.

Regnskapet for 2021 veldig påvirket av pandemien: Det er kommet ekstra utgifter og ekstra inntekter som har påvirket situasjonen i betydelig grad. Det er komplisert å finne ut av reelle tall. Kommunen er derfor usikker på hva den reelle økonomiske stillingen er i 2021. Dette vet vi mer om over nyttår når regnskapet blir avsluttet.

Planlagt endring i budsjett er vist nedenfor i tabeller per rammeområder.

Driftsbudsjettet - samlet talloppsett 2022 - 2025

Bevilgningsregnskapet - drift

Tall i hele tusen kroner

Bevilgningsregnskapet - drift	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-473 261	-478 000	-474 582	-475 236	-475 773
Inntekts- og formueskatt	-373 071	-402 000	-385 825	-385 825	-385 825
Eiendomsskatt	-58 862	-63 017	-55 116	-55 116	-55 116
Andre generelle driftsinntekter	-45 500	-53 246	-42 500	-45 000	-42 500
Sum generelle driftsinntekter	-950 694	-996 263	-958 023	-961 177	-959 214
Sum bevilgninger drift	873 009	919 856	855 889	850 264	845 964
Avskrivinger	57 000	62 000	68 000	67 000	67 000
Sum netto driftsutgifter	930 009	981 856	923 889	917 264	912 964
Brutto driftsresultat	-20 685	-14 407	-34 134	-43 913	-46 250
Renteinntekter	-1 500	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Utbytter					
Gevinst finansielle omløpsmidler	-4 500	0	-4 500	-4 500	-4 500
Renteutgifter	21 968	34 053	48 527	52 145	52 666
Avdrag på lån	53 124	52 170	63 925	67 300	68 900
Netto finansutgifter	69 092	84 223	105 952	112 945	115 066
Motpost avskriviner	-57 000	-62 000	-68 000	-67 000	-67 000
Netto driftsresultat	-9 593	7 816	3 818	2 032	1 816
Overføring til investering	739	-	-	-	-
Avsetning/bruk bundne fond	-8 839	-	-	-	-
Avsetning/bruk disposisjonsfond	17 693	-7 816	-3 818	-2 032	-1 816
Dekning tidligere års merforbruk		-	-	-	-
Som disponering/dekning netto driftsresultat	9 593	-7 816	-3 818	-2 032	-1 816
Fremført til inndeckning senere år	-	-	-	-	-

Hustadvika kommune budsjetterte med et positivt netto driftsresultat i 2022. Og med negativt resultat i 2023, 2024 og 2025. Total 4,6 millioner i negativt resultat i perioden.

Dette ble korrigert etter til negativt netto driftsresultat på 6,8 mill. etter vedtak i kommunestyre 23.6.2022. Dette ble endret til 7,8 mill. i sak 80/2022.

Bevilgning drift - Rammeområdene

Tall i hele tusen kroner

Sum bevilgning drift	Rev. Budsjett 2021	Deflator	Økning/ Nye tiltak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Politisk styring	6 084	152	-40	7 181	6 496	6 196	6 496
Kommunedirektøren	47 307	1 182	3 605	52 394	51 519	51 644	51 644
Samfunnsutvikling	21 091	527	-3 914	18 654	17 704	17 704	17 704
Familiens hus	86 903	2 172	2 750	102 288	86 525	82 525	82 525
Oppvekst felles	104 737	2 618	4 950	112 955	108 305	105 805	102 305
Kommunale barnehager	55 182	1 379	-1 820	56 231	50 741	48 541	45 441
Skoler	177 042	4 426	-10 288	178 690	162 930	157 430	154 930
Helse og velferd felles	21 265	531	-6 613	15 267	15 182	15 182	15 182
Helse og mestring	32 067	801	4 863	44 183	39 031	40 031	41 031
Hjemmebaserte tjenester	52 032	1 300	406	56 548	53 738	55 738	57 738
Institusjoner og omsorgsleiligheter	116 502	2 912	-9 850	111 874	109 564	113 564	117 564
Bofellesskap	104 378	2 609	1 845	109 762	109 332	109 832	107 332
NAV	15 556	388	-625	15 404	15 319	15 319	15 319
Kommunalteknikk	-3 842	-97	-354	-2 723	-4 293	-4 293	-4 293
Bygg og eiendom	40 057	1 001	-3 245	42 741	37 313	39 313	39 313
Plan og byggesak	4 076	101	-575	3 922	3 102	2 602	2 602
Brann og beredskap	9 310	232	1 433	12 038	11 017	10 767	10 767
Landbruk og miljø	2 762	69	100	2 947	2 864	2 864	2 864
Fellesutgifter pensjon	-20 500	0	0	-20 500	-20 500	-20 500	-20 500
SUM bevilgning	872 009	22 303	-17 372	919 856	855 889	850 264	845 964

Mestringsenheten er flyttet fra Helse og velferd felles til Helse og mestring.

Inntekter - driftsbudsjettet

INNTEKTER

Anslaget på frie inntekter innebærer en nominell vekst for Hustadvika kommune fra 2021 til 2022 på 0,9 prosent. I samme periode er anslått landsgjennomsnittlig vekst på 1,5 prosent.

Veksten i frie inntekter er regnet fra anslag på regnskap for 2021 i statsbudsjettet 2022.

Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2022 før i januar 2023, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2022 vil være. Det presiseres derfor at det angitte nivået på frie inntekter er et anslag.

Rammetilskudd

Rammetilskudd inkl. skatteutjevningmidler utgjør 473,3 mill. kroner inkl. skatteutjevning for 2022. Kommunen mottar i dette beløpet også regionsentertilskudd på 4,3 mill. kroner. I 2022 mottar kommunen ikke Covid 19 midler fra staten.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å legge inn 4,7 mill. i merinntekt.

Skatteinntekter

Skatteinntektene i Hustadvika er forventet å bli på 82 % av landsgjennomsnittet. Skatteinntektene er forventet å bli 385,8 (366,0) mill. kroner i 2022.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår derfor å øke budsjettposten med 16,2 mill. kroner.

Eiendomsskatteinntekter

Nye regler for 2020 medførte redusert eiendomsskatt. Det gjelder bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk (maskinskatten) og at reduksjonssatsen på formuesverdier (hus og hytter) nå er økt til 30 %.

I 2021 ble takstverdien på hus og hytter blir redusert med 30 %. Dette medførte en reduksjon i kommunens inntekter for 2021. Kommunen har maksimum promillesats på hus og hytter - 4 promille.

Det er innført en kompensasjonen for endringer i regelverket for eiendomsskatt i 2020, bortfall av skatt på verk og bruk - produksjon. Ordningen er slik at kompensasjonen øker med 1/7 hvert år i takt med at kommunen mister inntektene. År 2022 er år 4 av 7 og kommunen mottar 5,2 mill. kroner. Dette er 2,2 mill. kroner mindre enn det som var forutsetningen da refusjonsordningen ble innført.

Kompensasjonen er redusert slik at samlet refusjon for Hustadvika kommune nå er redusert fra 12 mill. kroner til 6,8 mill. kroner. Reduksjonen utgjør 5,2 mill. kroner i tapte inntekter for Hustadvika kommune per år fra 2025. I kommunens budsjett er dette innarbeidet i rammetilskuddet fra staten.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å korrigere inntektsposten til samlet 63 mill. kroner basert på tall etter fakturering 1. kvartal.

Tilskudd fra andre

Tilskudd fra andre er lagt inn med samlet 45,5 mill. kroner i 2022 mot 45,5 mill. kroner i 2021. Dette er refusjon renter fra Husbanken på ulike ordninger, tilskudd ressurskrevende brukere, tilskudd fra havbruksfondet osv.

Ressurskrevende brukere:

- Kompensasjonsgraden beholdes uendret på 80 prosent.
- Personer over 67 år omfattes ikke av ordningen

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke beløp for forventet refusjon med netto 7,7 mill. kroner.

Renteinntekter

Det legges inn en forventning på 2,0 mill. kroner i renteinntekter for 2022. Det forventes en økning i renten i løpet av planperioden, men det er også forventet at kommunens likviditet blir dårligere. Beløpet på 2,0 millioner holdes derfor likt i planperioden.

Gevinst på finansielle omløpsmidler

Budsjett på 4,5 millioner i 2022 og resten av planperioden. Det forventes at kommunen vil ha om lag 106 millioner i aktive plasseringer 1. januar 2022. Det legges derfor i budsjettet opp til en avkastning på 4,25%.

Revidering i sak 56/2022: Regnskapet viser per 30.04. over 2,5 mill. i tap på kommunens plasseringer. Det har vært negativ avkastning hittil i år, og kommunedirektøren foreslår å korrigere budsjettet til 0,-. Situasjonen er usikker.

Bruk og avsetning til fond.

Det ble vedtatt og sette av 3 mill. kroner av disposisjonsfondet i 2022 og bruke 7,6 millioner av fondet i resten av planperioden.

Revidering i sak 56/2022: Endret fra avsetning av 3 mill. kr til fond til å bruke 6,8 mill. av disposisjonsfond.

Politisk styring - driftsbudsjett

Politisk styring

Her ligger lønn til ordfører, varaordfører, samt møtehonorar og utgifter til alle politiske utvalg i kommunen. Også revisjon og kontrollutvalg ligger her. Kommunedirektøren foreslår en reduksjon i budsjettet i 2022 på 300 tusen kroner siden 2022 ikke er et valgår. bevilgningen foreslås lagt inn fra 2023 på nytt på grunn av kommunevalget. Det foreslås videre at rammen reduseres med 140 tusen som en del av den generelle innsparingen.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: Tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte.

Endringer i rammen:

Økte kostnader revisjon: Revisjonsutgiftene er økt med 400 tusen fra og med 2022. Dette skyldes økt bruk av forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget.

Generelt trekk er dette rammeområdet andel av et foreslått samlet kutt på 20,8 mill. kroner for Hustadvika kommune.

Revidering i sak 56/2022: Det foreslås økning i rammen på 950 tusen for å dekke inn engangsutgiften til pensjon og 35 tusen for økning i deflatoren.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Politisk styring	Budsjett	Økonomiplan		
	2022	2023	2024	2025
Inngående budsjett	6 084	6 196	6 496	6 196
Deflator	152			
Tiltak:				
Valgår	-300	300	-300	300
Økte utgifter revisjon	400			
Generelt kutt	-140			
Pensjon gammel revisjonsordning	950			
Økt deflator 2022	35			
Sum tiltak	945	300	-300	300
Ny Ramme	7 181	6 496	6 196	6 496

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret

Kommunedirektøren - driftsbudsjett

Rammeområdet dekker kommunedirektøren og hans fagstab, samt økonomiavdeling, personalavdeling, IKT-avdeling, arkivtjenesten og ansatte på servicetorget. Fagstaben består av informasjonsrådgiver, næringskonsulent, og rådgiver for utviklings- og kvalitetsoppgaver.

Vi tegnet som første kommune i MR en avtale om bærekraftig retur av IKT utstyr. Dette gir oss inntekter når utstyret er så bra at det selges videre, og sørger for at utrangert utstyr blir avhendet på en bærekraftig måte.

Det er lagt inn reduksjon stillinger i administrasjonen på samlet 1,547 mill. kroner i 2022. I løpet av 2021 og 2022 er kommunedirektørens ramme redusert med 3 stillinger.

Økonomiavdelingen har fått overført en ansatt fra Bygg og eiendom. Rammen er økt med 0,8 mill. kroner som følge av dette og tilsvarende redusert på Bygg og Eiendom.

1 mill. kroner for å dekke ny taksering i henhold til eiendomsskatt kom inn i 2021, den er tatt ut av rammen for 2022.

Covid-19 midler ble i 2021 lagt på denne rammen. Netto økning på 5,2 mill. kroner er kuttet i rammen for 2022.

I 2021 ble 0,5 mill. kroner tatt fra rammen til kommunedirektøren og tilført vedlikehold av veg. I 2022 tilbakeføres denne endringen slik at rammen igjen økes med 0,5 mill. kroner.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: Rammeområdets lovpålagte oppgaver styres av blant annet av kommuneloven, forvaltningsloven, arkivloven, plan- og bygningsloven og en rekke forskrifter, men det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Det ble i kommunestyret vedtatt at det skulle spares inn 1 million i administrative stillinger i hele organisasjonen. Kommunedirektøren har lagt i 250 tusen av beløpet på dette rammeområdet i samsvar med protokollen.

Revidering i sak 56/2022: Det foreslås en økning i rammen på 300 tusen som følge av økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Kommunedirektøren	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	47 307	52 094	51 519	51 644
Deflator	1 182			
Tiltak:				
Reduksjon stillinger i administrasjon	-1 002	-420		

Kommunedirektøren	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Kostnader Eiendomsskatt (taksering 2021)	-1 000			
Ekstrabevilgning Covid-19 2021	-10 888			
Ytterligere kutt administrasjon	-400			
Kutt i administrasjon til vei	500			
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	5 720			
Finansiering HOPP	800			
Ansatt fra Bygg og Eiendom	760			
Tatt bort Covid midler rev. 2	6 632			
Kommuneadvokat	700	700		
Innsparing advokatutgifter	-75	-75		
Kommuneplanlegger	950			
Kostnad sjøarealplan	375		-375	
Kostnad Klima energi, og miljøplan	600	-600		
Kartlegging og verdsetting av friluftsområder	80	-80		
Folkehelsekoordinator	950			
Finansiering Næringskonsulent GassROR/Fyrtårn	-400	-100	500	
Innsparing administrasjon (Vedtak i Kommunestyret)	-250			
Generelt kutt	-447			
Økt deflator 2022	300			
Sum tiltak	3 886	-575	125	0
Ny Ramme	52 394	51 519	51 644	51 644

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret

Samfunnsutvikling - driftsbudsjett

Rammeområde samfunnsutvikling består av kommunalsjef, kommuneplanlegger og rådgiver folkehelse. Kulturenheten hører også til i rammeområdet. I tillegg rapporterer to prosjektrådgivere til kommunalsjefen.

Kommunedirektøren foreslår å flytte kommuneplanlegger og rådgiver folkehelse til rammeområdet Kommunedirektør.

Kultur reduseres med en 50% stilling.

Lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester: Rammeområdets lovpålagte oppgaver styres av blant annet av kulturloven, friluftsløven, folkebibliotekloven, plan- og bygningsloven og folkehelseloven, men det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Noen tilskudd som kommunen tildeler kan karakteriseres som ikke lovpålagte. Her kan nevnes Romsdalsmuseet og Visit Nordmøre og Romsdal. Bevilgninger til dette avgjøres av kommunens prioriteringer. Det er *ikke* foreslått endringer her i økonomiplanperioden.

Bygdebok er redusert med 300 tusen. Dette gjelder ekstrabevilgning bygdebok i 2021. Det er likevel tilsvarende beløp igjen på rammen til dette formålet.

Kommuneplan er redusert med 500 tusen.

Generelt trekk utgjør 494 tusen kroner på dette rammeområdets av et foreslått samlet kutt på 20,3 mill. kroner for Hustadvika kommune. Kuttet er dekket inn med tiltak nevnt ovenfor og ved at tilskudd til kirken reduseres med 2,3 %.

I sak 117/2020 punkt 9 vedtok kommunestyret å gi bevilgning til 2 årig deltidsstilling med 400 tusen kroner i 2021 og 2022. Rammen er redusert igjen i 2023.

Tekst i vedtak:

Vi ønsker å etablere en 2 årig deltidsstilling som ungdoms koordinator og tilfører budsjettet 400`til dette i 2021 og 2022. Koordinatoren skal blant annet videreutvikle ungdomsklubben «Pluggen» på Eide, samt tilrettelegge for en ungdomsklubb/leksehjelp i Elnesvågen. Dette skal være et supplement til det ungdomsarbeidet som foregår ute i distriktene.

I sak 117/2020 punkt 12 vedtok kommunestyret å gi bevilgning til Diakonstilling i Hustadvika kommune. Jfr. også vedtak i sak115/2020.Tekst i vedtak:

Det settes av midler til diakonstilling i Hustadvika kommune. Dette er et spleiselag mellom Møre bispedømme og Hustadvika kommune.

Kommunestyret ber om at Diakonstillingen blir prioritert inn mot grupper som faller utenfor og er beskrevet i rapporten «Oversikt over

helsetilstanden og påvirkningsfaktorer i Hustadvika kommune 2020». Se side 28 – 33 i rapporten. Diakon skal bidra til å organisere samhandlingen mellom offentlige tjenester, diverse aktivitetstilbud, Frisklivssentralen, Rask psykisk helsehjelp og frivillig arbeid inn mot eldre, ungdom og barn.

Gjennom samarbeid mellom Diakon og Familiens hus ligger det en mulighet for å etablere tryggingstiltak rundt barn og barnefamilier som kan bidra til å forebygge behov for mer inngripende tiltak senere i livet. I 2022 bevilges 180 tusen til dette tiltaket for å få til helårsvirkning.

Revidering i sak 56/2022: I sak KS 22/2022 vedr. Søknad fra Eide IL i møte 31. mars, vedtok kommunestyret å bevilge 500 tusen kroner til å øke rammen for tilskudd til frivillige organisasjoner i 2022. Midlene skal tas fra disposisjonsfondet.

I sak KS 42/22 vedr. Maleremmen kystgard i møte 19. mai, vedtok kommunestyret i Hustadvika kommunestyre å gi tilskudd på 350 tusen kroner til kjøp av Maleremmen kystgard (G/Br nr. 94/45 og G/Br nr. 91/6). Tilskuddet finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Kommunestyret vedtok i samme sak å øke den årlige driftsstøtten til Romsdalsmuseet med 40 % (190 000 kr), i henhold til opprettelsen av Maleremmen som egen museumsavdeling under Bud kystmuseum. Økningen driftsstøtten vil gjelde fra 2023 og blir innarbeidet i driftsbudsjettet ved rullering av økonomiplan 2023 - 2026.

Samlet økning i 2022 utgjør 950 tusen kroner inkludert økning i deflator med 100 tusen kroner.

Endring ramme

Tall i hele tusen kroner.

Samfunnsutvikling	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	21 091	17 704	17 704	17 704
Deflator	527			
Tiltak:				
Kommuneplan	-500			
Diakonstilling (økt tilskudd kirkelig fellesråd)	180			
Bygdebok et ekstra år	-300			
Innsparing tilskudd kunstgressbaner	-400			
Kutt stilling Kultur (50%)	-500			
Kommuneplanlegger	-950			
Folkehelsekoordinator	-950			
Generelt kutt	-494			
Ekstra tilskudd lag og organisasjoner	500			
Økt deflator 2022	100			
Maleremmen	350			

Samfunnsutvikling	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Sum tiltak	-2 945	0	0	0
Ny Ramme	18 654	17 704	17 704	17 704

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Familiens hus - driftsbudsjett

Rammeområdet består av enhetsleder, barnevernstjeneste, helsestasjon, tiltak for funksjonshemmede og pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT).

Helårsvirkning nye tiltak utgjør 4,8 mill. kroner. Dette er nye ressurskrevende tiltak som kommer i det nye året. Andre tiltak går ut og tilsvarer 6,5 mill. kroner.

HOPP har vært et universelt primærforebyggende prosjekt for å fremme kosthold og fysisk aktivitet. Som pågående tiltak har HOPP over tid nådd barn og unge gjennom helsestasjon, barnehager og skoler. HOPP har vektlagt tverrfaglig kompetanseheving blant ansatte i kommunen og bidratt til forbedret praksis når det gjelder fokus på kosthold og fysisk aktivitet. Fortsatt tverrfaglig samarbeid, og fokus i enhetene er tilstrekkelig for å sikre at erfaringene fra prosjektet og gjennomførte tiltak kan implementeres i praksis. Kommunedirektøren foreslår derfor å kutte ut Hopp-prosjektet og spare til sammen 1,6 millioner kroner.

Bevilgede midler Covid 19 i 2021 tas ut igjen i 2022.

Samling av flere funksjoner forventes å gi mindre behov for merkantile ressurser. Resurser tilsvarende en stilling reduseres fra 2023.

Det ligger inne forslag om tilsetting av en kommuneadvokat i økonomiplanen, dette medfører reduksjon i advokatutgiftene på samlet 400 tusen fordelt på to år.

Et tiltak blir flyttet til Mikalmarka fra 2023. Dette reduserer utgiftene på dette rammeområdet med 4 mill. i 2023 og ytterligere 4 mill. i 2024.

Lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester: De fleste tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå. Bruk av ressurser til prosjekt HOPP er ikke lovpålagte.

Det var opprinnelig lagt inn et trekk i rammen på 2,1 mill. kroner. Innsparing på merkantil ressurs fra 2023 bidrar inn. Restbeløpet har vi ikke lyktes med å finne.

I kommunestyret sak 98/21 16.12.2021 ble det vedtatt og videreføre ernæringsfysiolog. Det er lagt inn kr. 750 tusen til formålet i hele planperioden.

Revidering i sak 56/2022: Etter en samlet vurdering foreslår kommunedirektøren å øke rammen med 10,5 mill. kroner. Av dette utgjør 650 tusen Covid 19 midler og økning deflator og rammen er redusert med 187 tusen kroner som følge av flytting av 50% KEF stilling til Helse og mestring.

Endring ramme

Tall i hele tusen kroner.

Familiens Hus	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	86 903	91 825	86 525	82 525
Deflator	2 172			
Tiltak:				
Fjerne HOPP	-1 600			
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-500			
Ungdomsarbeider		-400		
Tiltak ut	-6 500			
Nytt tiltak	4 800			
Ikke øremerkede stillinger barnevern	2 800			
Ikke statlig tilskudd barneverninstitusjoner	3 200			
Tiltak ut sommer 2023		-4 000	-4 000	
Kutt merkantil ressurs		-700		
Red. kost advokat grunnet kommuneadvokat	-200	-200		
Videreføre KEF (ernæringsfysiolog)	750			
Økt deflator 2022	530			
Covid-19 midler 2022	120			
Merforbruk nye tiltak	10 000			
KEF (50%) Helse mestring	-187			
Sum tiltak	13 213	-5 300	-4 000	0
Ny Ramme	102 288	86 525	86 525	86 525

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Oppvekst felles - driftsbudsjett

Rammeområdet for oppvekst består av kommunalsjef, skolefaglig rådgiver og barnehageansvarlig rådgiver, kostnader til private barnehager, skolesamarbeid med Aukra kommune, Tøndergård og inntekter og utgifter for barn i samarbeid med andre kommuner. Bjørnsund leirskole, opplæringscenteret og kulturskolen hører også til rammeområdet.

Lovpålagte og ikke lovplågte tjenester: Rammeområdets lovplågte oppgaver styres av blant annet av opplæringsloven, barnehageloven, folkehelseloven, og en rekke forskrifter, men det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Reduksjon utgifter Tøndergård ble i 2021 er lagt inn med 700 tusen kroner og ytterligere 700 tusen kroner for 2022.

Covid 19 midler fra 2021 blir tatt ut igjen av ramen i 2022.

Skoleskyss er tatt ut av den enkelte skoles budsjett og lagt inn samlet her på dette rammeområdet. Beløpet utgjør 6 mill. kroner.

Reduksjon barn fremover i tid vil også gjelde private barnehager. Som følge av forventet reduksjon i tilskuddet til de private barnehager, er det lagt inn 10 mill. fordelt på årene 2023, 2024 og 2025.

Ekstra kutt er dette rammeområdets andel av et foreslått samlet kutt på 20,8 mill. kroner for Hustadvika kommune utgjør 2,461 mill. kroner. De fleste utgiftene på dette området anses som faste og følger regler eller avtaler fra andre. Det er dermed ikke funnet mulige trekk i rammen for 2022.

Det ble i kommunestyret 16.12.2021 i sak 98/2021 vedtatt at det skulle spares inn 1 million i administrative stillinger i hele organisasjonen. Kommunedirektøren har lagt i 250 tusen av beløpet på dette rammeområdet.

Revidering i sak 56/2022: Rammeområdet foreslås tilført 650 tusen kroner. Dette utgjør midler for inndekking økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner

Oppvekst felles	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	104 737	112 305	108 305	105 805
Deflator	2 618			
Tiltak:				

Oppvekst felles	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Reduksjon kostnad Tøndergård	-700			
Ytterligere kutt i administrasjon	400			
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-500			
Skoleskysst fra skolene	6 000			
Reduksjon barn i private barnehager		-4 000	-2 500	-3 500
Innsparing administrasjon (Vedtak i Kommunestyret)	-250			
Økt deflator 2022	650			
Sum tiltak	5 600	-4 000	-2 500	-3 500
Ny Ramme	112 955	108 305	105 805	102 305

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Kommunale barnehager - driftsbudsjett

Under dette rammeområdet ligger alle de sju kommunale barnehagene i kommunen. Barnehagene det gjelder er Bud barnehage, Jendem barnehage, Svanviken barnehage, Lyngstad og Vevang barnehage, Eide barnehage, Tornes barnehage og Hustad barnehage.

Lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester: Tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Kommunedirektøren foreslår å redusere rammen med 1,3 mill. kroner som følge av færre barn og færre vedtakstimer i 2022. Tilsvarende for 2023 er det lagt inn 4 mill. kroner i reduksjon i rammen. Reduksjonen i 2022 og 2023 er konkretisert med tiltak på den enkelte barnehage. Samlet er det spart inn 7 mill. kroner på barnehagene disse to årene. 1, 7 mill. kroner er forventet merforbruk i 2021 som blir kuttet i 2022.

Tall fra KS viser at Hustadvika kommune vil få 22 mill. i mindre overføringer på grunn av mindre barnetall i årene som kommer. Dette blir vanskelig/umulig å få til uten å gjøre betydelige endringer i driften. Det er foreløpig lagt inn kutt på 2,2 mill. kroner i 2024 og 3,1 mill. kroner i 2025. Slike tiltak vil bli omtalt i Oppvekstplanen og blir fremmet som egne saker.

Revidering i sak 56/2022: Etter en samlet vurdering foreslår kommunedirektøren å øke rammen med 1,5 mill. kroner. Av dette utgjør Covid 19 og økt deflator 0,5 mill. kroner.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner

Kommunale barnehager	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	55 182	54 741	50 741	48 541
Deflator	1 379			
Tiltak:				
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-500			
Kutt bemanning færre vedtakstimer og barn	-1 320	-4 000		
kutt tilsvarende mindre overføring			-2 200	-3 100
Økt deflator 2022	315			
Covid-19 midler 2022	175			
Merforbruk 2022	1 000			
Sum tiltak	-330	-4 000	-2 200	-3 100
Ny Ramme	56 231	50 741	48 541	45 441

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Skoler - driftsbudsjett

Skole

Her under dette rammeområdet ligger følgende skoler: Jendem skule, Sylte skule, Haukås skole, Tornes skule, Eide barneskole, Lyngstad skole, Bud skule, Hustad skole, Fræna ungdomsskole og Eide ungdomsskole.

Lovpålagte og ikke lovplågte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovplågte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

På Sylte skule er det lagt inn en innsparing fra 2022 på 1 mill. og ytterligere 1 mill. fra 2023. Dette skyldes samling av virksomheten i ett skolebygg fra høsten 2021.

Det er lagt inn en innsparing på 3,3 mill. kroner i 2022. Dette gjennomføres ved reduksjon i stillinger.

Generell innsparing 2023, 2024 og 2025. Dette er generelle kutt i rammen som ennå ikke er konkretisert. Kommunedirektøren vil legge frem sak om hvordan disse endringen kan realiseres.

Inkludert i beløpene ovenfor ligger kutt i MOT med 500 tusen for 2023 og 2024. Hustadvika kommune har avtale med MOT, og det er ungdomstrinnene i Hustadvika som deltar i MOT-programmet. MOT er et holdningsskapende program som styrker ungdoms robusthet og bevissthet. Elevene får opplæring i hvordan de kan ta gode valg for seg selv og andre mennesker. Det er kostnader knyttet til avtalen om deltakelse og til lærerressurs som tas ut av undervisning for å koordinere og å drifte MOT ved våre fire ungdomstrinn. Ved skolene er det bygd kompetanse gjennom å følge programmet for MOT. I 2020 startet innføringen av fagfornyelsen hvor det overordnede verdigrunnlaget fremmer samme verdier som MOT. I tillegg har skolene kompetanse og verktøy for å ivareta elevenes læringsmiljø og trygge klassemiljø. Å etablere og å vedlikeholde inkluderende læringsmiljø er en forpliktelse for skolene også uten videreføring av MOT.

Ny Oppvekstplan er under arbeid og vil gi føringer for planlagte kutt på lengre sikt som følge av nedgangen i elevtall. Tiltak i økonomiplanperioden vil fremmes som egne saker.

Det ble i kommunestyret vedtatt å redusere kuttet i MOT med 500 tusen. Det lå inne med en kutt på 1 million på dette. Kr 500 000,- i 2023 og ytterligere kr. 500 000,- i 2024. Har derfor tatt bort kuttet på kr. 500 000,- i 2023, mens kuttet på kr 500 000,- står som i kommunedirektørens forslag.

Revidering i sak 56/2022: Etter en samlet vurdering foreslår kommunedirektøren at det bevilges 6,5 mill. kroner ekstra til skoler i budsjettet for 2022. Av dette utgjør Covid 19 og økt deflator 1,5 mill. kroner.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Skoler	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	177 042	171 180	162 930	157 430
Deflator	4 426			
Tiltak:				
Innsparing lavere barnetall og generell innsparing	-3 288	-8 250	-5 000	-2 500
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-1 000			
Skoleskyss til Oppvekst felles	-6 000			
Kutte MOT			-500	
Økt deflator 2022	990			
Covid-19 midler 2022	520			
Merforbruk 2022	5 000			
KS-sak 80/2022 - Midler skolebøker	1 000			
Sum tiltak	-2 778	-8 250	-5 500	-2 500
Ny Ramme	178 690	162 930	157 430	154 930

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022 og sak 80/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Helse og velferd felles - driftsbudsjett

Helse og velferd sitt rammeområde består av kommunalsjef, rådgiver, organisasjonsutvikler (Helseplattformen), forvaltningskontoret og enhet for integrering. Utgifter til Aspekt Hustadvika AS dekkes også av dette rammeområdet.

Lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Covid - 19 midler blir reservert og det samme gjelder inntekt fra enhet for Integrering. Ekstra inntekt på 4 mill. kroner i 2021 var et engangstilfelle.

Rammeområdet tar sin del av ekstra kuttet med 200 tusen kroner.

Det ble i kommunestyret 16.12.2021 i sak 98/2021 vedtatt at det skulle spares inn 1 million i administrative stillinger i hele organisasjonen. Kommunedirektøren har lagt i 250 tusen av beløpet på dette rammeområdet i samsvar med protokollen.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet med 85 tusen kroner. Dette gjelder økt deflator i 2021/2022.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Helse og velferd - felles	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	21 265	15 182	15 182	15 182
Deflator	531			
Tiltak:				
Bevilging forebyggende tjenester til helse/rehab	-300			
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-1 000			
Justering inntekt enhet for integrering	4 000			
Mestringsenheten til nytt rammeområdet	-8 863			
Ekstra kutt (20,8 mill.) prosentvis fordelt	-200			
Innsparing administrasjon (Vedtatt i Kommunestyret)	-250			
Økt deflator 2022	85			
Sum tiltak	-6 509	0	0	0

Helse og velferd - felles	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Ny Ramme	15 267	15 182	15 182	15 182

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Mestringsenheten flyttet fra dette området til Forebygging, helse og rehab.

Helse og mestring - driftsbudsjett

Helse og mestring består av legevakt, kommuneoverlegen, hverdagsrehabilitering, fysioterapi og mestring (psykiatri og rus) mm.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Psykolog er lagt inn med 700 tusen og gjelder Mestring.

Covid - 19 midler blir tatt bort fra 2022.

Rammeområdet tar sin del av ekstra kuttet tilsvarende 1 mill. kroner. Dette finansieres med reduksjon av en stilling på området.

Revidering i sak 56/2022: Rammeområdet foreslås tilført 6,5 mill. kroner. Av dette gjelder nye legeavtaler 3 mill. kroner og utgifter i forbindelse med ny pasientjournallov 850 tusen. Videre foreslås tilført 2,4 mill. kroner for å dekke ekstra Covid 19 utgifter og økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Helse og mestring	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	32 067	37 731	39 031	40 031
Deflator	801			
Tiltak:				
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-4 000			
Bevilging forebyggende tjenester fra felles	300			
Mestringsenheten fra Helse felles	8 863			
Psykolog	700	300		
Økning budsjett grunnet antall eldre		1 000	1 000	1 000
Generelt kutt	-1 000			
Covid 19 midler 2022	2 200			
Økt kostnader ny legeavtale	3 000			
Ny pasientjournallov	850			
KEF fra Familiens hus	187			

Helse og mestring	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Sum tiltak	11 315	1 300	1 000	1 000
Ny Ramme	44 183	39 031	40 031	41 031

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Mestringsenheten flyttet til dette rammeområdet fra Helse felles.

Hjemmebaserte tjenester - driftsbudsjett

Hjemmebaserte tjenester består av hjemmesykepleie, praktisk bistand, demenskoordinator, kreftkoordinator samt en rekke enkelttjenester som BPA i enkelte sine hjem.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Rammeområdets ekstrakutt er lagt inn med 1,2 mill. kroner. Dette oppnås gjennom et generelt kutt på området.

På et tiltak må kommunen trå til med stimuleringstilskudd for å skaffe bemanning. 700 tusen kroner foreslås lagt til rammen.

Demenskoordinator er lagt inn med 400 tusen kroner.

Covid - 19 midler lagt til rammen i 2021 tas ut igjen i 2022.

Det er videre lagt inn 2 mill. kroner ekstra for 2024 og 2025 for å møte forventet ekstra utgifter som følge av flere eldre. Den nye helse og velferds planen som er under utarbeidelse vil ha betydning for størrelsen på beløpene.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med 2,8 mill. kroner. Av dette utgjør 0,6 mill. kroner Covid 19 og økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Hjemmebaserte tjenester	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	52 032	53 738	53 738	55 738
Deflator	1 300			
Tiltak:				
Økning hjemmetjenesten	1 000			
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-500			
Demenskoordinator	450			
Økning 100k pr årsverk (stimuleringstilskudd)	700			
Økning budsjett grunnet antall eldre			2 000	2 000
Generelt kutt	-1 244			

Hjemmebaserte tjenester	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Økt deflator 2022	310			
Covid-19 midler 2022	250			
Merforbruk/nye tiltak 2022	2 250			
Sum tiltak	3 216	0	2 000	2 000
Ny Ramme	56 548	53 738	55 738	57 738

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Institusjoner og omsorgsleiligheter - driftsbudsjett

Rammeområdet Institusjoner og omsorgsleiligheter består av Fræna sjukeheim og omsorgssenter, Eide sykehjem, Bøtunet omsorgssenter, Auretunet omsorgssenter, Lundhaugen omsorgssenter, og kjøkkentjenesten.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Covid - 19 midler lagt til budsjettet i 2021 blir tatt ut igjen i 2022.

Farstad Omsorgssenter ble lagt ned i 2021 og i dette budsjettet blir helårsvirkningen av denne nedleggelsen tatt inn. Netto utgjør kuttet 6,8 mill. kroner etter at 10,6 mill. kroner ble kuttet i budsjettet for 2021. Samlet kutt over to år utgjør 17,4 mill. kroner.

Ekstra kutt for dette rammeområdet var på 2,6 mill. kroner. Nedleggelse av kjøkkenet på Farstad omsorgssenter medfører en reduksjon i rammen på 2,1 mill. kroner. Det har ikke lyktes å finne flere kuttforslag. I tillegg lå det inne er generelt kutt i økonomiplanen for 2022 med 2 mill. kroner. Dette kuttet er nå tatt ut.

Demenskoordinator er flyttet til Hjemmetjenesten.

Det ble i kommunestyret vedtatt og bygge nye omsorgsboliger på Farstad. Det er lagt inn 4 millioner i 2024 til drift av disse i 2024 og ytterligere 4 millioner i 2025, total 8 millioner.

Revidering i sak 56/2022: Rammeområdet tilføres 0,8 mill. som følge at flytting av oppgaver fra Familiens hus og feil utregning i forbindelse med nedlegging av dagsenter. Samlet foreslås budsjettet økt med 2,3 mill. kroner. Av dette utgjør Covid 19 og økt deflator 1,5 mill. kroner.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Institusjoner og omsorgsleiligheter	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	116 502	109 564	109 564	113 564
Deflator	2 912			
Tiltak:				
Strukturelle endringer for å møte fremtidens helse og omsorgstjenester	-9 400			

Institusjoner og omsorgsleiligheter	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-500			
Innsparing kjøkken Farstad	-2 100			
Demenskoordinator til Hjemmetjenesten	-450			
Mindreforbruk 2021 - kjøpere nedleggelse Farstad	2 600			
Drift nye omsorgsboliger Farstad			4 000	4 000
Merforbruk/nye tiltak 2022	800			
Covid 19 midler 2022	875			
Økt deflator 2022	635			
Sum tiltak	-7 540	0	4 000	4 000
Ny Ramme	111 874	109 564	113 564	117 564

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Bofelleskap- driftsbudsjettet

I rammeområdet bo- og habilitering ligger Knausvegen, Holalia, Eidem, Hestehowegen 38, Mikalmarka og Haukås.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Ekstra kutt lå inne med 2,5 mill. kroner og i tillegg lå det et kutt i 2022 på 2 mill. som effektivisering av tjenesten i 2022 fra vedtatt økonomiplan. Kommunedirektøren opplever at behovet på dette området øker betydelig. Kutt synes å være urealistisk. Rammeområdet har behov for mer midler, jfr. kommentar i avsnittet under.

Det er lagt til 1,9 mill. kroner i revidert budsjett 2021. Denne ekstrabevilgning må videreføres inn i 2022 og fremover. For å gi helårsvirkning må det i tillegg bevilges 2,4 mill. kroner.

I 2023 og 2024 er det foreslått 3 mill. kroner på grunn av et tiltak som blir flyttet fra Familiens hus til Bofelleskap. Flyttingen forventes å gi en innsparing på 1. mill. kroner.

Covid - 19 midler bevilget i 2021 er tatt ut av budsjettet for 2022.

Det er lagt inn en forventet reduksjon i rammen på 2,5 mill. kroner for hvert av årene 2023, 2024 og 2025. Arbeidet med å konkretisere og planlegge slike kutt starter nå. Her må det vurderes om færre lokasjoner kan gi bedre tilbud til brukerne. Ny helse og velferdsplan vil gi føringer på dette arbeidet.

Revidering i sak 56/2022: Meldt mindreforbruk på en enhet motsvares av merforbruk på andre. Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med 930 tusen kroner. Covid 19 og økt deflator utgjør hele beløpet.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Bofelleskap	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	104 378	108 832	106 332	103 832
Deflator	2 609			
Tiltak:				
Effektivisering tjenesteleveransen		-2 500	-2 500	-2 500
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-500			
Nytt tiltak, helårsvirkning	2 000			
Tiltak fra Familiens hus		3 000	3 000	
Mikalmarka, skole	400			
Husleie Dalelia til Bygg og Eiendom	-55			

Bofellesskap	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Covid 19 midler 2022	300			
Økt deflator 2022	630			
Sum tiltak	2 775	500	500	-2 500
Ny Ramme	109 762	109 332	109 832	107 332

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

NAV - driftsbudsjett

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte.

Det lagt inn innsparing som følge av nedlegging aktivitetstilbud under 30 år. egen sak ble fremmet. Det er trukket 480 tusen i 2020, 450 i 2021 og 450 tusen i 2022 som følge av dette.

Det er lagt inn økte kostnader på ansatt i omstilling på 190 000,- for 2022 og fremover.

Generelt kutt i rammen på 365 000,- i 2022. Dette vil i stor grad bli forsøkt innspart ved reduserte utgifter til sosialhjelp.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet med 85 tusen. Dette gjelder økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

NAV	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	15 556	15 319	15 319	15 319
Deflator	388			
Tiltak:				
Generelt kutt i ramme	-450			
Ansatt i omstilling	190			
Ekstra kutt (20,8 mill.) prosentvis fordelt	-365			
Økt deflator 2022	85			
Sum tiltak	-540	0	0	0
Ny Ramme	15 404	15 319	15 319	15 319

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Kommunalteknikk - driftsbudsjett

På denne enheten ligger selvkostområdene og i tillegg kommer vei og gatelys. Selvkostområdene budsjetteres med en inntekt fordi motpost for belastning selvkostregnskapet i kommunens regnskap blir inntektsført her. Det gjelder selvkost sin andel av avskrivninger (avdrag), renteutgifter, andel av regnskap, IKT, budsjett osv.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

På dette rammeområdet er det kun vei og gatelys som har direkte betydning i forhold til endringer i rammen. De øvrige områder er selvkostbaserte.

I revidert budsjett ble det bevilget 1 mill. kroner til vedlikehold av veg. Denne tilleggsbevilgningen videreføres i forslaget til budsjett.

Det er gjort tiltak som reduserer utgifter til drift og vedlikehold av gatelys med 0,5 mill. kroner.

Økte utgifter på tilsyn etter forurensingsloven finansieres over selvkostregnskapet.

Ekstra kutt på 104 tusen tas med inn som et generelt kutt i driftsutgiftene.

Det ble i kommunestyret vedtatt at det skulle spares inn 1 million i administrative stillinger i hele organisasjonen. Kommunedirektøren har lagt i 250 tusen av beløpet på dette rammeområdet.

Det ble i kommunestyret 16.12.2021 i sak 98/2021 vedtatt og styrke rammen med 1 million kroner som styrking til drift og vedlikehold av vei.

Revidering i sak 56/2022: Tilskudd til gangvei Tornes legges inn med 1,5 mill. kroner. Covid 19 og økt deflator utgjør 70 tusen kroner. Samlet foreslått økning budsjettet er på 1,57 mill. kroner. Kommunedirektøren foreslår at forespørsel om deltaking i finansiering av veglys med 260 tusen kroner blir avslått.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Kommunalteknikk	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	-3 842	-4 293	-4 293	-4 293
Deflator	-97			
Tiltak:				

Kommunalteknikk	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Økning i budsjett til Åsveien	-500			
Innsparing elektiker gatelys	-500			
Generelt kutt	-104			
Innsparing administrasjon (Vedtak i Kommunestyret)	-250			
Økning drift og vedlikehold av vei (vedtak i kommunestyret)	1 000			
Tilskudd gangvei Tornes	1 500			
Covid 19 midler 2022	50			
Økt deflator 2022	20			
Sum tiltak	1 216	0	0	0
Ny Ramme	-2 723	-4 293	-4 293	-4 293

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Bygg og eiendom - driftsbudsjett

På denne enheten ligger alt av utgifter til forvaltning av formålsbygg (skoler, barnehager, sykehjem osv), også vedlikehold. I rammen ligger også alt av husleieinntekter.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: Tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Generell vedlikeholdspost på 5 mill. kroner ble kuttet i 2020 for å saldere budsjettet. Posten er lagt inn igjen fra 2024, men kun med 2,5 mill. kroner.

Reduserte utgifter Malme skole (drift og vedlikehold) er lagt inn med 300 tusen i 2022.

Reduserte utgifter omsorgssenter (drift og vedlikehold) er lagt inn i 2022 med 500 tusen kroner.

Ekstra kutt var opprinnelig lagt inn med 899 tusen kroner, men det er ikke funnet tiltak for å gjennomføre dette. Kutt er derfor lagt inn med kroner null.

Ekstra midler som følge av Covid - 19 er tatt ut igjen av budsjettet for 2022 2 mill. kroner.

En ansatt er flyttet til Kommunedirektøren og en er gått over til selvkostområdet.

I revidert budsjett i 2021 ble området styrket med 2 mill. kroner som følge av forventet merforbruk. Denne bevilgningen foreslås videreført i 2022

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår at rammen økes med samlet 4,9 mill. kroner for å dekke merforbruk og tilleggsbevilgning på 200 tusen i sak 9/22. Covid 19 midler og økt deflator utgjør 728 tusen kroner av dette.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Bygg og eiendom	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	40 057	37 813	37 313	39 313
Deflator	1 001			
Tiltak:				
Vedlikeholdspost			2 500	
Redusert utgifter Malme skole	-300			
Ikke vedlikehold Farstad omsorgssenter	-500			

Bygg og eiendom	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Besparelse husleie flytte virksomhet komm. Bygg		-500	-500	
Bevilget Covid-19 midler rev. 1	-1 600			
Engangsutgifter Covid-19	-400			
Kostnader vask av toaletter turistplasser	260			
Ansatt til Kommunedirektør	-760			
Husleie Dalelia fra bofellesskap	55			
Covid 19 midler 2022	510			
Økt deflator 2022	218			
Merforbruk 2022	4 000			
Leie bibliotek Elnesvågen	200			
Sum tiltak	1 683	-500	2 000	0
Ny Ramme	42 741	37 313	39 313	39 313

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Plan og byggesak - driftsbudsjett

Rammen består av byggesaksavdeling, planavdeling og oppmålingsavdeling.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: Tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Rammen er redusert med 0,5 mill. kroner i 2022, 2023 og 2024. Dette utgjør økte inntekter for å komme opp i 75 % dekning på selvkosttjenestene og å dekke gapet mellom 75 % og 100 % dekning. Det er gjort beregning av at området på sikt trenger 2,6 mill. kroner for å dekke utgifter til tjenester der det ikke kan ilegges gebyr og tjenester som leveres kommunen. Det siste gjelder ikke minst diverse planarbeid.

Ekstra kutt på dette rammeområdet er lagt inn med 75 tusen kroner.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår at rammen økes med 320 tusen kroner av disse er 300 tusen til oppdatering av kart fra gamle Eide kommuner, resten som følge av økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Plan og byggesak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	4 076	3 602	3 102	2 602
Deflator	101			
Tiltak:				
Øke gebyrinntekter	-500	-500	-500	
Generelt kutt	-75			
Økt deflator 2022	20			
Vektorisering kart Eide	300			
Sum tiltak	-255	-500	-500	0
Ny Ramme	3 922	3 102	2 602	2 602

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Brann og beredskap - driftsbudsjett

Enheten er delt i to arbeidsområder; brannforebyggende arbeid, og brann- og redningsarbeid.

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: Tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

I utredning eget brannvesen ble det lagt inn 0,7 mill. kroner mer enn tilført på rammen i 2020. Dette har medført merforbruk på tjenesten og dette rettes nå opp med tilførsel av denne summen. Nye krav må følges opp med mer kursing i 2022 og 2023, men tas ut igjen i 2024. Ny brannforskrift gir økt bemanning fra 2022.

Ekstra kutt er lagt inn med 250 tusen kroner og dekkes inn ved økte kursinntekter, endret bemanningsplan og fakturering Helse Midt.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med 1 063 tusen kroner. Av dette utgjør økning i deflatoren 63 tusen.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Brann og redning	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	9 310	10 975	11 017	10 767
Deflator	232			
Tiltak:				
Containerleie		-100		
Økt kostnad jfr utredning eget brannvesen	700			
Kursing	250		-250	
Økt bemanning pga. ny brannforskrift	708	142		
Generelt kutt	-225			
Merforbruk 2022	1 000			
Økt deflator 2022	63			
Sum tiltak	2 496	42	-250	0
Ny Ramme	12 038	11 017	10 767	10 767

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Landbruk og miljø - driftsbudsjett

Lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester: De fleste tjenester, utgifter og stillinger her er lovpålagte. Det er opp til kommunen å bestemme organisering, omfang og tjenestenivå.

Ekstra kutt er lagt inn med 67 tusen kroner. Dette dekkes inn med reduserte lønnsutgifter.

Det ble i kommunestyret 16.12.2021 i sak 98/2021 vedtatt og fjerne innsparing på generelt trekk på 67 tusen (2022) og innsparing ansatte på 420 tusen (2023). Det ble i tillegg bevilget 100 tusen til støtte for å få etablert et planlagt forsknings- og læringscenter for biogass i samarbeid med Norsøk i 2022.

Revidering i sak 56/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet med 16 tusen for å kompensere rammen for økt deflator.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Landbruk og miljø	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	2 762	2 931	2 864	2 864
Deflator	69			
Tiltak:				
Innsparing ansatte		0		
Generelt trekk	0			
Planleggingsprosjekt biogass	100	-100		
Økning ramme landbruk		33		
Økt deflator 2022	16			
Sum tiltak	116	-67	0	0
Ny Ramme	2 947	2 864	2 864	2 864

Oppdatert etter kommunestyrevedtak 23.06.2022 (Sak 56/2022). Kun budsjett for 2022 er endret.

Fellesutgifter pensjon - driftsbudsjett

Det ble gjort nye beregninger av pensjonsutgiftene høsten 2021. Dette ga en reduksjon på pensjonsutgiftene på 8 mill. for 2021. Denne reduksjonen ser ut til å bli varig og er lagt inn for hele økonomiplanperioden. Innsparing skyldes nye pensjonsregler, bl.a. levealderjustering.

Kommunen vil i tillegg motta ekstraordinær tilbakeføring av premiereserver i 2021, beløpet utgjør 64,9 mill. kroner. Kommunen kan velge å la beløpet stå på premiefondet eller betale faktura fra KLP.

Bruk av premiefondet vil ha følgende effekter:

Likviditetseffekt og redusert arbeidsgiveravgift det året vi bruker.

Redusert premieavvik fremover i tid. Gir utslag på amortisering med 1/7 hvert år. Beløpet utgjør: 9,3 mill. kroner p.a. Men, vi taper avkastning som vil utgjøre ca. 1/5 av dette beløpet.

I det året vi bruker fondet vil dette også påvirke krav om ressurskrevende brukere. Vi vil «tape» (engangseffekt) ca. 4 mill. kroner.

Effekten vil komme året etter at vi bruker fondet.

Hvis vi lar fondet stå gir det avkastning, ca. 4,5 % p.a. Dette gir en avkastning på 3 mill. kroner som blir tilført premiefondet og ikke kan inntektsføres direkte i kommunens regnskap. Departementet har anbefalt kommunen å la fondet stå. KLP opplyser at 60 % av kommunene har latt fondet stå så langt. Kommunedirektøren foreslår at midlene inntil videre blir stående på premiefondet.

Endringer ramme

Tall i hele tusen kroner.

Fellesutgifter pensjon	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Inngående budsjett	-20 500	-20 500	-20 500	-20 500
Deflator	0			
Tiltak:				
Sum tiltak	0	0	0	0
Ny Ramme	-20 500	-20 500	-20 500	-20 500

Renter og avdrag

Rentenivået og avdrag i økonomiplanperioden

Rentemarkedet

Kommuner og fylkeskommuner har låneporteføljer normalt bestående av lån med både fast og flytende rente. Sammensetningen styres overordnet av finansreglementet. Finansreglementet skal legge føringer for risikonivået i finansforvaltningen, vanligvis med mål om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnadene.

Det er vanlig å skille renter mellom «korte» og «lange» renter. Korte renter vil si renter i ett år, mens lange renter regnes fra 2 år og oppover.

Budsjettrente 2022 - 2025

Hvilken budsjettrente vil være riktig å legge til grunn de kommende årene? Det er vanlig å ta utgangspunkt i Norges Banks renteprognoser, samt renteforventningene i rentemarkedet. Norges Banks prognoser fremkommer av rentebanen, mens renteforventningene i markedet kan leses av FRA-rentene. Norges Banks styringsrente Er Norges Banks viktigste virkemiddel for å stabilisere prisveksten og utviklingen i norsk økonomi. Styringsrenten er renten som bankene får på sine innskudd i Norges bank opp til et fastsatt beløp – en kvote. Kommunalbanken har gjort en beregning på basis av Norges Bank sine prognoser. Den viser 1,81, 2,35, 2,60, og 2,65 % i økonomiplanperioden.

Konklusjon

Kommunedirektøren har lagt inn følgende rentesatser for Hustadvika kommune:

2022: 2,0 %

2023: 2,50 %

2024: 2,50 %

2025: 2,50 %

Dette avviker som en ser noe Kommunalbankens beregning, men kommunedirektøren har tatt hensyn til sammensetningen av de konkrete lån som finnes i kommunen og de inngåtte swap avtaler, og mener dette skal være et realistisk budsjett. Kommunedirektøren vil påpeke at kommunens budsjetterte rentesats er lav.

Pengemarkedsrentene endrer seg løpende og vil kunne endre seg betydelig dersom det kommer ny informasjon som endrer sannsynlighetene for renteøkning eller rentereduksjon fra Norges Bank.

Vi kan dele opp budsjettrenten i følgende bestanddeler:

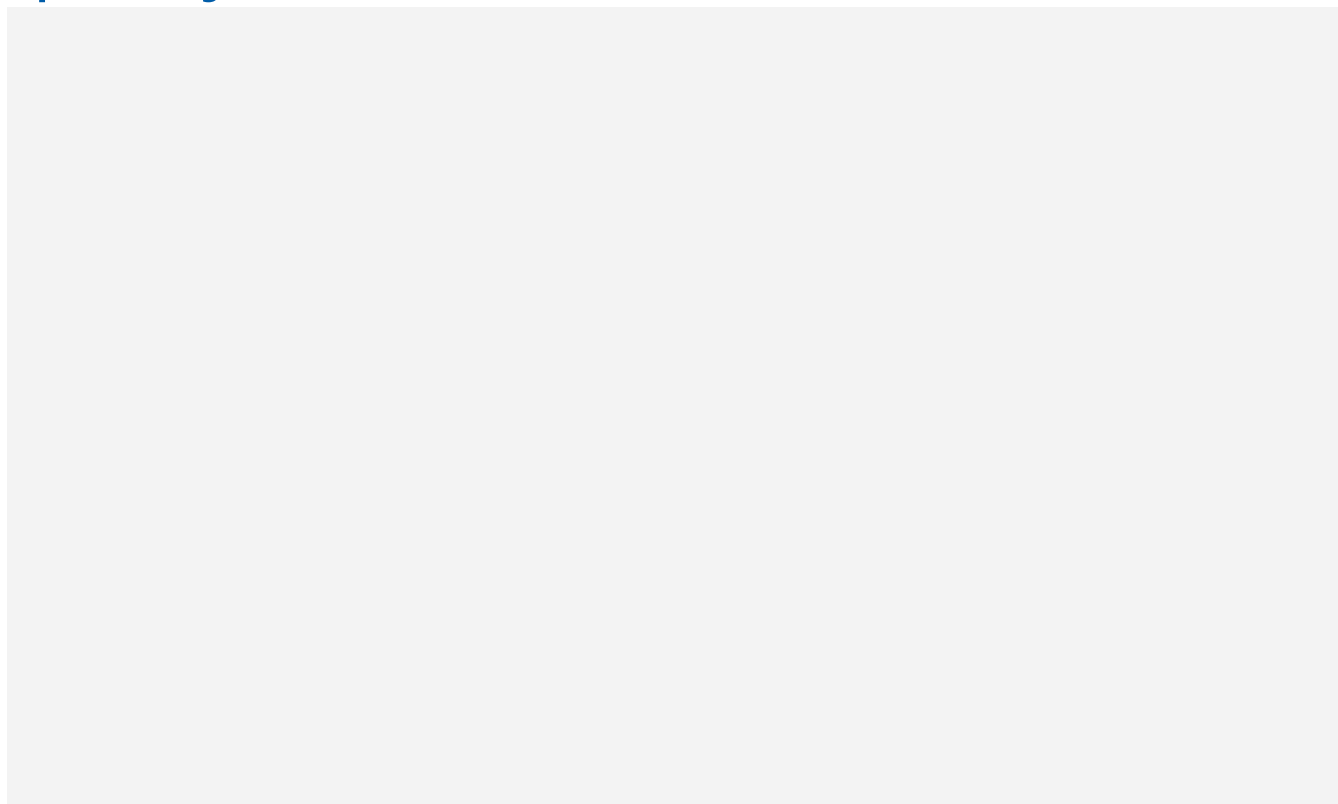
1. Norges Banks styringsrente

2. Nibor-påslaget, som er differensen mellom styringsrenten og 3mnd Nibor
3. Kredittmarginen, som er kapitalmarkedets påslag over 3 mnd Nibor
4. Andel fast rente

Når det gjelder avdrag er det lagt inn minimumsavdrag i perioden - som tidligere. Det betyr at Hustadvika kommune ikke betaler noe ekstra i avdrag utover det som er lovpålagt. Samtidig er reglene for hvordan minimumsavdraget beregnes innskjerpet.

Budsjettet er oppdatert i forhold til vedtak i kommunestyret i møte 16.12.2021 i sak 98/2021. Renteutgifter er nå oppjustert til 34,1 mill. kroner og avdrag til 54,2 mill. kroner i 2022.

Disposisjonsfondet

Utvikling disposisjonsfond

Hustadvika kommune har et mål om å ha 5% av driftsinntekter på disposisjonsfond til en hver tid. Ved utgangen av 2021 er det forventet at kommunen har 4,71% av inntektene på disposisjonsfond. Det er så forventet å sette av beløp i hele økonomiplanen. Ved utgangen av 2025 er det forventet at kommunen vil ha 8,20% av inntektene på fond. Dette skjer hvis kommunen klarer sine mål med reduksjon av driftsnivået på enhetene med nesten 40 millioner fra 2022 til 2025. Når målsetting er nådd vil kommunedirektøren komme med forslag om disponering av det overskytende beløpet.

Etter behandling i kommunestyret i sak 98/2021 i møte 16.12.2021 ble avsetning til disposisjonsfond endret som vist i tabellen. Målet om 5 % nås ikke i økonomiplanperioden, men kommunen ligger rett under målsettingen.

Samlet kutt, økning i rammer for 2022

Tabell som viser samlet tillegg og kutt i rammen for 2022.

Tall i hele tusen kroner.

	Rev. Budsjettt 2021	Deflator	Kutt i ramme	Økning ramme	Covid-19	Intern flytting	Sum endringer	Forslag ny ramme
Politisk styring	6 084	152	-440	400			-40	6 196
Kommunedirektøren	47 307	1 182	-3 574	3 055	1 464	2 660	3 605	52 094
Samfunnsutvikling	21 091	527	-2 194	180		-1 900	-3 914	17 704
Familiens hus	86 903	2 172	-8 300	11 550	-500		2 750	91 825
Oppvekst felles	104 737	2 618	-950	400	-500	6 000	4 950	112 305
Kommunale barnehager	55 182	1 379	-1 320		-500		-1 820	54 741
Skoler	177 042	4 426	-3 288		-1 000	-6 000	-10 288	171 180
Helse og velferd felles	21 265	531	-750	4 000	-1 000	-8 863	-6 613	15 183
Forebygging helse og rehabilitering	32 067	801	-1 000	1 000	-4 000	8 863	4 863	37 731
Hjemmebaserte tjenester	52 032	1 300	-1 244	1 700	-500	450	406	53 738
Institusjoner og omsorgsleiligheter*	116 502	2 912	-8 900		-500	-450	-9 850	109 564
Bofellesskap	104 378	2 609	0	2 400	-500	-55	1 845	108 832
NAV	15 556	388	-815	190			-625	15 319
Kommunalteknikk	-3 842	-97	-1 354	1 000			-354	-4 293
Bygg og eiendom	40 057	1 001	-800	260	-2 000	-705	-3 245	37 813
Plan og byggesak	4 076	101	-575				-575	3 602
Brann og beredskap	9 310	232	-225	1 658			1 433	10 975
Landbruk og miljø	2 762	69	0	100			100	2 931
Fellesutgifter pensjon	-20 500	0					0	-20 500
SUM	872 009	22 303	-35 729	27 893	-9 536	0	-17 372	876 940

Det er gjennom budsjettprosessen utarbeidet et samlet trekk i rammen på 34,8 mill. kroner. I tillegg kommer trekk som følge av Covid 19 på 9,5 mill. kroner. Samlet utgjør dette 44,3 mill. kroner. Dette er foreslått for å gi rom for nødvendige investeringer, forberede satsning på pleie og omsorg i det mellomlange og lange bildet og oppfylle måltallet i forhold til størrelsen på disposisjonsfondet. Trekk i rammen er i stor grad kommet frem som konkrete kutt og effektiviseringer. Kommunedirektøren vil følge opp alle kutt og innsparinger utover året. Kommunedirektøren har ikke

nådd målet om 63,3 mill. kroner i kutt som var målet i Budsjetttrundskriv I fra juni 2021. Det har vært krevende å finne fram til de foreslåtte kutt som er vist her, og som er vist i detalj per rammeområde senere i dokumentet.

Samtidig som det er gjort betydelig kutt i rammen er rammene økt samlet med 26 mill. kroner utover den kommunale deflatoren. Det er ulike grunner til dette. Det er kommet til flere tiltak som krever betydelig ressurser i 2021 og helårsvirkningen slår ut i budsjettet for 2022. Det er også nye tiltak i 2022 og vi mister en del inntekter fra 2021.

Oppsummert kan vi likevel konkludere med at det ligger betydelig kutt i rammene for 2022 for Hustadvika kommune i utkastet til økonomiplan for 2022 – 2025.

Det ble i kommunestyret 16.12.2021 sak 98/2021 gjort endringer. Dette medfører at total kutt blir 35,7 mill. Mens økning i rammene blir 27,9 mill. Summen blir da 17,4 mill. i redusert ramme.

Investeringsbudsjettet

Investeringer i anleggsmidler	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031
Diverse investeringer										
Utbedring Tornes skole	15 000									
Haukås skole	97 303									
Uteområdet og trafikkisikringstiltak ved skolene og Eidehallen	636									
Renovering teknisk rom svømmehall FUSK	4 000									
Utfasting oljefyr Eide Ungdomsskole	-									
Nytt varmesystem Fræna ungdomsskole		12 000								
Digitale hjelpemidler skole	1 000									
Ny Eide barneskole	2 500	125 000	125 000							
Uteområder skoler	950									
Eide barneskole oppgradere uteområdet	2 000									
Sum Skole	123 389	137 000	125 000							
Kultur										
Trollkirka turmål og turknutepunkt	0									
Tak på Eidehallen	3 333									
Nytt bygg til bibliotek Eide	2 013									
Inventar bibliotek Eide og Elnesvågen	3 100									
Hustadvika kulturskole	1 170	20 000	-	-						
Utstyr til Utescena Tretind	2 100									
Utvikling av turstier/friluftsområder i Hustadvika kommune.	500	500	250	250						
Automater til bibliotek	400									
Badeplass Eide	2 800									
Renovering Frænahallen	3 000									
Sum Kultur	18 416	20 500	250	250	-	-	-	-	-	-

	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031
Mottatte avdrag på utlån										
Bruk av lån	-248 345	-271 045	-182 725	-82 325	-112 200	-112 200	-41 200	-37 200	-37 200	-37 200
Sum investeringsinntekter	-294078	-341 400	-223 250	-115 250	-300 000	-300 000	-55 000	-50 000	-50 000	-50 000
Videreutlån	30 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Bruk av lån til videreutlån	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Netto utgifter videreutlån	10 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overføring fra drift										
Netto avsetninger/bruk bundne investeringsfond	-10 000									
Netto avsetninger/bruk ubundne investeringsfond	-2 700	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Dekning av tidligere års udekket beløp										
Sum overføring fra drift og netto avsetning	-12 700	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Oppdatert etter avstemnings sak og revidering investeringsbudsjett vedtatt juni 2022

Fordeling investeringer 2022-2025

Kommentarer til investeringsbudsjettet 2022 - 2031

Kommentarer til prosjekter i investeringsbudsjettet

Det er verdt å merke seg at i år er det lagt fram et investeringsbudsjett som går ti år frem i tid.

Diverse investeringer:

Egenkapitalinnskudd KLP Dette innskuddet kommer hvert år, og beløpet som er lagt inn tilsvarer overføringen i 2021. Det er ikke anledning til å finansiere tilskuddet med lån, og beløpet må derfor dekkes inn ved bruk av ubundet investeringsfond. Ligger på skjema for oppdekking investering.

Datautstyr Det må gjennomføres kontinuerlig fornying av utstyr fremover. Dette gjelder alle rammeområder, men spesielt skole.

Familiens hus. Det ble i 2019 vedtatt å gjennomføre en innvending ombygging av det tidligere rådhuset på Eide, slik at dette blir tilpasset nye tjenester. Dette skulle gjennomføres innenfor en samlet ramme på 15 mill. kroner, og arbeidet er i gang. Budsjettet er revidert i 2021 og totalrammen utgjør nå 25 mill. kroner.

Kommunedirektøren ser at det er behov for å renovere også 2. etasje. Det er lagt inn 15 mill. kroner i 2023 til dette formålet. Samlet ramme for prosjektet utgjør da 40 mill. kroner.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 288 000,- mer enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 reduseres med tilsvarende beløp. Bevilgningen reduseres fra kr. 6 900 000,- til kr. 6 612 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 40 000 000,-.

Startlån. Kommunen har det siste året en jevn pågang av startlånsøknader. Søknader om fullfinansiering er økende. Ubrukte lånemidler blir betydelig redusert fram mot årsskiftet. Kommunedirektøren foreslår bevilgninger i hele økonomiplanperioden og 20 mill. kroner for 2022. Dette beløpet ligger også inne på oppdekking investering.

Nytt regionsenter. Det lå inne 5,5 mill. kroner i økonomiplanen for Hustadvika kommune i 2020 for å utvikle regionsenteret. Kommunedirektøren foreslår at 3.0 mill. kroner legges inn i budsjettet for 2022 for å fullføre prosjektet.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 194 000,- mer enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 reduseres med tilsvarende beløp. Bevilgningen reduseres fra kr. 3 000 000,- til kr. 2 805 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 7 536 000,-.

Helse:

Helseplattformen. Det er lagt inn et beløp på 2 mill. kroner på investeringsbudsjettet i 2022. Av den totale rammen på 30 mill. kroner er 28 mill. lagt inn i 2023.

Varslingsanlegg. Det er meldt inn behov på 6,0 mill. kroner i 2022. Dette gjelder nytt varslingsanlegg på Bøtunet og på Lundhaugen omsorgssenter.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 432 000,- mer enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 reduseres med tilsvarende beløp. Bevilgningen reduseres fra kr. 6 000 000,- til kr. 5 568 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 9 500 000,-.

Utstyr Helse og velferd. Under denne posten ligger diverse utstyr på institusjoner og omsorgssentre. Det er lagt inn 1 mill. kroner på budsjettet i 2022.

Prosjekteringsmidler til fremtidig ny struktur i helse og velferd. I sak 117/2020 bevilget kommunestyret midler til dette formålet for 2021 og 2022. *Disse midlene ble tatt igjen av kommunestyret.*

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble ikke brukt noe av det bevilgede budsjettet på kr. 2 500 000,- i 2021. Det var ikke satt av midler til dette i det opprinnelige budsjettforslaget for 2022. Disse midlene skulle brukes til å finne ut hva som skulle gjøres i forbindelse med Farstad og Slettatunet. Siden det i begge tilfeller nå er gjort en beslutning hva som skal gjøres i Jfr. Prosjektet «Omsorgsleiligheter Farstad» og det nye prosjektet «Oppussing Slettatunet» ser ikke kommunedirektøren behovet for å videreføre prosjektet. Utredningen av kommunens helsestruktur vil også være del av helse og omsorgsplanen som legges frem i 2022. Det foreslås derfor ingen endring i budsjettet for 2022. Totalrammen for prosjektet endres til kr. 0,-.

Nye omsorgsboliger. I sak 117/2020 Budsjett 2021 og økonomiplan 2021 - 2024 i punkt 8 ble det bevilget 5 mill. kroner til nye omsorgsboliger i 2024.

Institusjoner og omsorgssenter. Kommunedirektøren foreslår å legge inn 250 mill. kroner i 2026 og 250 mill. kroner i 2027. Konkretisering av hvilke tiltak som skal gjennomføres vil bli utredet i ny helse og omsorgsplan som er under arbeid.

Samlokalisering av tjenester. Kommunedirektøren foreslår å legge inn bygging av kommunale bygg for å ivareta behov for lokaler som i dag er leid. Også dette prosjektet må innarbeides i den nye Helse og omsorgsplanen, samt eventuelt Oppvekstplanen. Det foreslås bevilget 60 mill. kroner i 2024 og 65 mill. kroner i 2025.

Digital hjemmeoppfølging *Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 1 000 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 1 000 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 1 000 000,-.*

Oppussing slettatunet *Korrigert i avstemmingssak 28/2022: I forbindelse med flytting av avlastningen fra Bøtunet til Slettatunet er det behov for fornying av lokalene. Det er forventet en kostnad på kr. 700 000,-. Det foreslås derfor at det bevilges kr. 700 000,- til formålet. Det er ikke budsjett på dette fra før og totalrammen på prosjektet vil derfor være kr. 700 000,-.*

Ombygging avlastning Bøtunet

Revidering i sak 55/2022: Budsjettet for 2022 økes med kr. 800 000,- fra kr. 300 000,- til kr. 1 100 000,-. Nytt totalbudsjett for prosjektet blir da kr. 1 100 000,-

Inventar Eide legesenter:

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslås å tildele et budsjett på kr. 600 000,- til dette. Det er ikke budsjettet på dette fra før.

Skole:

Uteområdet og trafikksikringstiltak ved skolene og Eidehallen Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 636 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 636 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 7 628 000,-

Utbedring Tornes skole. I møte 17.10.2019 vedtok kommunestyret i Hustadvika å gjennomføre prosjektet. Det er beregnet å koste 15 mill. kroner. Prosjektet er i gang etter utredning av kvikkleirefare. Bygget er klar til oppføring og konkurransegrunnlaget for uteområdet er under utarbeidelse.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 6 680 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 4 000 000,- til kr. 10 680 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 11 000 000,-.

Revidering i sak 55/2022: Budsjettet for 2022 økes med kr. 1 500 000,- fra 10 680 000,- til kr. 12 180 000. Totalrammen på prosjektet økes med kr. 1 500 000,- til kr. 12 500 000,-.

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet for 2022 med kr. 2 820 000,- fra kr. 12 180 000 til kr 15 000 000,-. Totalrammen på prosjektet økes med kr. 2 820 000,- til kr. 18 000 000,-.

Haukås skole Samlet bevilgning for skolen utgjør i utgangspunktet 241 mill. kroner per 2021. Det er nå godkjent en søknad om midler til å dekke ekstrautgifter i forbindelse med klimatiltak. Beløpet utgjør 3 mill. kroner. Samlet bevilgning etter denne korreksjonen foreslås endret til 244 mill. kroner.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 14 503 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 82 800 000,- til kr. 97 303 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 241 000 000,-.

Utfasing oljefyr Eide ungdomsskole Det foreslås bevilget 10 mill. kroner til prosjektet i 2022. Prosjektet er utredet og anbefalingen er klar. Varmepumpe med energibrønner er den dyreste investeringen, men vil erfaringsmessig gi lavest driftskostnad over varmpumpenes levetid. Varmepumpe med energibrønner gir en høyere energidekningsgrad, da de leverer varme uavhengig av utetemperaturen. De stabile temperaturene som varmpumpen jobber med gir også gode og stabile driftsforhold, og dermed mindre vedlikehold enn en luft/vann varmpumpe. Energibrønnene er det som gjør investeringen dyrere. Oppgradering av rørnett må utføres og ligger innbakt i summen. Samlet ramme på prosjektet utgjør 12 mill. kroner.

Dette er et miljøtiltak.

Disse midlene ble tatt ut igjen av kommunestyret. Disse blir integrert i prosjektet Ny Eide barneskole.

Nytt varmesystem Fræna ungdomsskole. Også her er det lagt inn samme beløp og samme løsning som på Eide ungdomsskole. Dette prosjektet haster ikke tilsvarende Eide og er lagt inn i år 2023. Samlet ramme på prosjektet utgjør

12. mill. kroner.

Dette er et miljøtiltak.

Digitale hjelpemidler. Det er foreslått 1 mill. kroner på dette tiltaket i 2022. Dette gjelder innkjøp Smart tavler til skolene mm.

Ny skole. Kommunedirektøren foreslår at det legges inn midler for bygging av ny skole i Hustadvika kommune. 2,5 mill. kroner i 2025 og 125 mill. kroner for hvert av årene 2026 og 2027. Konkretisering må komme gjennom utarbeiding av Oppvekstplan for Hustadvika kommune. *Kommunestyret vedtok å framskynde dette prosjektet, og at dette skulle gjelde Ny Eide barneskole. Nye beløp: 2,5 mill. i 2022, 125 mill. i 2023 og 125 mill. i 2024.*

Uteområder skoler. Det er behov for å oppgradere uteområder på skoler. Det foreslås å bevilge 750 tusen til formålet i 2022.

Eide barneskole - oppgradering uteområde

Eide barneskole trenger en oppgradering av uteområdet med lekeapparat. 2,0 mill. kroner er satt av i investeringsbudsjettet til formålet i 2022. Dette er en million mer enn tidligere bevilget. Kommunen skal sammen med FAU utvikle lekeområdet.

Renovering teknisk rom svømmehall Fræna ungdomsskole (FUSK)

Revidering i sak 55/2022: Det bevilges kr. 4 000 000,- til prosjektet i 2022. Totalrammen for prosjektet er også kr. 4 000 000,-. Dette er nødvendig for å få åpnet svømmehallen igjen.

Kultur:

Trollkirka turmål og turknotepunkt Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 1 405 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021.

Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 1 405 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 9 538 000,-.

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet fra kr. 1 405 000,- til kroner 0,- i budsjettet for 2022.

Bevilgningen på kr. 1 405 000,- blir lagt inn igjen i budsjett/økonomiplan 2023

Tak på Eidehallen Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 3 333 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021.

Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 3 333 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 6 060 000,-.

Hustadvika kulturskole Prosjektet er vedtatt gjennomført. Det skal bygges nye kulturskolelokaler i sentrum av Hustadvika kommune med tilrettelagte rom for alle fag kulturskolen tilbyr, samlet på et sted.

Det foreslås at det legges inn 33 mill. kroner i 2022. I 2023 legges inn 20 mill. kroner for fullføring av ny kulturskole. Samlet ramme for prosjektet utgjør 60 mill. kroner.

Korrigert i avstemmings sak 28/2022: Det ble brukt kr. 5 170 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 33 000 000,- til kr. 38 170 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 60 000 000,-

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere budsjettet for 2022 med 37 millioner. Nytt budsjett for 2022 blir da kr. 1 170 000,-. 37 mill. legges til rammen i 2023 budsjettet. Det er noe usikkert om totalrammen på prosjektet vil holde siden det har vært store prisøkninger. Dette vites først når vi mottatt anbud på totalentreprisen

Utstyr til utescena Tretind. Hustadvika kommune har søkt om spillemidler til utescena Tretind, og fikk godkjent søknaden på 1,7 mill. kroner.

Grunnlaget for den godkjente søknaden er nye innkjøp i tillegg til selve bygget, derav:

- Mobil tribune.
- Fastmontert lyd og lysrigg.
- Teleskopslynge.
- Utemøbler

Beløpet + mva er lagt inn i budsjettet for 2022 med 2,1 mill. kroner.

Utvikling av turstier/friluftsområder i Hustadvika kommune. Det er flere prosjekter under planlegging og hvilke som kommer først vil avhenge av fremdrift og mulighet. På disse prosjektene mottar kommunen 30 % finansiering via spillemidler. Resten dekkes av kommunen.

Revidering i sak 55/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med kr. 600 000,- til kr. 1 100 000,-. For å få gjennomført enklere tiltak og gjennomføring av forbedringer i en sentrumsplan for Bud. Dette gjelder i hovedsak Vågaleira.

Kirken - tilskudd til investeringer. Kirkelig fellesråd har søkt om midler til nytt orgel i Bud kirke. Det er ikke forsvarlig å koste midler på orgelet slik det er i dag. Fellesrådet ser det som nødvendig at nytt orgel prioriteres. Fellesrådet ber om en bevilgning på 500 tusen i 2022 og 2 mill. kroner i 2023. Foreløpig er det samlet inn 401 tusen kroner til formålet. Dette er stipulerte tall. Kommunedirektøren foreslår foreløpig å legge inn 2 mill. kroner i budsjettet for 2023 til formålet. Dette beløpet fremkommer i skjema Oppdekking investering.

Automater til bibliotek. Ble flyttet til 2022 i sak om revidert budsjett II, beløpet utgjør 200 tusen kroner.

Revidering i sak 55/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med kr. 200 000,- til 400 000,- for 2022. Totalrammen på prosjektet økes med tilsvarende beløp. Dette for å få gjennomført kjøp at automater på bibliotekene på Eide og i Elnesvågen samtidig.

Renovering Frænahallen er foreslått utført i 2022 og det er lagt inn 6,2 mill. kroner til prosjektet. Beløpet er tenkt å skulle dekke ny kledning, vinduer og tak.

Revidering i sak 55/2022: Det foreslås å redusere budsjettet fra. Kr. 6 250 000 til kr. 3 000 000,- for 2022.

Restbevilgning på kr. 3 250 000,- pluss forventet merforbruk på kr. 1 500 000,- legges inn investeringsbudsjettet for 2023.

Bibliotek Eide: Det ble i sak 22/2021 vedtatt og bevilge 3,2 millioner under saksbehandlingen i kommunestyret. Eventuelt bevilgning i 2022 må komme i avstemmingssaken over nyttår.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 2 013 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 2 013 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 3 200 000,-.

Revidering i sak 55/2022: Budsjettet for 2022 økes med kr. 300 000,- fra 2 013 000,- til kr. 2 313 000. Totalrammen på prosjektet økes med kr. 300 000,- til kr. 3 500 000,-.

Badeplass Eide *Korrigert i avstemmingssak 28/2022: et ble i kommunestyremøte i desember (Sak 93/2021) vedtatt å bevilge 2,8 millioner til ny offentlig badeplass på Eide. Dette kom ikke med i det opprinnelige investeringsbudsjettet da det ble vedtatt i samme kommunestyremøte som budsjettet. Det legges derfor nå inn en budsjettendring fra kr. 0,- til kr. 2 800 000,- for 2022. Totalrammen for prosjektet er kr. 2 800 000,-.*

TEKNISK:

Vei - sør for hovedveien - Elnesvågen. Det er bevilget 12,9 mill. kroner i 2021. Overføring av midler til 2022 vil komme i avstemmingssaken over nyttår. Ramme for prosjektet er satt til 13 mill. kroner.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 12 595 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 12 595 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 13 000 000,-.

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet med 10 mill. kroner fra kr. 12 595 000,- til kr. 2 595 000,- for 2022. 10 millioner vil bli lagt inn på nytt i budsjettet for 2023

Klargjøring næringsareal. Det er flere felt det jobbes med, og mye er videreført fra forrige økonomiplan. Det er lagt inn et beløp på 20 mill. kroner i 2022 og 15 mill. kroner i 2023. Videre i perioden er det lagt inn 5 mill. hvert år.

Under finansiering er det lagt inn inntekter på salg av næringstomter med 4 mill. kroner i 2022 og 2 mill. kroner i 2023, 2024 og 2025.

Tilrettelegging tomter.

Ny arealplan vil få betydning for hvor investering skjer.

Det er lagt inn utbygging tomter i 2022 med 7,0 mill. kroner og 14,5 mill. kroner i 2023 og 11 millioner kroner resten av perioden.

Midlene brukes til grunnkjøp, prosjektering og utbygging.

Det er samtidig budsjettet med en inntekt på salg boligtomter med 4 mill. i 2022, 5 mill. kroner i 2023, 2024 og 2025. Dette ligger på finansiering under "Inntekter salg av anleggsmidler".

Opprustning kommunale bygg og anlegg. Tidligere er det bevilget et beløp for å løse løpende prosjekter gjennom året. Dette er foreslått videreført i økonomiplanperioden + 6 år med 5 mill. kroner per år, men med 7 mill. kroner for 2022 og 2023.

Investeringer i vann og avløp. I 2022 er det et betydelig beløp på vann (50 mill. kroner). Det skyldes et planlagt høydebasseng på daværende kommunegrense mellom Eide og Fræna og oppgradering av høydebasseng i Skarsetbotnen. Midlene var opprinnelig budsjettet i 2020, men prosjektene kom av ulike grunner ikke i gang. Det er lagt inn 30 mill. kroner til disse formålene i 2022 og videre 20 mill. kroner i 2023. I tillegg kommer: Den ene av våre drikkevannskilder (Trollvatnet) ble utslått på grunn av jordras i 2021. Det er viktig å få til den planlagte ledningen mellom Skotten og Farstad. Dette vil sikre forsyningen til ytre deler av Hustadvika kommune og det vil også gi en sikrere forsyning til Aukra kommune. Kommunedirektøren har derfor lagt inn 20 mill. ekstra på investering vann i 2022 for å få bygd denne ledningen.

Resten av økonomiplanperioden + 6 år er det lagt inn 10 mill. kroner til vannformål per år.

På avløp er det foreslått investeringer på 22 mill. kroner i 2022. Dette gjelder strekningen Ugelstad Vasskor, Sandsbukta og Skomakerneset. I 2023 er det lagt inn et beløp på 16 mill. kroner. Herunder kommer ny ledning i Elnesvågen sentrum. Videre i planperioden er det lagt inn 10 mill. kroner i investeringer hvert år.

Disse investeringene er i stor grad investeringer for å imøtekomme klimaendringer og samtidig redusere utslipp.

Revidering i KS-sak 79/2022 Avløp: ommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet med 7 mill. kroner fra 22 mill. kroner til 15 mill. kroner. Dette ettersom prosjektene som realiseres i 2022 til sammen vil koste 15 mill. kroner

Revidering i KS-sak 79/2022 Vatn: Siden 2 av prosjektene ikke blir ferdig før i 2023 foreslår kommunedirektøren og redusere budsjettet for 2022 med 20 mill. kroner fra 50 mill. kroner til 30 mill. kroner

Drenering ved Gaustad kapell.

Kommunestyret vedtok at det skal legges inn 350 tusen til dette prosjektet i 2022.

Asfaltering og vei. Her foreslås det bevilget 6 mill. kroner i 2022 og 6 mill. kroner i 2023. Videre er det foreslått bevilget 5 mill. kroner årlig resten av perioden. Behovet er meget stort for å utbedre veiene og legge asfalt. Dette er en økning av tidligere bevilgninger til formålet. Kommunedirektøren viser til rapport om tilstanden på veiene i Hustadvika kommune - Hovedplan vei, jfr. sak KS 36/2021 i møte 17. juni 2021. Kommunestyret vedtok en økning i rammene for asfaltering, vei og broer for 2022 og 2023. Nye beløp: i 2022 er det bevilget 16. millioner til formålet og i 2023 er det bevilget 16 millioner. Resten av planperioden ligger uendret.

Kjøp av gravemaskin. Det foreslås bevilget 2 mill. kroner til kjøp av gravemaskin i 2022.

Den maskinen som Kommunalteknikk har i dag er utslitt.

Gatelys Det foreslås å bevilge 1,5 mill. kroner i 2022 til nye gatelys i kommunen. I 2023 og 2024 er det foreslått å bruke 1 mill. kroner til formålet. Dette er hovedsakelig utskifting til LED belysning.

Justering MVA Lauvåsen Korrigert i avstemmingssak 28/2022: I desember 2020 overtok Hustadvika kommune offentlig infrastruktur på Lauvåsen boligfelt fra utbygger Elvebakken AS. Verdien er beregnet til 36,3 mill. Kroner. Overtagelsen skjer uten vederlag. I forbindelse med overtagelsen overtar kommunen rett til justering av merverdiavgift på overtatt anlegg. Utbygger hadde ikke kompensasjon eller fradrag for merverdiavgift i sitt regnskap, men kommunen har gjennom overtagelsen fått overført slik rett. Samlet utgjør merverdiavgiften 7,2 mill. Kroner. Kommunen har rett til kompensasjon og fradrag fra staten for denne summen, men må etter regelverket fordele dette over ti år. Refundert merverdiavgift vil utgjøre 724 tusen kroner per år. I sak 7/2018 3. mai 2018 vedtok formannskapet i Fræna kommune at utbygger får 60 % av dette beløpet, mens kommunen beholder 40 %. Her er det opprinnelig ikke lagt inn budsjett for 2022. Men det vil komme en kostnad på dette prosjektet på kr. 138 000 i 2022. Der foreslås tilsvarende beløp i budsjett. Budsjettet økes derfor fra kr. 0,- til kr. 138 000,-. Det vil også komme en økt inntekt på MVA-kompensasjon som gjelder dette. Kr. 427 000,-. Dette er hensynstatt i økt budsjettet på inntekt MVA-kompensasjon i denne saken.

Rundkjøring Malmefjorden. Arbeid med prosjektering pågår. Usikkert hva som trenges av midler i 2022. Dette vil vi eventuelt komme tilbake til i revidert budsjett. *Kommunestyret vedtok at det skal bygges ny rundkjøring i Malmefjorden. Det ble satt av 5 millioner i 2022 og 15 millioner i 2023 til dette.*

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 289 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 5 000 000,- til kr. 5 289 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 20 600 000,-.

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet for 2022 med kr. 4 289 000,- fra kr. 5 289 000,- til kr. 1 000 000,-. Beløpet på kr. 4 289 000 legges til i budsjettet for 2023.

Oppgradering LED belysning. Det er behov for utskifting av belysning til bygg i kommunen. Dette er også en miljøinvestering som god energisparing og mindre vedlikehold. Her er også lagt til en halv million til miljøtiltak bevilget av kommunestyret i gjeldende økonomiplan.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 374 000,- mer enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 reduseres med tilsvarende beløp. Bevilgningen reduseres fra kr. 2 500 000,- til kr. 2 126 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 4 512 000,-.

Ny brannstasjon Ny brannstasjon er vedtatt. Det foreslås bevilget 28 mill. kroner til formålet i 2022 og 5 mill. kroner til formålet i 2023. Samlet ramme på prosjektet er 37,1 mill. kroner.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 2 395 000,- mindre enn budsjettet på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 28 000 000,- til kr. 30 395 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 37 100 000,-.

Revidering i KS-sak 79/2022: Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet for 2022 med kr. 29 395 000,- fra kr. 30 395 000,- til kr. 1 000 000,-. Beløpet på kr. 29 395 000 legges til i budsjettet for 2023. Her må også totalrammen på prosjektet økes. Dette gjøres i forbindelse med budsjettprosessen for 2023

Utvidelse av gravplass på Tornes. Arbeidet ble satt i gang i 2021 og planlegges fullført 2022. Det gjelder 7 til 8 dekar på kommunens grunn. På Tornes er det plass til 600 graver, men foreløpig vil det kun gjøres klart for 300. Budsjettet

beløp i 2022 utgjør 2,5 mill. kroner. *Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 2 328 000,- mindre enn budsjettert på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 2 500 000,- til kr. 4 828 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 5 000 000,-.*

Revidering i sak KS 77/2022: Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med 2,5 mill. kroner fra kr. 4 828 000,- til kr. 7 328 000,- for

2022. Kostnaden for 2023 legges inn i budsjett og økonomiplan 2023-2026. Totalkostnaden for prosjektet vil da bli 16,2

mill. kroner. Opprinnelig budsjett var 5,2 mill.

Fullføring av gravsted Hestaholen *Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 600 000,- mindre enn budsjettert på dette prosjektet i 2021.*

Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 0,- til kr. 600 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 600 000,-.

Gravstedet på Hustad må også utvides. Første trinn der er ervervelse av grunn. Det er lagt inn 5 mill. kroner i 2024. Hustad gravsted trenger minimum 8 dekar. Utgjør ca. 600 graver totalt.

Ny tankbil - brann. Det er behov for en ny bil. Det var lagt inn et beløp på 5,0 mill. kroner i 2024. I 2028 er det lagt inn forslag bevilgning til en tankbil med 5 mill. kroner. Dette er en planlagt utskifting av bilene plassert i Eide og Elnesvågen.

Røykdykkerutstyr og bekledning - brannberedskap. Beløpet utgjør 800 tusen i 2022.

Bil - framskutt enhet. Videre er det behov for kjøp av bil til framskutt enhet i 2022 med 1 mill. kroner.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022: Det ble brukt kr. 600 000,- mindre enn budsjettert på dette prosjektet i 2021. Bevilgningen for 2022 økes med tilsvarende beløp. Bevilgningen økes fra kr. 1 000 000,- til kr. 1 600 000,-. Total bevilgning på prosjektet holdes uendret på kr. 1 600 000,-.

Utbedring kommandobil mm er lagt inn i 2023 med 900 tusen kroner.

Motorsprøyter og lenser er lagt inn med 250 tusen 2022.

Nye lokaler brannmannskap i Bud. Kommunedirektøren foreslår å legge inn 5 mill. kroner til nye lokaler i 2023. Planlegging av praktisk løsning på tiltaket er under arbeid.

Øvingsområde Brann. Det må opparbeides et eget område for slike øvelser. Kommunedirektøren foreslår å bevilge 2 mill. kroner i 2024 til dette tiltaket.

Miljøtiltak. I sak 117/2020 Budsjett 2021 og økonomiplan 2021 - 2024 ble det i punkt 8 vedtatt å bevilge 500 tusen til miljøtiltak i 2021 og i 2022.

Kommunestyrets bevilgning for 2022 er lagt inn i posten "Oppgradering til LED belysning" som er økt med 500 tusen som følge av vedtak i gjeldende økonomiplan.

Barnehage:

Uteområder barnehager. Det er behov for å oppgradere uteområder i barnehager. Det foreslås å bevilge 200 tusen kroner til formålet i 2022. *Kommunestyret vedtok å øke rammen for prosjektet til 700 tusen i 2022 og 500 tusen i 2023.*

Finansiering:

Det er lagt inn beregnet refusjon merverdiavgift, tilskudd husbanken, tippemidler, salg av tomter, bygninger m.m. i samsvar med kommentarer i teksten ovenfor.

Øvrige investeringsutgifter dekkes av låneopptak. I 2022 utgjør beregnet låneopptaket samlet 272,1 mill. kroner.

For hver ny million kommunen investerer vil det påløpe ca. 50 000,- i økte årlige driftsutgifter til renter og avdrag. Renter utgjør ca. 15 000,- av dette. Dette er beregnet ut fra en gjennomsnittlig nedbetalingstid på 32 år og 2 % rente.

Startlån er lagt inn med 20 mill. kroner i 2022 og 20 mill. kroner i resten av perioden (10 år) . Låneopptaket til dette formålet skjer fra Husbanken.

Bruk av ubundne investeringsfond er lagt inn med 3 mill. kroner i hele perioden. Det gjelder forventet egenkapitalinnskudd i KLP.

Korrigert i avstemmingssak 28/2022:

Kompensasjon for merverdiavgift

Grunnet høyere investeringsnivå enn i opprinnelig budsjett er det forventet en økning i inntektene på MVA-kompensasjon på kr. 11 597 000. Budsjettet økes fra kr. 43 090 000,- til kr. 54 687 000,-. Det er da tatt hensyn til MVA-kompensasjon i forbindelse med overtagelse av Lauvåsen.

Bruk av lån

Resterende behov for oppdekking av økt investeringsbudsjett på kr. 55 897 000,- dekkes opp med lånemidler. Bruk av lån økes derfor med kr. 44 300 000,- fra kr. 272 085 000,- til kr. 316 385 000,-.

Korrigering i 79/2022 - Revidert investeringsbudsjett 2

Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere investeringer i aksjer og andeler i selskaper med kr. 300 000,- fra kr. 3 000 000,- til kr. 2 700 000,-

Kommunedirektøren foreslår å redusere forventet inntekt på MVA-kompensasjon med kr. 17 169 000,- som følge av reduisering av budsjettet på flere investeringsprosjekter.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet med 9 mill. kroner fra kr. 10 725 000,- til kr. 1 725 000,-. Tilskuddene kommunen får kommer stort sett 1 eller 2 år etter ferdigstilling. Ettersom flere av disse prosjektene er forsinket blir også tilskuddene forsinket.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet på forventede inntekter med 3 mill. kroner fra 8 mill. kroner til 5 mill. kroner.

Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere bruk av ubundne investeringsfond med kr. 300 000,- fra kr. 3 000 000,- til kr. 2 700 000,-

Vedtak i kommunestyret

1. Investeringsrapport per 31.08.2022 tas til orientering

2. Investeringsbudsjettet for 2022 korrigeres i samsvar med vedlagt rapport.

Investeringsbudsjett for 2022 ved Farstad omsorgssenter opprettholdes med opprinnelige 10 mill.

3. Bruk av lån reduseres med kr. 74 000 000,- til kr. 248 345 000,-

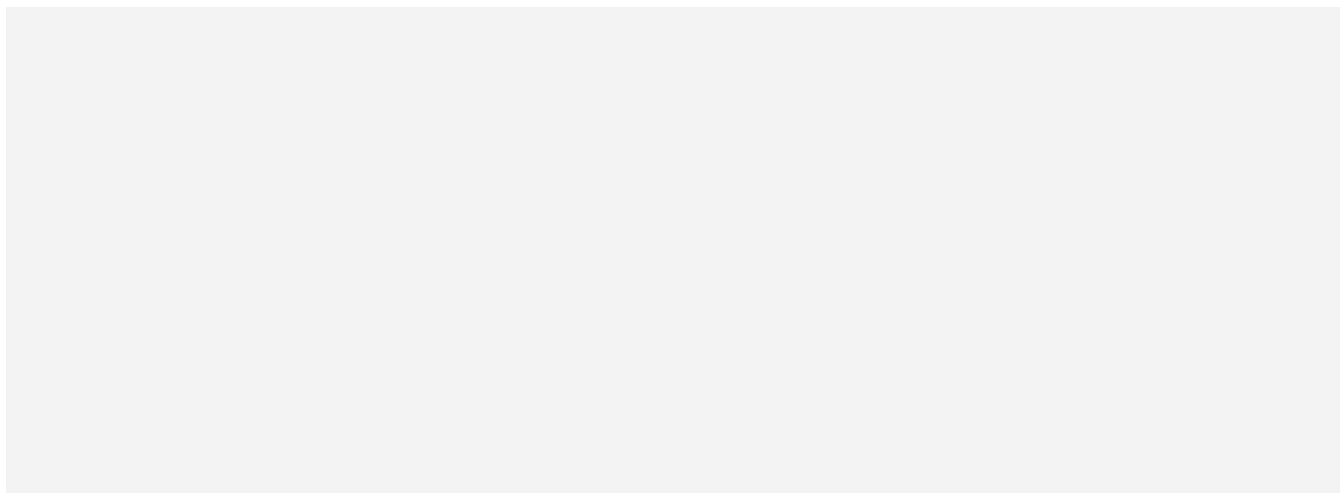
Utvikling gjeld

Gjeld i forhold til reglement

Hustadvika kommune vil i hele økonomiplanen ha høyere andel gjeld i forhold til driftsinntekter enn hva som er målet i økonomireglementet. Reglementet sier at kommunen ikke skal ha høyere gjeld (korrigert for selvkost og ubrukte lånemidler) enn hva de har i driftsinntekter. Ved utgangen av økonomiplanen (2025) vil kommunen ha ca. 286,5 mill. i gjeld over mål fra økonomireglementet.

Beløp i hele tusen kroner

Total gjeld 2021-2031

Vi ser av tabellen over utvikling i kommunens gjeld i årene 2021 til 2031. Kommunen vil i 2027 ha 2,2 milliarder i gjeld gitt investering i følge 10 års planen for investeringer.